

แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้าจังหวัดเชียงราย

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กรกฎาคม 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียง
ป่าเป้าจังหวัดเชียงราย

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

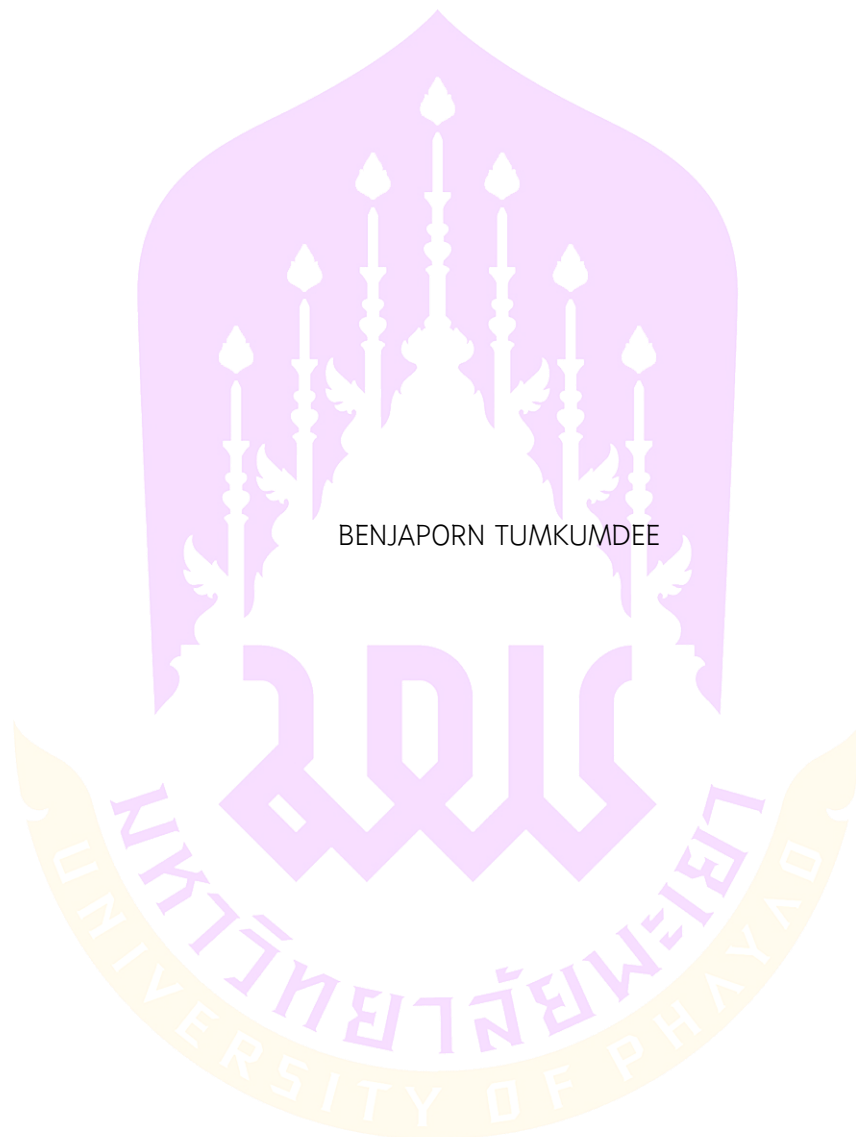
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กรกฎาคม 2562

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE GUIDELINES FOR DEVELOPING DAYCARE NURSERY ADMINISTRATION
CENTER BELONG TO SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN WIANG PAPAO
DISTRICT, CHIANG RAI PROVINCE

An Independent Study in Partial Fulfillment of Requirements
for the Master of Education in Educational Administration
July 2019

Copyright of University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียง

ป่าเป้าจังหวัดเชียงราย

ของ เบญจพร ต่ำคำดี

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ดร. วีชระ จตุพร)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัถ)

เรื่อง:	แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้าจังหวัดเชียงราย
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	เบญจพร ต่ำคำดี, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2562
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ดร. วัชระ จตุพร
คำสำคัญ	การบริหารจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้าจังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ มีจำนวนทั้งหมด 103 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามคู่ขนาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วยเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความต้องการจำเป็น ผลวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบัน บริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ตามกระบวนการบริหารด้วยวงจรคุณภาพ PDCA ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีสภาพการบริหารจัดการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง”

2. แนวทางการบริหารจัดการแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้าจังหวัดเชียงราย 1) แนวทางด้านการบริหารจัดการ ควรแต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบงานให้ชัดเจน มีการวางแผน นำแผนไปสู่การดำเนินงานตามขั้นตอน และประเมินติดตามอย่างเป็นระบบ 2) แนวทางด้านบุคลากร ควรมีการจัดทำแผนงานบุคลากรกำหนดอัตราส่วนของครูต่อเด็กปฐมวัยเพียงพอต่อการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3) แนวทางด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ส่งเสริมให้มีการวางแผนฝึกซ้อมป้องกันอุบัติเหตุ และรักษาความปลอดภัย 4) แนวทางด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และมีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ มีกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้แผนจัดประสบการณ์เป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ 5) แนวทางด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน จัดให้มีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่าง ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วม เพื่อปรึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 6) แนวทางด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบประสาน ดำเนินงานเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

Title: THE GUIDELINES FOR DEVELOPING DAYCARE NURSERY ADMINISTRATION CENTER BELONG TO SUB-DISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION IN WIANG PAPAO DISTRICT, CHIANG RAI PROVINCE

Author: Benjaporn Tumkumdee, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2019

Advisor: Dr. Watchara Jatuporn

Keyword Education Administration of Daycare Nursery

ABSTRACT

The study entitled “The Guidelines for Developing Daycare Nursery Administration Center belong to Sub-District Administrative Organization in Wiang Papao District, Chiang Rai Province” was aimed 1) to study current condition of management of daycare nursery under local administrative organization in Wiang Papao District, Chiang Rai Province and 2) to examine the guidelines for developing daycare nursery under local administrative organizations in Wiang Papao District, Chiang Rai Province. Populations in this research included 103 persons and the research instrument was parallel questionnaire. Statistic for data analysis included percentage, mean, standard deviation and need value. The findings reveal that

1. Current condition of management of daycare nursery under local administrative organization in Wiang Papao District, Chiang Rai Province was in accordance with management process with PDCA quality cycle in 6 aspects including the management of daycare nursery, personnel, building, environment and safety, academic matters and course activities, participation and support from every sector, promotion of preschool child development network. The condition of management was generally at “moderate” level.

2. The guidelines for developing daycare nursery under local administrative organization in Wiang Papao were as follow. 1) guidelines of management: responsible personnel should be clearly appointed with provision and implementation of a plan following the procedures. 2) Guidelines of personnel: a personnel plan should be provided by determining ratio of teachers to preschool children to be sufficient for educational arrangement in daycare nursery. 3) Guidelines for buildings, environment and safety: an accident prevention drill planning should be promoted with security system. 4) Guidelines for academic matters and course activities: the nursery daycare should be provided to provide a plan of educational development and comply with it regularly with supervision, monitoring, follow-up and evaluation processes for plan implementation. 5) Guidelines for cooperation and support from every sector: a meeting should be arranged among teachers, administrators, parents and committee of nursery daycare to cooperate and discuss the provision of institution’s courses. 6) Guidelines for promotion of preschool child development network: undertakers should be appointed to coordinate and perform works of the daycare nursery development network.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลือจาก ดร.วัชระ จตุพร ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่งจนการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ นายวีรัตน์ สานุมิตร ศึกษาานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย นายบรรพต ชันคำ ตำแหน่ง ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 นางสาวอรพินท์ คำเขียว ผู้อำนวยการกองการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เจดีย์ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ที่กรุณาให้คำแนะนำแก้ไขตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าจนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร ปลัด ผู้อำนวยการกองการศึกษา ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ดูแลเด็ก เทศบาลตำบลหางาว และองค์การบริหารส่วนตำบลดับเต่า อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย ที่ได้อนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่งในการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร ปลัด ผู้อำนวยการกองการศึกษา ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ดูแลเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้าจังหวัดเชียงราย ที่ได้อนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่งในการเก็บข้อมูลและการตอบ แบบสอบถาม

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบและอุทิศแต่บิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน

เบญจพร ต้าคำดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
นโยบายและแนวคิดการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	10
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	15
การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	16
กระบวนการบริหารงาน “วงจรเดมมิง” (Demming cycle).....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	49
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	50

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
เครื่องมือการวิจัย	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สังกัด ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่ง	57
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการ ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย	59
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัด เชียงราย.....	76
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย.....	85
ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย	87
บทที่ 5 บทสรุป.....	90
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	90
สรุปผลการวิจัย	90
อภิปรายผลการวิจัย	95
ข้อเสนอแนะ.....	104
บรรณานุกรม	106
ภาคผนวก	109

ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	110
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการหาค่าความเที่ยงตรงและคุณภาพของเครื่องมือ	121
ภาคผนวก ค การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	122
ภาคผนวก ง การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	131
ประวัติผู้วิจัย	133

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) จำแนกตามเพศ อายุ สังกัด ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่ง.....	57
ตาราง 2 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงรายด้านการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก.....	59
ตาราง 3 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านบุคลากร	62
ตาราง 4 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย.....	64
ตาราง 5 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านวิชาการและ กิจกรรมตามหลักสูตร	66
ตาราง 6 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงรายด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน.....	69
ตาราง 7 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านส่งเสริมเครือข่าย การพัฒนาเด็กปฐมวัย	72
ตาราง 8 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ในภาพรวม	75
ตาราง 9 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก.....	76

ตาราง 10 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงรายด้านบุคลากร..... 78

ตาราง 11 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงรายด้านอาคารสถานที่
สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย..... 79

ตาราง 12 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงรายด้านวิชาการและ
กิจกรรมตามหลักสูตร 80

ตาราง 13 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านการมีส่วนร่วม
และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน..... 82

ตาราง 14 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านส่งเสริมเครือข่าย
การพัฒนาเด็กปฐมวัย 83

ตาราง 15 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ในภาพรวม 85

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แสดง วงจร PDCA กับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง.....	36
ภาพ 2 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	49

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 9 ได้กำหนดหลักการจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ หมวด 5 ส่วนที่ 2 การบริหาร และการจัดการศึกษาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 41 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาใน ระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อมความเหมาะสม ความต้องการภายในท้องถิ่น และพระราชบัญญัติได้กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบมีอำนาจหน้าที่ ในการจัดการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ซึ่งจัดในรูปแบบของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กการจัดการศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545-2549 เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ และศักยภาพคนในท้องถิ่นให้คุณ ลักษณะที่สามารถบูรณาการวิถีชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพของสังคมตามความต้องการของ ประชาชนในท้องถิ่น การจัดการศึกษาท้องถิ่น เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาความพร้อม ในการเข้ารับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการพัฒนา เด็ก ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วยแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งในรูปแบบเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมือง พัทยา ล้วนมีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปัจจุบันองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พร้อมทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่รับถ่ายโอนมี หน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริม และพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนา อย่างเต็มตามศักยภาพ และได้มาตรฐานเด็กให้เป็นทรัพยากร ที่ทรงคุณค่า และมีความสำคัญ อย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศชาติในอนาคตการพัฒนาคเด็กให้ได้รับความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาเป็นภารกิจสำคัญที่หน่วยงานซึ่งรับผิดชอบจะต้องให้ความ สนใจ เพื่อให้การพัฒนาเด็กเป็นไปอย่างมีคุณภาพ และได้มาตรฐานเหมาะสมกับวัย องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐานการศึกษาของชาติซึ่งมี

เป้าหมายของการจัดการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาคนไทยทุกคนให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นพื้นฐาน เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ และสังคมแห่งความรู้สำหรับเป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้คนไทยทุกคนได้มีโอกาส และทางเลือกที่จะเข้าถึงปัจจัย และเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย อายุ 2-5 ปี เป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า เพราะมนุษย์นั้นต้องเริ่มพัฒนาตั้งแต่เด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงถือเป็นภารกิจที่สำคัญที่จะต้องอบรมเลี้ยงดูจัดประสบการณ์ และส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ให้เด็กเล็กมีความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ให้มีความพร้อมด้านสมอง สุขภาพ และวินัยของเด็กไทยเพื่อกลายเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระดับปฐมวัยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กทุกคนเพราะเป็นการเตรียมตัวในระยะเริ่มต้นของชีวิตก่อนที่จะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาเด็กวัย 3-5 ปี ซึ่งเป็นวัยสำคัญในการวางรากฐานของชีวิตเพราะเป็นช่วงที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาตลอดจนบุคลิกภาพอันเป็นพัฒนาการต่อเนื่องมาจากวัยทารก

การจัดการศึกษาปฐมวัยให้เด็กได้รับการพัฒนาเตรียมความพร้อมอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุก ๆ ด้าน จึงกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2553) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย 1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2. ด้านบุคลากร 3. ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย 4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน 6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และได้มาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดังนั้น การจัดการศึกษาปฐมวัยให้แก่เด็กวัย 3-5 ปี จึงควรได้รับการเตรียมความพร้อมในทุกด้านของการพัฒนาให้เป็นไปอย่างถูกต้องทิศทาง และต่อเนื่อง เพื่อเป็นพื้นฐานในอนาคตการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นความคาดหวังของสังคมโดยหวังว่าการจัดการศึกษามุ่งเน้นพัฒนาเด็กให้เติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 1 มาตรา 6 ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยเฉพาะการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยซึ่ง

เป็นวัยที่เหมาะสมในการพัฒนาให้เกิดความพร้อมทั้งทางด้านความรู้ และการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคตเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่มีการเจริญเติบโตของสมองสูงสุดกว่าวัยอื่น ดังนั้นการจัดการศึกษาระดับนี้ ควรได้รับการพัฒนาอย่างถูกวิธีและเป็นระบบ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

ในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาล ได้ดำเนินการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระดับปฐมวัย 2-5 ปี แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเอง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอนมาจากส่วนราชการต่าง ๆ โดยมีการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุนด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2559) เป้าหมายสำคัญในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมก็คือ ให้เด็กได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพด้วยมาตรฐานที่เท่าเทียมกันทั่วประเทศ ซึ่งมีความสอดคล้องกับระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของชาติ หรือการประกันคุณภาพการศึกษาโดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถนำไปใช้ประเมินตนเอง เพื่อกำหนดแนวทางปรับปรุงการดำเนินงานของตนเอง ความร่วมมือ ของบุคลากรภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และหน่วยงานที่กำกับดูแลอันเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับรองรับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

จากสภาพปัญหาที่ได้รับรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย พบว่ามีปัญหาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2559 ซึ่งแยกเป็นรายด้าน ดังนี้ 1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่มีการบริหารอย่างเป็นระบบครบวงจรตามแบบการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ทำให้การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่บรรลุเป้าหมาย จึงไม่สามารถพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 21 (พ.ศ. 2552-2561) ให้ตรงตามมาตรฐาน และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการแต่งตั้งตามตำแหน่งหน้าที่บางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ 2. ด้านบุคลากร มีกระบวนการคัดเลือกครูที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ ไม่สามารถหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถให้ตรงกับงานที่รับผิดชอบ และอัตรากำลังครูไม่

เพียงพอกับจำนวนเด็ก รวมถึงภาระงานอื่น ๆ ของสถานศึกษา และการส่งเสริมองค์ความรู้ รวมทั้งแผนพัฒนาการสอนของครูยังไม่เพียงพอต่อครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3. ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย การจัดพื้นที่แหล่งเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังขาดการจัดการจัดระเบียบบริเวณสถานศึกษาให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา จึงส่งผลให้การจัดสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อผู้เรียน รวมถึงเรื่องความปลอดภัยในการดูแลเด็กให้ชัดเจน บุคลากรหรือครูผู้ดูแลเด็กยังขาดทักษะในการจัดการ ความปลอดภัยที่ครอบคลุมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างทั่วถึง 4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร งานวิชาการยังขาดการจัดทำแผนประสพการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย และแผนการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา ยังขาดการวางแผนและการจัดระบบการประเมินพัฒนาการของเด็กที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 กำหนดไว้ และการเฝ้าติดตามบันทึกประเมินพัฒนาการของเด็กอย่างสม่ำเสมอ และขาดการนำผลการประเมินพัฒนาการของเด็กทุก ๆ ด้าน ไปใช้เพื่อพัฒนาเด็กให้ตรงตามหลักเกณฑ์ด้านต่าง ๆ ด้านอารมณ์และจิตใจ พบว่า เด็กขาดความตระหนักในตนเอง รวมทั้งขาดการส่งเสริมให้ได้แสดงความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น ด้านร่างกายสมวัย พบว่า ขาดความสามารถในการดูแลตนเอง และไม่รู้จักหลีกเลี่ยงการกระทำที่นำไปสู่การบาดเจ็บ ด้านสังคมสมวัย พบว่า เด็กขาดวินัยและความรับผิดชอบ ขาดความอดทนรอคอยเด็กบางส่วนขาดการปลุกฝังให้อยู่ในสังคม โดยมีหลักจริยธรรมคุณธรรม จึงทำให้เด็กบางคนไม่สามารถอยู่ร่วมกับเด็กคนอื่นได้ ส่วนด้านการประกันคุณภาพภายในขาดการวางแผนการปฏิบัติงานที่ครอบคลุมทุกปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ขาดการปฏิบัติตามแผน นิเทศติดตาม ประเมินผล และนำผลมาเปรียบเทียบกับเป้าหมาย ตามแผนอย่างต่อเนื่อง ขาดการนำข้อมูล และผลการประเมินไปใช้เพื่อการตัดสินใจ ปรับปรุงพัฒนางานตามพันธกิจ ขาดการประเมินระบบประกันคุณภาพภายใน โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมและขาดการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินตนเองอย่างมีคุณภาพ 5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุน ยังขาดการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการบริหารงานวิชาการ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป ทำให้การดำเนินงานในทุก ๆ ด้าน พัฒนาไปอย่างล่าช้า 6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ยังขาดกระบวนการสร้างเครือข่ายในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับอำเภอระดับจังหวัด ระดับภาค จึงทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขาดการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้กับเครือข่ายระดับต่าง ๆ ส่งผลให้การรับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งเครือข่ายอื่นอย่างไม่ทั่วถึง

จากเหตุผลข้างต้นเป็นประเด็นที่จำเป็นต้องศึกษา แนวทางบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพนำผลการวิจัยที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และตลอดจนนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพเท่าเทียมกันทุกแห่ง และเสนอแนะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมในการตรวจรับรองคุณภาพการศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย เป็นอย่างไร
2. แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย มีจำนวน 27 ศูนย์ โดยมีผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2561 ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 9 คน ผู้อำนวยการกองการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 9 คน และปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 9 คน

1.2 ผู้ปฏิบัติงานประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2561 ประกอบด้วย ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 37 คน และผู้ดูแลเด็ก จำนวน 39 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยทำการศึกษากิจการการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2. ด้านบุคลากร 3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย 4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร 5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน 6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559)

2.2 แนวคิดการบริหารจัดการด้วยกระบวนการบริหารคุณภาพด้วยกระบวนการแบบวงจรมเดมมิ่ง (Deming Cycle)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา กระบวนการบริหารงาน โดยประยุกต์ใช้กระบวนการแบบวงจรมเดมมิ่ง (Deming Cycle) PDCA ประกอบด้วย

- 1.1 Plan การวางแผน
- 1.2 Do การปฏิบัติ
- 1.3 Check การตรวจสอบ
- 1.4 Act การดำเนินงาน

2. ตัวแปรตาม แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ กำหนดขอบเขตพื้นที่การวิจัย คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย จำนวน 27 ศูนย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้เพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการวิจัยที่เป็นหลักไว้ดังนี้

1. แนวทางการบริหาร คือ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย หมายถึง การดำเนินงานตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน

1.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินงานตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง และมีมาตรฐานคุณภาพตามหลักวิชาการ โดยแบ่งการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา เด็กเล็กเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงาน และด้านการบริหารงบประมาณ

1.2 ด้านบุคลากร หมายถึง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้อำนวยการกองการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ที่รับผิดชอบงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็ก หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.3 ด้านสถานที่ ด้านอาคาร สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ปรับปรุงอาคาร สถานที่ ก่อสร้างหรือ และจัดภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อม ทั้งภายในภายนอกอาคาร ต้องคำนึงถึงความ แข็งแรง มั่นคง มีความเหมาะสม ถูกสุขลักษณะ และปลอดภัยแก่เด็กเล็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการ ของเด็กให้ผู้ปกครองมีความมั่นใจไว้วางใจการก่อสร้าง และความปลอดภัยของศูนย์พัฒนาอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมพัฒนาเด็กเล็ก

1.4 ด้านวิชาการและกิจกรรม หมายถึง การบริหารจัดการในเรื่องเกี่ยวกับหลักสูตร การอบรมเลี้ยงดู การส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็ก จัดประสบการณ์การเรียนรู้ เด็กเล็กอายุ 2-5 ปี เป็นภารกิจสำคัญในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการอบรมเลี้ยงดู และพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ-อารมณ์ สังคม และสติปัญญาเหมาะสมตามวัย และความสามารถของเด็ก โดยมีวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

1.5 ด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ร่วมมือกันหาปัญหาสาเหตุและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน

1.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย หมายถึง ส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ทั้งในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดับอำเภอเพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาเด็กเล็กให้มีศักยภาพ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ทุกภาคส่วนการปฏิบัติงานร่วมกัน

2. การบริหารจัดการงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย แบบวงจร เดมมิ่ง (Deming Cycle) PDCA หมายถึง กระบวนการที่นำมาปรับใช้ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ตามขั้นตอน ในการดำเนินงานตามรูปแบบ วงจรเดมมิ่ง (Deming Cycle) PDCA ซึ่งประกอบด้วย

2.1 การวางแผน (P-Plan) หมายถึง การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยกำหนดวัตถุประสงค์ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ตามขั้นตอนวิธีการและกระบวนการที่กำหนดขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการบริหารจัดการงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

2.2 การปฏิบัติตามแผน (D-Do) หมายถึง การดำเนินการตามแผนปฏิบัติจากการวางแผน โดยมีวิธีมีผู้รับผิดชอบงานแต่ละงาน กำหนดช่วงเวลา และผู้บริหารต้องนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตาม หากพบปัญหาอุปสรรคก็คอยแนะนำช่วยเหลือให้งานเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.3 การตรวจสอบประเมินผล (C-Check) หมายถึง การประเมินผลการบริหารจัดการงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ งานสำเร็จมากน้อยแค่ไหน มีปัญหาอุปสรรคหรือไม่ เพื่อให้ทราบข้อมูลที่จะนำไปปรับปรุงคุณภาพ

2.4 การปรับปรุงงาน (A-Act) หมายถึง การนำผลจากการบริหารจัดการงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย มาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาแผน ปรับปรุง เพื่อพัฒนางานให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบล และเทศบาลในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์ และส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ให้เด็กเล็กมีความพร้อม ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผู้บริหารท้องถิ่น ครู ทราบถึงสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
2. ผู้บริหารท้องถิ่น ครู ได้แนวทางในการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย และพัฒนาการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างเหมาะสมและประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น
3. ผู้บริหารท้องถิ่น ครู สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. นโยบายและแนวทางการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
3. การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
4. กระบวนการบริหารงาน “วงจรเดมมิ่ง” (Demming cycle)
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดการวิจัย

นโยบายและแนวทางการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

1. แผนนโยบายการจัดการศึกษาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2545–2559 (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2559)

1.1 นโยบายด้านความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ทุกคนได้รับโอกาสความเสมอภาคกันในการเข้ารับบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีให้ได้ อย่างทั่วถึง และไม่เก็บค่าใช้จ่าย รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ชุมชน ครอบครัวยุทธศาสตร์ เอกชน ชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา และสถาบันสังคมอื่นในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 นโยบายด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยจัดการศึกษาให้เด็กปฐมวัยให้ได้เข้ารับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลครอบครัวชุมชน องค์กรชุมชนองค์กรเอกชนองค์กรวิชาชีพสถาบันศาสนาสถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในท้องถิ่นมีสิทธิ และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย

1.3 นโยบายด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษาพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา

1.4 นโยบายด้านระบบบริหารและการจัดการศึกษาจัดระบบบริหาร และการจัดการทางการศึกษาให้สอดคล้องกับระบบการจัดการศึกษาของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ และ

ประสิทธิผลโดยมีเอกภาพในเชิงนโยบายมีความหลากหลายในการปฏิบัติอีกทั้งมีความพร้อมในการดำเนินการจัดการศึกษา และส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชนหรือรบกวนความคิดเห็นของเอกชนและประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย

1.5 นโยบายด้านครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาวางแผนงานบุคคลเพื่อใช้ในการประสานข้อมูล และเป็นข้อมูลในการนำเสนอพิจารณาสรรหาบุคลากร พร้อมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติงานการพัฒนาครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีคุณภาพ และมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง

1.6 นโยบายด้านหลักสูตรให้สถานศึกษาจัดทำรายละเอียดสาระหลักสูตรแกนกลาง และสาระหลักสูตรท้องถิ่นที่เน้นความรู้คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยโดยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของสังคม และชาติโดยคำนึงถึงความเป็นมาทางประวัติศาสตร์

1.7 นโยบายด้านกระบวนการเรียนรู้จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีจิตสำนึกในความเป็นไทย และสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มตามศักยภาพให้เป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

1.8 นโยบายด้านทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา โดยที่ระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลทั้งด้านงบประมาณการเงิน ทรัพย์สินในประเทศจากรัฐบุคคลองค์กรเอกชนองค์กรวิชาชีพสถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา และจัดสรรงบประมาณให้การศึกษามูลค่าที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.9 นโยบายด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียนเอกสารทางวิชาการสื่อสิ่งพิมพ์อื่นวัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาอื่นโดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตจัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิต และมีแรงจูงใจในการผลิตรวมถึงการพัฒนา และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตลอดจนการสื่อสารทุกแบบสื่อตัวนำ และโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปแบบอื่น

1.10 นโยบายด้านการส่งเสริมกีฬา นันทนาการ และกิจกรรมเด็กเยาวชน ที่ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานด้านการกีฬา นันทนาการและกิจกรรมเด็กเยาวชน รวมทั้งแหล่งเรียนรู้ ตลอดชีวิตทุกรูปแบบบริการแก่เด็กเยาวชนประชาชนอย่างหลากหลายเพียงพอ และมี ประสิทธิภาพ

1.11 นโยบายด้านการส่งเสริมอาชีพ มีการสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือให้มีการประกอบอาชีพอิสระที่ถูกต้องตามกฎหมาย จัดให้มีการรวมกลุ่มอาชีพภูมิปัญญาท้องถิ่น สนับสนุน การระดมทุน และการจัดการนำวิทยากรต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุง การประกอบ อาชีพการ จัดการด้านการตลาดให้ได้มาตรฐาน และความเหมาะสมตามสภาพท้องถิ่น

1.12 นโยบายด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น บำรุงรักษา ส่งเสริม และอนุรักษ์สถาบันศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อให้เกิดสังคมภูมิปัญญาแห่งการเรียนรู้ และสังคมที่เอื้ออาทรต่อกัน สืบทอด วัฒนธรรมความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ความเป็นไทย และท้องถิ่น

2. การจัดการศึกษาท้องถิ่น กำหนดไว้ ดังนี้

2.1 มุ่งพัฒนาความพร้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้แก่เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงก่อน การศึกษา เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาทั้งด้านจิตใจ อารมณ์ ร่างกาย สังคม และมีศักยภาพ สติปัญญา มีความพร้อมในที่จะรับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนา และวาง รากฐานชีวิตการเตรียมความพร้อมของเด็กทั้งทางร่างกายจิตใจ สติปัญญา อารมณ์บุคลิกภาพ และสังคมให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความ สามารถขั้นพื้นฐานรวมทั้งให้สามารถค้นพบความต้องการ ความสนใจ ความถนัดของตนเองด้าน วิชาการวิชาชีพความสามารถในการประกอบอาชีพ และทักษะทางสังคมโดยให้ผู้เรียนมีความรู้ คู่คุณธรรม และมีความสำนึกในความเป็นไทย

2.3 การจัดบริการให้ความรู้ด้านอาชีพเป็นการจัดบริการ ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา ความรู้ เพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพให้แก่ประชาชน รวมทั้งการรวมกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

2.4 การจัดการส่งเสริมกีฬา นันทนาการ และกิจกรรมเด็กเยาวชน เป็นการจัดและ ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานด้านการกีฬา นันทนาการ และกิจกรรมเด็กและเยาวชนแก่เด็ก และเยาวชนประชาชนทั่วไปอย่างหลากหลาย

2.5 มีการดำเนินงานทางด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และจารีตประเพณี และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาท้องถิ่น มีกำหนดไว้ ดังนี้

3.1 เพื่อให้เด็กที่มีอายุอยู่ระหว่างเกณฑ์การศึกษาทุกคนในเขตความรับผิดชอบของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ได้รับการบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานครบตามหลักสูตรอย่าง เท่าเทียม และเสมอภาคกัน

3.2 เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมพัฒนาการ และเตรียมความพร้อมทางจิตใจ ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ให้มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้น พื้นฐาน

3.3 เพื่อพัฒนาการดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในส่วนขององค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ให้เป็นไปตาม มาตรฐานที่รัฐกำหนดไว้ และให้ตรงตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยมุ่งเน้น พัฒนาให้เกิดความสมดุล ทางด้านจิตใจ สติปัญญา ร่างกาย และสังคมระดับความคิดคำนึง และพฤติกรรมซึ่งเน้นมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.4 เพื่อให้การจัดการศึกษาของท้องถิ่นดำเนินตามความต้องการ และคำนึงถึงการ มีส่วนร่วมการสนับสนุนของบุคคล ครอบครัว ชุมชน เอกชน องค์การ ชุมชน องค์การ เอกชน องค์การ วิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และประชาชนในท้องถิ่นในการจัดการศึกษาทุกระดับ ตามศักยภาพ และความสามารถของท้องถิ่น

3.5 เพื่อส่งเสริมให้เด็กเยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นได้ออกกำลังกาย และฝึกฝน กีฬา ร่วมกิจกรรมนันทนาการ และกิจกรรมพัฒนาเยาวชน เพื่อพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีความรู้ทั้ง ด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และสังคม โดยมีความตระหนักในคุณค่าของการกีฬานันทนาการ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กเยาวชนไปในแนวทางที่ถูกต้องใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

3.6 เพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชนในการสร้าง และพัฒนาอาชีพ เพื่อให้มี คุณภาพชีวิต โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ขาดโอกาส ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการทุพพลภาพ ซึ่งเป็นการส่งเสริม สนับสนุนการประกอบอาชีพให้มีความเป็นอิสระแก่สังคม

3.7 เพื่อบำรุงการศาสนา และอนุรักษ์บำรุงรักษา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ความเป็นไทย

4. แนวทางการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก็เช่นเดียวกับการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายการศึกษาแห่งชาติที่เป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษา และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้วางแนวทางที่สำคัญ ดังนี้

4.1 การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องยึดหลักการจัดการศึกษาตลอดชีวิตการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของสังคม และการพัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

4.2 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ เช่น จะต้องทั่วถึง ประชาชนมีคุณภาพและไม่เก็บค่าใช้จ่ายตลอดจนบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือบุคคลที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

4.3 ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4.4 การกระจายอำนาจให้สถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่การจัดการศึกษาจะต้องกระจายอำนาจการบริหารงานวิชาการการบริหารงานบุคคลการบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไปเพื่อให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management: SBM) ทั้งนี้ เพราะผลการจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นผลผลิต และผลลัพธ์ก็ตามล้วนแต่เป็นผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติของสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรมีความคล่องตัวในการตัดสินใจอย่างมีอิสระในการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตามขณะนี้วิธีการกระจายอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมิได้กำหนดไว้เหมือนกับการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งในอนาคตอาจมีการออกข้อบัญญัติระเบียบการบังคับคำสั่งกำหนดอำนาจการสั่งการอนุญาตอนุมัติปฏิบัติการหรือดำเนินการอื่นใดไปยังสถานศึกษาโดยให้ผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจดังกล่าวหรือมอบอำนาจในการสั่งการอนุญาตอนุมัติปฏิบัติการหรือดำเนินการอื่นใดซึ่งเป็นอำนาจตามกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับคำสั่งของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้อำนวยการกองผู้อำนวยการสำนักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติแทน

4.5 การจัดโครงสร้างองค์กรภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เตรียมรองรับการถ่ายโอนสถานศึกษาจะต้องจัดโครงสร้างองค์กรภายในตามความจำเป็น และเหมาะสม เช่น ระบบบริหารจัดการอย่างครบถ้วนจำนวนบุคลากรโดยการจัดตั้งฝ่ายส่วนกองหรือสำนักการศึกษาตลอดจนส่วนราชการภายในที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบ

ข้อบังคับขององค์การบริหารงานบุคคลคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกรมส่งเสริมการปกครอง

4.6 วิธีการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาได้ 2 วิธี คือ การจัดตั้งสถานศึกษาขึ้นเอง และการถ่ายโอนการศึกษาจากสถานศึกษาที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

4.7 สวัสดิการและความก้าวหน้าของพนักงานครู และบุคลากรทางการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีสิทธิสวัสดิการความก้าวหน้าเท่ากับข้าราชการครูสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

1) ครูและผู้บริหารสถานศึกษาต้องได้รับความก้าวหน้าตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดกล่าวคือสามารถขอประเมินเพื่อมี และเลื่อนวิทยฐานะตามที่คณะกรรมการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นกำหนด และได้รับเงินวิทยฐานะจนกว่าเกษียณอายุ โดยไม่มีข้อจำกัดโดยมีได้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขกับขนาดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือขนาดของสถานศึกษาหรือระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) พนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถโอนย้ายไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศได้ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น

3) บุคลากรทางการศึกษาทุกตำแหน่งสามารถโอนย้ายเปลี่ยนสายงาน ที่ตนมีคุณสมบัติสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา นอกจากจะสามารถสอบคัดเลือกเปลี่ยนสายงานไปสู่ผู้อำนวยการกอง/สำนักการศึกษาได้แล้วยังสามารถเปลี่ยนสายงานไปสู่ตำแหน่งรองปลัดและปลัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และผู้อำนวยการกองอื่น ๆ ได้หากมีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งนั้น ๆ

สรุปได้ว่า นโยบายด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 0-5 ปี โดยไม่มีค่าใช้จ่าย และเด็กได้รับการพัฒนาทุกคนอย่างมีคุณภาพทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาอารมณ์บุคลิกภาพ และสังคมเด็กปฐมวัยทุกคนได้รับ และมีการพัฒนาที่ดี และเหมาะสมอย่างรอบด้านสมดุลเต็มศักยภาพมีความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาต่อในระดับชั้นพื้นฐาน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับถ่ายโอนมาจากส่วนราชการต่างๆ ให้เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น เพื่อบริการ

กระจายอำนาจจากรัฐบาลเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการแทนตั้งแต่ปี พ.ศ.2545 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ภายใต้การส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในด้านวิชาการ การส่งเสริมพัฒนาทรัพยากรบุคคลากร และงบประมาณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ถือเป็นสถานที่ศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติใน พ.ศ. 2542 มาตรา 18 และมาตรา 4 ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 2-5 ปี (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ความหมายในมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กล่าวไว้ว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งเองนั้น และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของส่วนราชการต่าง ๆ มีฐานะเทียบเท่าสถานศึกษา รวมทั้งศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์มัธยมต้น/ในวัดกรมการศาสนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับถ่ายโอนจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกรมการพัฒนาชุมชน ฯลฯ ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่อบรมเลี้ยงดูจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้สำหรับเด็กเล็ก อายุระหว่าง 2-5 ปี ที่มีความพร้อมด้านร่างกายอารมณ์จิตใจสังคม และสติปัญญา

สรุปได้ว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นสถานศึกษาที่ให้การศึกษาแก่เด็ก ช่วงอายุระหว่าง 2-5 ปี ที่ให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์ และส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ให้เด็กเล็กมีความพร้อม ด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เห็นความสำคัญในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สามารถดำเนินงาน เพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (วราพงษ์ ดังศรีพล, 2556) มีการแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 6 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เป็นการกำหนดการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแบ่งการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงาน ดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559)

1.1 ด้านการบริหารงาน ได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้มุ่งเน้นในการจัดตั้งศูนย์ และต้องมีความรับผิดชอบอาคารสถานที่ ด้านงบประมาณ และกำหนดโครงสร้างในส่วน ราชการทั้งหลาย ที่รับผิดชอบ ได้แก่ ส่วนสำนักงานการศึกษาโดยกองให้ดำเนินการตาม ขั้นตอนดังนี้

1.1.1 จัดตั้งเวทีสำรวจความต้องการเพื่อจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเด็กเล็กที่ อายุระหว่าง 2-5 ปีให้เข้ารับการบริการอย่างน้อย 20 คน

1.1.2 ให้สภาท้องถิ่นออกความเห็นชอบให้จัดทำโครงการ และมีแผนการจัดตั้ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.1.3 จัดทำใบประกาศจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.1.4 มีแผนดำเนินงานให้จัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีการสำรวจประชากร เด็กเล็กที่มีอายุระหว่าง 2 ถึง 5 ปีเพื่อที่จะออกแผนรับนักเรียนในการจัดการชั้นเรียนเพื่อสรรหาบุคลากรและตั้งงบประมาณ

1.1.5 มีการดำเนินงานให้จัดทำระเบียบขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ว่าด้วย การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.1.6 มีแผนการในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้กรมการส่งเสริมการปก ครองส่วนท้องถิ่นได้ทราบกรณีที่ไม่ได้มีสถานที่ก่อสร้างที่ไม่ได้เป็นขององค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นเพื่อให้ทราบและเพื่อให้ได้รับความยินยอมจากเจ้าของเพื่ออนุญาตให้ใช้สถานที่ก่อสร้างใน การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1) การย้าย รวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีจัดเวทีประชาคม และมีการสำรวจ ความต้องการภายในชุมชน เพื่อให้กรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเสนอหน่วยงานต้น สังกัดให้ผู้บริหารส่วนท้องถิ่นพิจารณาเสนอขอความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่นว่าต้องการที่จะ ย้าย หรือรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและต้องรายงานการย้ายรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ

2) การยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องยุบหรือเลิก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก วิเคราะห์เหตุผล ศึกษาและ เสนอต่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในต้นสังกัดเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

2.1) มีจัดตั้งเวทีประชาคม มีการสำรวจความคิดเห็นของชุมชน เพื่อให้ได้มติที่ต้องการ

2.2) จัดทำแผนยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.3) นำผลประชาคมเสนอต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นำผลการประชาคม แผนการยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และแผนบุคลากรที่ได้รับผลกระทบ เสนอต่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากสภาท้องถิ่น

2.4) จัดทำประกาศยุบเลิกสภาท้องถิ่นเห็นชอบให้ยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเรียบร้อยแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำประกาศยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.5) รายงานการยุบ/เลิกให้ต่อกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ โดยส่งเอกสารมติที่ประชุม และมติที่ประชุมสภาท้องถิ่นเห็นชอบให้ยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แผนบุคลากรที่ได้รับผลกระทบ แล้วจัดทำประกาศยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ

3) การให้บริการการจัดประสบการณ์ การอบรมเลี้ยงดู ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ศูนย์พัฒนาให้เด็กเล็ก ให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้เป็นไปตามวัยแต่ละช่วงอายุ ดังนั้นระยะเวลาการจัดการเรียนรู้ จะสอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น สังคม วัฒนธรรม และหลักสูตรประถมวัยพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

4) กรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประกอบไปด้วยบุคคลที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคัดเลือก แต่งตั้งโดยกำหนดจำนวนตามความเหมาะสมจากชุมชน และผู้ดำรงตำแหน่ง ดังนี้

4.1) ผู้แทนองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

4.2) ผู้แทนปกครอง

4.3) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา

4.4) ผู้แทนครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก

4.5) ผู้นำทางศาสนา

4.6) ผู้แทนชุมชน

1.2 ด้านการงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการอุดหนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เงินรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเงินรายได้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต้องดำเนินการบริหารงบประมาณ ดังนี้

1.2.1 งบประมาณที่ได้รับการอุดหนุนจากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ค่าส่งเสริมการเรียนการสอน ค่าอาหารเสริม (นม) ค่าอาหารกลางวัน ค่าพาหนะในกรณีส่งเด็กไปสถานพยาบาล ค่าตอบแทนเงินประกันสังคม และค่าครองชีพของบุคลากร และทุนการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

ทุนการศึกษาศาสตร์บัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัย โครงการความร่วมมือระหว่างกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

1.2.2 งบประมาณเงินรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ต้องจัดทำแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ระยะ 3 ปี แผนจัดหาพัสดุรายปี แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ เพื่อนำเข้าในแผนพัฒนาการศึกษา และแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอขอความเห็นชอบสภาท้องถิ่น และดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุ

1.2.3 งบประมาณเงินรายได้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยนำเงินรายได้ของสถานศึกษาไปจัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

1.2.4 การจัดหาสื่อที่ส่งเสริมการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องเล่นสนาม หนังสือ และอื่น ๆ โดยมีวิธีการดำเนินการ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย

1.2.5 ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย การเบิกจ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 และ 3) พ.ศ. 2543 และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การเบิกจ่ายเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548 (อรุณทัย บุญภา, 2557)

สรุปได้ว่า ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่รับผิดชอบบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐาน และคุณภาพตามหลักวิชาการ กฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง โดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชน ซึ่งแบ่งการบริหารจัดการเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการบริหารงาน ประกอบด้วย การจัดตั้ง การย้าย/รวม การยุบเลิก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การให้บริการ การอบรมเลี้ยงดู การจัดประสบการณ์และส่งเสริมการเรียนรู้ และการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ด้านการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย การอุดหนุนจากรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เงินรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เงินรายได้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดหาสื่อ หนังสือ วัสดุอุปกรณ์ การเรียน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการเบิกจ่ายงบประมาณ

2. ด้านบุคลากร

บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีจำแนกออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. พนักงานส่วนท้องถิ่น คือ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก และครู

1.1 หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีหน้าที่ดำเนินงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยต้องรับผิดชอบดูแลบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามแผนงาน และนโยบาย การปฏิบัติงานทางวิชาการ ได้แก่ การบริหารจัดการ งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ กิจกรรมตามหลักสูตร การส่งเสริมการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน งานบุคลากร งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน ประสานเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย และจัดทำแผนงานโครงการ และงบประมาณ หลักสูตรสถานศึกษา รวมถึงประเมินผลการปฏิบัติงาน ตามมาตรฐานด้านบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.2 ครูผู้ดูแลเด็ก ปฏิบัติหน้าอบรมสั่งสอนจัดกิจกรรมประสบการณ์เรียนรู้การส่งเสริมการเรียนรู้พัฒนาผู้เรียน มีวิธีการที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และคุณลักษณะตามวัย ปฏิบัติงานทางวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยจะต้องผ่านการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งครู

1.3 ครู ปฏิบัติหน้าอบรมสั่งสอนจัดกิจกรรมประสบการณ์เรียนรู้การส่งเสริมการเรียนรู้พัฒนาผู้เรียน มีวิธีการที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และประเมินพัฒนาการของผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และคุณลักษณะตามวัย ปฏิบัติงานทางวิชาการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2. พนักงานจ้างตามภารกิจ และพนักงานจ้างทั่วไป จำแนกได้ดังนี้

2.1 พนักงานจ้างตามภารกิจ ตำแหน่งผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก หรือตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก แล้วแต่กรณี สามารถจ้างได้ 2 ลักษณะ ได้แก่

2.1.1 ตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และหรือตำแหน่งผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก

2.1.2 ตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และหรือตำแหน่งผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก

2.2 พนักงานจ้างทั่วไป หรือพนักงานจ้างตามภารกิจที่ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย

2.2.1 ธุรการ/การเงิน/พัสดุ

2.2.2 คนครัว ผู้ประกอบอาหาร

2.2.3 ภารโรง/พนักงานทำความสะอาด

2.2.4 ยามรักษาความปลอดภัย

3. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหาร และหัวหน้าส่วนราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน ได้ดังนี้

3.1 ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรองนายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับมอบหมายในการกำกับดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีหน้าที่ ดังนี้

3.1.1 ค่อยให้คำปรึกษาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ และได้มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1.2 กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และทิศทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.1.3 ส่งเสริมความร่วมมือของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

3.1.4 สนับสนุนงบประมาณด้านการพัฒนาบุคลากร หนังสือ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และการบริหารจัดการ เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน และเด็กปฐมวัย

3.1.5 ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้สำหรับเด็ก และผู้ปกครอง รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเสริมสร้างความรักความอบอุ่นในครอบครัว ชุมชน และมีการเสริมสร้างการเรียนรู้ด้านการพัฒนาเด็ก

3.1.6 ระดมทรัพยากร เพื่อมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการระดมทรัพยากร ทั้งด้านการเงิน บุคคล และอื่นๆ ที่จะเป็นเครื่องช่วยในการดำเนินงานขององค์กรสำเร็จได้

3.2 ผู้บริหารและหัวหน้าส่วนราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารการศึกษา รวมถึง ผู้อำนวยการกองการศึกษา นักวิชาการศึกษา และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ มีหน้าที่ ดังนี้

3.2.1 การจัดตั้งงบประมาณการดำเนินงานศูนย์ฯ จัดทำแผนงานโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน หนังสือ วัสดุครุภัณฑ์ เครื่องเล่น พัฒนาการเด็ก พร้อมทั้งปรับปรุงซ่อมแซม การจัดสภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์ แหล่งเรียนรู้ในศูนย์ การก่อสร้างอาคาร และด้านการพัฒนาบุคลากร

3.2.2 ดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.3.3 จัดทำระเบียบการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเสนอต่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นชอบและลงนาม

3.3.4 แต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.3.5 กำหนดโครงสร้างการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละคน

3.3.6 กำกับ ดูแลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีคุณภาพและมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.3.7 จัดตั้ง ย้าย รวม ยุบเลิก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยสำรวจความต้องการของชุมชน แล้วจัดทำประกาศจัดตั้ง/ย้าย/รวม/ยุบเลิกศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อเสนอผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นลงนาม

3.3.8 การนิเทศติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พร้อมรายงานผลให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการด้านบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้กล่าวถึงการกำหนดคุณสมบัติ บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหาร และหัวหน้าส่วนราชการ ที่รับผิดชอบงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแล ครู ผู้ช่วยหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็ก ผู้ประกอบอาหาร ภารโรง และพนักงานจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่อื่น เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีศักยภาพใน การจัดการศึกษา อบรม เลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการให้เด็กเล็กอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการอย่างมีคุณภาพ

3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย

เป็นการกำหนดสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ดังนี้ (วราพงษ์ ดังศรีพล, 2556)

3.1 ด้านอาคารสถานที่

3.1.1 ที่ตั้ง สถานที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีขนาดพื้นที่ที่เหมาะสมในการจัด
 ประสพการณ์เรียนการสอน และไม่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงอันตราย เช่น บริเวณที่มีสารพิษหรือ
 สารเคมี วัตถุไวไฟ สภาพอากาศเป็นพิษ และพื้นที่เสี่ยงดัง หากไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ต้องมี
 มาตรการป้องกัน

3.1.2 จำนวนชั้นของอาคาร ไม่ควรเกิน 2 ชั้น หากสูงเกิน 2 ชั้น ต้องมีมาตรการ
 ป้องกันอัคคีภัย และอุบัติเหตุต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น และความสูงของห้องไม่ควรน้อยกว่า 2.40
 เมตร

3.1.3 ทางเข้า-ออก และประตูหน้าต่าง ต้องมี ทางเข้า-ออก 2 ทาง แต่ละทาง
 ควรมีความกว้างประมาณ 80 เซนติเมตร และสามารถเคลื่อนย้ายเด็กออกจากตัวอาคารได้
 สะดวก หากเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุร้ายแรงใด ๆ ขึ้น

3.1.4 ประตู-หน้าต่าง ควรมีขนาด และ จำนวนเหมาะสมกับขนาดพื้นที่ของห้อง
 และความสูงของหน้าต่าง ควรอยู่ที่ประมาณ 80 เซนติเมตร และมีความแข็งแรง อยู่ในสภาพใช้
 งานได้ดี บริเวณประตู หน้าต่าง ไม่ควรมีสิ่งกีดขวางใด ๆ มาปิดกั้นช่องลม และแสงสว่างให้เด็ก
 มองเห็นสิ่งแวดล้อมได้กว้าง และชัดเจน

3.1.5 พื้นที่ใช้สอย มีข้อจำกัดของพื้นที่ ดังนี้

1) บริเวณพื้นที่สำหรับการนอน ต้องมีความสะอาดเป็นหลักอากาศถ่ายเท
 ได้สะดวก ปลอดภัย ไม่มีเสียงรบกวน และแสงสว่างไม่จ้าเกินไป อุปกรณ์เครื่องนอน หมอน
 ผ้าห่ม สำหรับเด็กแต่ละคนแบ่งพื้นที่ในการจัดแยก และมีความสะอาด

2) บริเวณพื้นที่สำหรับการเล่น และพัฒนาเด็กเล็ก โดยต้องคำนึงถึงความ
 ปลอดภัยของเด็กเป็นหลัก โดยมีวัสดุอุปกรณ์ที่ป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ และมีอุปกรณ์ หรือ
 เครื่องเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก แบ่งพื้นที่สำหรับการเรียนรู้แบบกลุ่ม
 และแยกย่อยในกิจกรรมการเรียนรู้อิสระ การเล่นสร้างสรรค์ และมีพื้นที่สำหรับการเล่นที่เลอะ
 หรือเปียก

3) บริเวณพื้นที่รับประทานอาหาร ต้องมีความสะอาด อากาศถ่ายเทได้
 สะดวก มีแสงสว่างส่องถึงภายในไม่มากเกินไป อุปกรณ์เครื่องใช้ที่เหมาะสมและเพียงพอจำนวน
 เด็กทั้งนี้ บริเวณห้องอาหาร โต๊ะ เก้าอี้ ที่ใช้สำหรับรับประทานอาหาร มีขนาดเหมาะสมกับตัว
 เด็ก มีสภาพแข็งแรง และใช้งานได้ดี

4) บริเวณที่พักรักษาตัว ต้องจัดให้มีที่พักรักษาตัวแยกเป็นสัดส่วนตาม
 ความเหมาะสมมีอุปกรณ์ปฐมพยาบาล ตู้ยา และเด็กต้องอยู่ในสายตาของผู้ดูแลตลอดเวลา

5) บริเวณสถานที่ประกอบอาหารหรือห้องครัว เน้นเรื่องความสะดวกและความปลอดภัยเป็นหลัก มีพื้นที่สำหรับล้าง และเก็บภาชนะเครื่องใช้ต่างๆ ที่ถูกสุขลักษณะ และแยกจากบริเวณพื้นที่สำหรับเด็กอย่างเหมาะสม

6) บริเวณพื้นที่สำหรับใช้ทำความสะอาดตัวเด็ก มีบริเวณสำหรับทำความสะอาดตัวเด็ก จะต้องมีส่วนโปร่งเพียงพอ มีอากาศถ่ายเทได้โดยสะดวก และพื้นไม่ลื่นและมีที่ล้างมือ อ่างแปรงฟันในระดับความสูงที่เหมาะสมกับเด็ก

7) ห้องส้วมสำหรับเด็ก บริเวณห้องส้วมไม่ควรไกลจากห้องพัฒนาเด็ก จะต้องไม่ตั้งอยู่ในที่ลับตาคน โถส้วมมีขนาดเหมาะสมกับตัวเด็กโดยเฉลี่ย 1 แห่งต่อเด็ก 10-12 คน มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวกและพื้นไม่ลื่น มีประตูจะต้องไม่ใส่กลอนหรือกุญแจ และมีส่วนสูงที่สามารถมองเห็นเด็กได้จากภายนอก

8) บริเวณพื้นที่เก็บสิ่งปฏิกูล มีจำนวนเพียงพอ ถูกสุขลักษณะ และมีการกำจัดสิ่งปฏิกูล มีพื้นที่เก็บสิ่งปฏิกูลทั้งภายใน และภายนอกตัวอาคาร

9) บันได มีความปลอดภัย มีราวเดี่ยว เหมาะสำหรับเด็กได้เกาะบันได

3.2 ด้านสิ่งแวดล้อม

3.2.1 ภายในอาคาร

1) แสงสว่าง มีแสงสว่างเพียงพอควรเป็นแสงสว่างจากธรรมชาติ สม่ำเสมอทั่วทั้งห้องเอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก เช่น ในการอ่านหนังสือได้อย่างสบายตา เป็นต้น

2) อากาศ ควรมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก พื้นที่ของหน้าต่าง ประตูและช่องลมรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของพื้นที่ห้อง

3) เสียง บริเวณอาคารควรตั้งอยู่ในบริเวณที่มีระดับเสียงอยู่ในระดับที่ไม่ดังเกินไป (ระหว่าง 60-80 เดซิเบล)

4) สภาพพื้นที่ภายในอาคาร ควรเป็นพื้นไม้ หรือปูด้วยวัสดุที่มีความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ ไม่ลื่น และไม่ชื้นแฉะ

3.1.2 ภายนอกอาคาร

1) พื้นที่เล่นกลางแจ้ง เครื่องเล่นกลางแจ้งมีความปลอดภัย และเหมาะสมกับจำนวนเด็ก การจัดกิจกรรมกลางแจ้งให้เด็กอย่างน้อย 1 ชั่วโมง ในแต่ละวัน

2) รั้ว ควรมีรั้วกั้นบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อความปลอดภัยของเด็ก

3) ระเบียบ ต้องมีขนาดของระเบียบกว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร สภาพความคงทน แข็งแรง และสภาพการใช้งานที่ปลอดภัยสำหรับเด็กด้วย

4) สภาพแวดล้อม และมลภาวะ มีการจัดระบบสุขาภิบาล ระบบระบายน้ำ ระบายอากาศ จัดเก็บสิ่งปฏิกูลให้เหมาะสม และมีการกำจัดสิ่งปฏิกูลทุกวัน

3.3 ด้านความปลอดภัย

3.3.1 มาตรการป้องกันความปลอดภัย

- 1) ติดตั้งระบบ และอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย
- 2) ติดตั้งปลั๊กไฟให้สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร หากติดตั้งต่ำกว่าที่กำหนดจะต้องมีฝาปิดครอบปลั๊กไฟ เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กได้รับอันตราย
- 3) ติดตั้งในแต่ละชั้นของอาคารต้องติดเครื่องดับเพลิง อย่างน้อย 1 เครื่อง
- 4) หลีกเลี่ยง อุปกรณ์การใช้ อุปกรณ์มีคมหรือแหลม เครื่องใช้ไฟฟ้า
- 5) บริเวณห้องน้ำ ห้องส้วม มีวัสดุกันลื่น และเก็บสารจำพวกเคมี น้ำยาทำความสะอาดไว้ในที่ปลอดภัยให้พ้นมือเด็ก
- 6) จัดให้มีตู้เก็บยา อุปกรณ์สำหรับการปฐมพยาบาล ติดตั้งไว้ในตำแหน่งที่หยิบใช้สะดวก และเก็บไว้ในที่ปลอดภัยให้พ้นมือเด็ก
- 7) เครื่องใช้เฟอร์นิเจอร์ ควรมีขนาดและระดับความสูงที่เหมาะสมกับเด็ก เพื่อให้เด็กสามารถใช้ประโยชน์ได้
- 8) ภายในอาคาร รวมถึงนอกอาคาร ไม่ควรมีหลุม บ่อน้ำที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็ก และไม่ควรถูกต้นไม้ที่มีหนามแหลมคม
- 9) หน้าประตู ควรมียี่งอหรือสัญญาณเรียกไว้เจ้าหน้าที่เปิด-ปิด มีระบบการล็อกประตู เข้า-ออก
- 10) มีสื่อการเรียนรู้ตู้หรือชั้นเก็บวัสดุอุปกรณ์ ที่แข็งแรงมั่นคงสำหรับ วัสดุอุปกรณ์ที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็กนั้น ควรจัดแยกให้พ้นมือเด็ก

3.3.2 การเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน

- 1) จัดทำสมุดบันทึกข้อมูลสุขภาพ และพัฒนาการของเด็ก
- 2) ฝึกอบรมบุคลากรให้มีพื้นฐานด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้น วิธีการป้องกันอุบัติเหตุ และเหตุฉุกเฉินของเด็ก
- 3) ฝึกซ้อมการป้องกันอุบัติเหตุ จำลองสถานการณ์ ไม่น้อยกว่า ปีละ 1 ครั้ง
- 4) กรณีเกิดเหตุการณ์คับขัน ควรมีหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินของส่วนราชการต่าง ๆ เช่น สถานีตำรวจ หน่วยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โรงพยาบาล ไว้เพื่อติดต่อได้อย่างทันที่

สรุปได้ว่า ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ได้กล่าวถึงการกำหนด การก่อสร้างหรือปรับปรุงอาคาร สถานที่ และจัดภูมิทัศน์สภาพแวดล้อม ทั้งภายใน และ ภายนอกอาคารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะมี ความเหมาะสม และปลอดภัยแก่เด็กเล็ก เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและสุขภาพของเด็กในการ ป้องกันการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ลดความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุ และผู้ปกครองมี ความมั่นใจ ไว้วางใจ ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีหน้าที่สำคัญในการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์เรียน การสอน เพื่อการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาตามวัย และ ความสามารถของเด็ก จึงมีแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เป็นมาตรฐานสำหรับ เด็กปฐมวัย ดังต่อไปนี้ (อภิญา คำวังสีบ, 2559)

1. ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรม เลี้ยงดู ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคม-วัฒนธรรมที่เด็ก อาศัยอยู่ด้วยความรักความเอื้ออาทร ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ เพื่อ สร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเอง และสังคม

2. หลักการ

การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญเด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดู โดย คำนี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และสภาพแวดล้อมของเด็กที่อาศัยอยู่ตามบริบทของ ชุมชน สังคมและวัฒนธรรมไทย ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็ก ปฐมวัยทุกประเภท พัฒนาเด็กผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย ฝึกให้เด็กสามารถ ดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข

การบูรณาการหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 พัฒนาขึ้นมาจาก การสำรวจความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น การศึกษาเอกสารท้องถิ่น และงานวิจัย เกี่ยวข้อง เป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมใน ทุก ๆ ด้าน โดยการบูรณาการหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม และสังคม

การบริหารงานวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร แบ่งออกเป็น 10 ด้าน ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับอายุ 2 ปี และระดับอายุ 3-5 ปี ทุกระดับจะต้องจัดทำหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันตัวเด็ก ครอบครัว ความต้องการของชุมชน และท้องถิ่น ทำความเข้าใจกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 และนำมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ การจัดประสบการณ์ สาระการเรียนรู้รายปี การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และการประเมินพัฒนาการสื่อ รวมทั้งจัดทำแผนการจัดประสบการณ์

2. ด้านการจัดประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมประจำวัน ให้ครูผู้สอนได้กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรม ในเวลาที่เหมาะสมกับวัยของเด็กและสามารถยืดหยุ่นได้ตามความสนใจและความต้องการของเด็ก เพื่อให้ครูผู้สอนและเด็กทราบว่าแต่ละวันจะต้องทำกิจกรรมอะไร เมื่อใด และอย่างไร

2.1 การจัดกิจกรรมประจำวัน สำหรับเด็กอายุ 2 ปี จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และ ความสามารถของเด็กตามวัย เช่นกิจกรรมเคลื่อนไหวและการทรงตัว กิจกรรมฝึกสุขนิสัยและลักษณะนิสัยที่ดี การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 กิจกรรมการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือ-ตา การส่งเสริมทักษะทางภาษา การส่งเสริมด้านอารมณ์ จิตใจ การส่งเสริมจินตนาการ การส่งเสริมทักษะทางสังคม

2.2 การจัดกิจกรรมประจำวัน สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี จัดกิจกรรมการเรียนรู้และการพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก กล้ามเนื้อมัดใหญ่ การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาภาษา การพัฒนาการคิด การส่งเสริมจินตนา การและความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาสังคมนิสัย

3. ด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ จัดในรูปแบบ กิจกรรมบูรณาการให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นไม่สอนเป็นรายวิชา ผู้สอนจำเป็นต้องวางแผนการจัดประสบการณ์ และรู้หลักการเขียนแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ครูผู้สอนจึงต้องศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจนเกิดความเข้าใจ นำข้อมูล และกำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กปฐมวัยซึ่งมีหลากหลาย รวมทั้ง สอดแทรกนวัตกรรมในการจัดประสบการณ์ สำหรับรูปแบบใช้จัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัย คือ หน่วยการจัดประสบการณ์ ผู้สอนสามารถกำหนด หน่วยการจัดประสบการณ์เป็นรายสัปดาห์ บางสัปดาห์ อาจใช้หน่วยการจัดประสบการณ์ ตามความสนใจของเด็ก โดยพิจารณาข้อมูลหลักสูตร สถานศึกษาตัวเด็ก สภาพแวดล้อม สังคม วัฒนธรรม ประกอบ ทั้งนี้สามารถยืดหยุ่นตามความเหมาะสม

3.1 จัดทำหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้เป็นแกนกลางในการจัดประสบการณ์ การกำหนดหัวเรื่องสามารถทำได้ 3 วิธี ได้แก่ เด็กเป็นผู้กำหนด ผู้สอนและเด็กร่วมกัน กำหนด ผู้สอนเป็นผู้กำหนด ในรูปแบบการบูรณาการร่วมกับสาระการเรียนรู้ระดับท้องถิ่น สำหรับการจัดประสบการณ์

3.2 การเขียนแผนการจัดประสบการณ์ โดยนำหน่วยการจัดประสบการณ์มา กำหนดรายละเอียดสาระ ให้เข้ากับหัวเรื่องหน่วยการจัดประสบการณ์ สาระการเรียนรู้ ขอบ ขยายสาระที่เด็กต้องการรู้ และสาระที่ผู้สอนคิดว่าเด็กควรรู้เพิ่ม ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ในเด็กแต่ละกลุ่ม อายุที่ผู้สอนรับผิดชอบ ประสบการณ์ สำคัญที่คาดว่าจะเกิดให้เหมาะสมกับความสนใจและสิ่งแวดล้อมในชีวิตของเด็ก

4. ด้านสื่อ และนวัตกรรมการจัดประสบการณ์เรียนรู้ กล่าวว่ามีสื่อและนวัตกรรม เป็นตัวกลางนำความรู้จากผู้สอนสู่เด็ก เกิดการเรียนรู้ค้นพบด้วยตนเอง เรียนรู้ได้ง่าย รวดเร็ว เพลิดเพลิน และทำให้สิ่งที่เป็นนามธรรมเข้าใจยากกลายเป็นรูปธรรม สื่อมีหลายรูปแบบ เช่น สื่อที่เป็นของจริง สื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อธรรมชาติ สื่อจากแหล่งการเรียนรู้ทั้งที่บ้าน วัด ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ชุมชน สื่อเทคโนโลยี วิดีทัศน์ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

5. ด้านการวัดผลและประเมินผล จัดให้มีการวัดและประเมินผลที่ถูกต้อง เพื่อนำ ข้อมูลการประเมินมาพิจารณา ปรับปรุง วางแผนการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้เด็กแต่ละคน ได้รับการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา

6. ด้านการนิเทศการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานต่าง ๆ ภายในศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กมีความสอดคล้องกับหลักสูตร การใช้วิธีการนิเทศสามารถทำได้หลากหลาย เนื่องด้วยการ นิเทศการศึกษาเป็นงานที่ให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำปรึกษาทางวิชาการให้แก่ครูผู้สอน และมีการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ และเป็นระบบ ติดตามผลการประเมิน และนำมาปรับปรุง พัฒนาให้ดีขึ้น

7. ด้านการวิจัยในชั้นเรียน การวิจัยที่ทำโดยครูผู้สอนในห้องเรียน ครูผู้สอนต้อง จัดทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 เรื่อง เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและ นำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เป็นการวิจัยที่ต้องทำอย่าง รวดเร็ว นำผลไปใช้ทันที และสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของตนเอง ให้ทั้ง ตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงาน

8. ด้านโภชนาการ เพื่อให้เด็กได้รับสารอาหารตามวัยที่เหมาะสมและเพียงพอ ต่อ พัฒนาการเหมาะสมตามวัย มีสุขภาพที่ดี กรมอนามัย จึงกำหนดแนวทางการดำเนินงาน โภชนาการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2 ส่วน คือ การเฝ้าระวังการเจริญเติบโตของเด็ก และการจัด

อาหารสำหรับเด็กเล็ก เพื่อให้เด็กได้รับอาหารครบ 5 หมู่ รวมทั้งน้ำดื่มสะอาดและสารอาหารที่จำเป็น ดังนี้

8.1 อาหารหลัก 5 หมู่

ประเทศไทยแบ่งอาหารชนิดต่าง ๆ ที่รับประทานเป็น 5 หมู่ เพื่อเป็นแนวทางง่าย ๆ ที่ใช้แนะนำการรับประทานอาหารว่าควรกินให้ครบ 5 หมู่ โดยอาหารในหมู่เดียวกันสามารถทดแทนกันได้ เพื่อให้ร่างกายได้รับสารอาหารต่าง ๆ ครบถ้วน และเพียงพอ เพื่อการมีภาวะโภชนาการที่ดี อาหาร 5 หมู่ ประกอบด้วย

หมู่ที่ 1 เนื้อสัตว์ ไข่ นม และถั่วเมล็ดแห้ง อาหารหมู่นี้ให้สารอาหารโปรตีนเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้ง วิตามิน และแร่ธาตุ ซึ่งมีหน้าที่หลักในการสร้างเซลล์กล้ามเนื้อ เนื้อเยื่อ กระดูก ภูมิคุ้มกันโรค ฮอโมน เอนไซม์ และใช้เป็นแหล่งพลังงานของร่างกาย เมื่อร่างกายได้รับสารอาหารคาร์โบไฮเดรต และไขมันไม่เพียงพอ

หมู่ที่ 2 ข้าว แป้ง เผือก มัน และน้ำตาล อาหารหมู่นี้ให้สารอาหารคาร์โบไฮเดรตเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีหน้าที่หลักในการให้พลังงานแก่ร่างกาย เช่น ทำให้เดินไปไหนมาไหนได้ ทำงานได้ ถ้ารับประทานอาหาร พวกนี้ในปริมาณมากเกินไปเกินความต้องการของร่างกาย สารอาหารคาร์โบไฮเดรตก็จะถูกเปลี่ยน อยู่ในรูปไขมันและสะสมในร่างกาย

หมู่ที่ 3 ผักต่าง ๆ เช่น ผักบุ้ง ตำลึง คะน้า ฟักทอง ถั่วฝักยาว ฯลฯ

หมู่ที่ 4 ผลไม้ต่าง ๆ เช่น กล้วย ส้ม มะละกอ มะม่วง ลิ้นจี่ ฝรั่ง ฯลฯ และผลไม้ เป็นแหล่งของสารอาหารจำพวกวิตามิน และแร่ธาตุ เช่น วิตามินบี 2 วิตามินบี 6 กรดโฟลิก วิตามินซี วิตามินเอ วิตามินอี โปแตสเซียม แมกนีเซียม ทองแดง และแคลเซียม มีหน้าที่หลักในการช่วยให้อวัยวะต่าง ๆ ในร่างกายทำงานได้ตามปกติ และชะลอความเสื่อมของร่างกาย นอกจากนี้ผักและผลไม้ยังอุดมไปด้วยเส้นใยอาหาร และสารพฤกษเคมีซึ่งอาจช่วยป้องกันโรคมะเร็งบางชนิดได้

หมู่ที่ 5 ไขมันต่าง ๆ เช่น ไขมันจากสัตว์ และจากพืช อาหารหมู่นี้ให้สารอาหารไขมัน ซึ่งมีหน้าที่หลักในการให้พลังงานที่ใช้ประจำวันและยังเป็นพลังงานสะสมที่ร่างกายสามารถนำมาใช้เมื่อจำเป็น ถ้าเรากินอาหารที่มีสารอาหารไขมันมากเกินไปเกินความต้องการของร่างกาย จะถูกเก็บสะสมในรูปไขมันตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย รวมทั้งเป็นบริเวณหน้าท้องและสะโพก

8.2 เด็กปฐมวัยควรที่จะได้ดื่มน้ำสะอาดให้เพียงพอทุก 45 นาที เพื่อให้สมองสามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ

8.3 การปรุงอาหารต้องใช้เครื่องปรุงที่มีส่วนประกอบของไอโอดีนด้วยทุกมื้อ เช่น เกลือ ไอโอดีน น้ำปลาไอโอดีน

8.4 ใน 1 สัปดาห์ ควรจะจัดอาหารให้มีธาตุเหล็กประมาณ 1-2 มื้อ

8.5 สารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกายเด็ก ซึ่งสารอาหารหลักที่เด็กต้องการ คือ คาร์โบไฮเดรตและไขมันซึ่งเป็นสารอาหารที่ให้พลังงานและโปรตีนเป็นสารอาหารที่จะช่วยในการเจริญเติบโตและเสริมสร้างเนื้อเยื่อ เราจะได้ โปรตีนจากเนื้อสัตว์ต่าง ๆ ไข่ นม และถั่ว เมล็ดแห้ง เด็กเล็กมีความต้องการพลังงาน และ สารอาหารต่อน้ำหนักตัวมากกว่าผู้ใหญ่ หากได้รับพลังงานไม่เพียงพอร่างกายจะนำโปรตีน ไปใช้เป็นพลังงาน ทำให้โปรตีนไม่ถูกนำไปใช้ใน เรื่องการเจริญเติบโต ทำให้เด็กเตี้ย แคระแกร็น และอาหารสำหรับเด็กควรมีไขมันเป็นส่วนประกอบในปริมาณที่พอเหมาะเพื่อให้ได้รับ กรดไขมันที่จำเป็น นอกจากนั้นยังมีสารอาหาร อื่น ๆ ที่มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของเด็ก ได้แก่

8.5.1 แคลเซียม แร่ธาตุที่สำคัญที่ช่วยในการสร้างกระดูก และฟันให้แข็งแรง และยังมีหน้าที่สำคัญเกี่ยวกับการทำงานของระบบประสาท กล้ามเนื้อรวมทั้งกล้ามเนื้อหัวใจ การแข็งตัวของเลือดเมื่อมีบาดแผล วัยเด็กเป็นวัยที่ร่างกายต้องการแคลเซียมมาก เนื่องจากมีภาวะสร้างกระดูกมากช่วยให้มีการสะสมแคลเซียมในกระดูกมากขึ้น แหล่งอาหาร ที่มีแคลเซียมมาก ได้แก่ นม เนยแข็ง ปลาเล็กปลาน้อย ปลากระป๋อง กุ้งฝอย เต้าหู้ ผักใบเขียว

8.5.2 ไอโอดีน เป็นแร่ธาตุที่สำคัญ เพราะถ้ามีการขาดในหญิงตั้งครรภ์ จะทำให้เด็กที่เกิดมามีสติปัญญาด้อย โดยอาหารที่เป็นแหล่งของไอโอดีน ได้แก่ อาหารทะเล คือ ปลา ปู กุ้ง หอย ปลาหมึก และเกลือเสริมไอโอดีน โดยใช้ในการปรุงอาหาร

8.5.3 วิตามินเอ มีหน้าที่ช่วยในการเสริมสร้างเนื้อเยื่อและระบบภูมิคุ้มกันของ ร่างกาย แหล่งอาหารของวิตามินเอ ได้แก่ ตับ ผักใบเขียว และผักที่มีสีเหลือง เช่น ผัก บุง ตำลึง ฟักทอง แครอท ส่วนในผลไม้ ได้แก่ มะละกอสุก มะม่วงสุก

นอกจากสารอาหารต่าง ๆ ที่จำเป็นตามข้างต้นแล้ว ยังได้รับสารอาหาร อื่น ๆ เช่น วิตามิน 1 วิตามิน 2 วิตามินบี 6 วิตามินบี 12 และกรดโฟเลต รวมทั้งแร่ธาตุ ฟอส ฟอรัส โซเดียม โปแตสเซียม และสังกะสี

8.6 การติดตามผลการดำเนินงานโภชนาการ หลังจากที่ได้คำแนะนำกับพ่อ แม่ผู้ปกครองเด็ก และดำเนินการส่งเสริมภาวะโภชนาการหรือแก้ไขปัญหาแล้ว จะต้องมีการ ติดตามผลการดำเนินงานนั้น เพื่อดูว่าวิธีการส่งเสริมภาวะโภชนาการหรือแก้ไขปัญหา นั้นได้ผล เป็นอย่างไร

8.6.1 ในกรณีที่เด็กมีการเจริญเติบโตดี ติดตามโดยชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงตามปกติ

8.6.2 ในกรณีที่เด็กอยู่ในระดับเสี่ยงต่อการขาดอาหาร (น้ำหนักค่อนข้างน้อย ค่อนข้างเตี้ย ค่อนข้างพอมหรือเสี่ยงต่อภาวะอ้วน (เริ่มอ้วนหรืออ้วน) ให้ติดตาม โดยการชั่งน้ำหนักทุกเดือนและวัดส่วนสูงทุก 3 เดือน เมื่อชั่งน้ำหนัก-วัดส่วนสูงแล้ว นำน้ำหนัก ส่วนสูง มาจัดลงในกราฟ ฯ ทั้ง 3 ตัวชี้วัด เพื่อดูว่า

- 1) เด็กมีแนวโน้มการเจริญเติบโตเป็นอย่างไร
- 2) ภาวะโภชนาการเปลี่ยนแปลงหรือไม่

9. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันสำคัญทางศาสนา วันพ่อ วันแม่ วันเด็ก วันปีใหม่ ฯฯ รวมทั้งโครงการต่าง ๆ ที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพเด็กเล็ก เป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการ ด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย ในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์และสังคม มุ่งเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝัง คุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

10. ด้านการประเมินคุณภาพภายในของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสามารถประเมินคุณภาพภายในตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งให้สถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาปฐมวัยทุกแห่งดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้มาตรฐานการศึกษา (ขั้นพัฒนา) จำนวน 23 มาตรฐาน 94 ตัวบ่งชี้ เป็นมาตรฐานในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามหนังสือ เลขที่ มท. 0893.4/ว 1553 ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2558 เรื่อง การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีมาตรฐาน และมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของชุมชน

สรุปได้ว่า ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษา และส่งเสริมพัฒนาการเด็กเล็ก อายุ 2-5 ปี เพื่อให้เด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดู และพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาตามวัย และความสามารถของเด็ก โดยใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 มาเป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ และเป็นมาตรฐาน ประกอบด้วย ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย หลักการ การบูรณาการหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ให้

สอดคล้องกับบริบทของสังคมวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กปฐมวัย อายุ 2 ปี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กอายุ 3-5 ปี คุณลักษณะตามวัย การจัดการประสบการณ์ และการบริหารงานวิชาและกิจกรรมตามหลักสูตร

5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

อรอุทัย บุญภา (2557) ได้กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้นั้น ต้องมีส่วนร่วมและการสนับสนุนทุกภาคส่วนบุคลากรครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาครัฐ สถาบันการศึกษา องค์กรภาคเอกชน และศาสนา

ฐานมาศ สมวรรณ (2559) ได้กล่าวไว้ว่า ในที่การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องคำนึงถึง การมีส่วนร่วมกันทุกภาคส่วนในสังคม เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย อีกทั้ง ยังเป็นการใช้ต้นทุน ทางสังคมที่มีอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นการสร้างพื้นฐานการศึกษาให้แก่เด็กที่จะทำให้มีการสานเสริมการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมจนเป็นที่ยอมรับในศักยภาพของการบริหารจัดการ การศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระบวนการบริหารแบบการมีส่วนร่วมจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพราะจะทำให้สามารถขับเคลื่อนพัฒนาเด็กเล็กไปสู่มาตรฐานการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นการระดมกำลัง จากทุกภาคส่วนของสังคมภายใต้ทักษะ การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ผู้ดูแลเด็ก และผู้เกี่ยวข้องที่จะทำให้เกิด ความพร้อมใจที่จะร่วมมือในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ก้าวหน้าต่อไป

บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรรัฐ สถาบันการศึกษา และศาสนา สามารถมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

การให้บริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่นอกเหนือจากการให้การอบรมเลี้ยงดู การจัดการประสบการณ์ การเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ และให้บริการด้านอื่น ๆ แก่ชุมชนได้ ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สามารถให้บริการด้านอาคารสถานที่ แก่ชุมชน หรือประชาชนภายใน ท้องถิ่น ในวันสำคัญต่าง ๆ หรือการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

2. ด้านวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สามารถให้บริการด้านวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของชุมชน หรือประชาชน

3. ด้านวิชาการ สารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สามารถให้บริการด้านวิชาการ สารสนเทศหรือเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง เยาวชน และชุมชนในการค้นคว้าศึกษาต่าง

4. ด้านการเผยแพร่ให้ความรู้กับชุมชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สามารถให้บริการแก่ประชาชน หรือชุมชนในท้องถิ่น โดยให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือครูผู้ดูแลเด็ก เป็นวิทยากรในการเผยแพร่ความรู้ในการอบรมเลี้ยงดู และพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการ ที่เหมาะสมตามวัย

5. ด้านการให้บริการแก่สาธารณะของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีส่วนช่วยสนับสนุนการให้บริการสาธารณะแก่ชุมชน หรือประชาชนได้ตามบริบทหรือวัฒนธรรมของท้องถิ่น

การส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากชุมชน ดังนี้

1. การสนับสนุนวัสดุ สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ต่าง ๆ ชุมชนสามารถให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในด้านวัสดุ สื่อการเรียนการสอน และอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยในท้องถิ่น

2. บริจาคเงินสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ชุมชน สามารถบริจาคเงิน เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ รวมทั้ง การจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

3. ให้ความรู้โดยปราชญ์ชาวบ้าน ชุมชน หรือจากเจ้าหน้าที่ จากหน่วยงานต่าง ๆ ชุมชน สามารถให้การสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้แก่บุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือผู้มีความรู้จากหน่วยงานต่าง ๆ มาถ่ายทอดความรู้ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

4. ให้การสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ให้มีการสนับสนุนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่เด็กปฐมวัยภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ โดยให้การสนับสนุนแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ต่าง ๆ โดยให้เด็กปฐมวัยเข้าไปเรียนรู้จากสถานที่จริง

5. ให้ข้อมูล ข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยชุมชนมีส่วนช่วยในการการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยภายใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สรุปได้ว่า ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นอกเหนือจากการอบรมเลี้ยงดู การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และส่งเสริมพัฒนาการเด็ก

ปฐมวัย ยังต้องได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว ชุมชน การร่วมมือระหว่างองค์กรภาครัฐ องค์กรเอกชนสถาบันการศึกษา องค์กรชุมชน และสถาบันศาสนา ร่วมกันดำเนินงาน สนับสนุนงบประมาณ สนับสนุนด้านวิชาการ ปรับปรุงดูแลอาคารสถานที่ ส่งเสริมด้านบุคลากร และเชื่อมความสัมพันธ์กับชุมชน

6. ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้ง ผู้บริหาร ครูผู้ดูแลเด็กเล็ก ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็กเล็ก หัวหน้า ผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงจะต้องส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในระดับท้องถิ่น ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับภาค เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานพัฒนาเด็กเล็กที่ได้มาตรฐานในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ และส่งเสริมจัดประสบการณ์ พัฒนาการเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัยอย่างครอบคลุม และกว้างขวาง ให้เป็นพื้นฐานของการศึกษา เพื่อพัฒนาเด็กอย่างมีคุณภาพ จึงกำหนดวัตถุประสงค์ และแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้ (อภิญา คำวงสืบ, 2559)

การจัดกิจกรรมที่สร้างเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ วัยเด็กเป็นวัยที่อยากรู้อยากเห็น และต้องการใช้พลังงานที่มีอยู่ในการค้นคว้าสิ่งรอบตัวเพื่อช่วยในการเสริมสร้างศักยภาพของตนเองในแต่ละวัย ดังนั้นผู้ดูแลและครอบครัวควรจัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กมีการเล่นและเล่นบทบาทเพื่อช่วยให้เด็กมีการเจริญเติบโตและพัฒนาการเป็นไปตามปกติ โดยการจัดกิจกรรมที่สร้างเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านร่างกาย เน้นทำให้ร่างกายแข็งแรงกระฉับกระเฉง เป็นการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ มัดเล็ก ได้แก่ กิจกรรมการเคลื่อนไหวต่างๆ ของร่างกาย
2. ด้านสติปัญญา ภาษา เน้นให้เด็กได้รับรู้และเข้าใจสิ่งใหม่ๆ การคิด จินตนาการ ความเข้าใจ และภาษา ได้แก่ การพูดคุยกับเด็ก การเล่านิทาน
3. ด้านสังคม เน้นการช่วยเหลือตนเอง รู้จักเข้ากับเพื่อนได้ และปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ ได้แก่ การแบ่งปัน มารยาทในสังคม มีระเบียบวินัยต่างๆ
4. ด้านจิตใจ และอารมณ์ เน้นให้เด็กเล็กได้เล่นอย่างสนุกสนาน และมีความสุข เช่น การให้ความรัก ความอบอุ่น การอบรมจิตใจ
5. ด้านจริยธรรม การเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านความประพฤติ การปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม และมีคุณธรรมเป็นที่ตั้ง

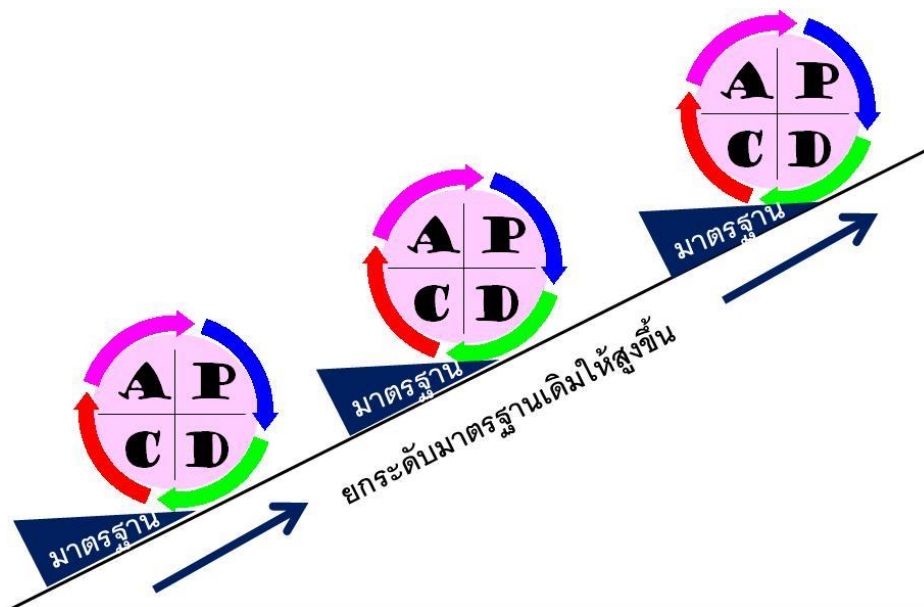
การสร้างเสริมพัฒนาการทั้ง 5 ด้าน โดยควรปฏิบัติไปพร้อม ๆ กัน และสม่ำเสมอ ในหลากหลายรูปแบบที่เหมาะสมกับวัยเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ขั้นต่อไป และถ้าเด็กได้รับ

การสร้างเสริมพัฒนาการที่ดีตั้งแต่เริ่มแรกของชีวิตจะช่วยให้มีความก้าวหน้าและความสำเร็จในขั้นต่อไป ซึ่งต้องปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับศักยภาพของเด็กแต่ละบุคคลและแต่ละวัย

กระบวนการบริหารงาน “วงจรมะเดมมิ่ง” (Demming cycle)

ภูวตล วงศ์รัตน์ (2551) ได้กล่าวถึง PDCA (Plan-Do-Check-Action) ของ ดร.เดมมิ่ง (Dr. Edwards Deming) ว่าเป็นกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ วางแผน-ปฏิบัติตรวจสอบ-ปรับปรุงการดำเนินงาน กิจกรรม PDCA อย่างเป็นระบบให้ครบวงจรอย่างต่อเนื่องหมุนเวียนไปเรื่อยๆ ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเพิ่มขึ้นโดยตลอดวงจร PDCA นี้ได้พัฒนาขึ้นโดย ดร. ชิวฮาร์ต ต่อมา ดร.เดมมิ่ง ได้นำมาเผยแพร่ให้รู้จักกันอย่างแพร่หลาย PIDCA เป็นวงจรมะเดมมิ่งจัดการ เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยมีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกัน

สุธาสิณี โพธิจันทร์ (2558) ได้นำเสนอเกี่ยวกับวงจรมะเดมมิ่งไว้ว่า เริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกโดยนักสถิติ วอลเตอร์ ชิวฮาร์ต (Walter Shewhart) ซึ่งได้พัฒนาจากการควบคุมกระบวนการเชิงสถิติในสหรัฐอเมริกาเมื่อทศวรรษ 1930 ที่รู้จักกันในชื่อ “วงจรมะเดมมิ่ง” จนกระทั่งราวทศวรรษที่ 1950 ได้มีการเผยแพร่อย่างกว้างขวางโดย เอ็ดเวิร์ดส์ เดมมิ่ง (Edwards Deming) จึงเรียกวงจรมะเดมมิ่งว่า “วงจรมะเดมมิ่ง” เมื่อเริ่มแรกเน้นถึงความสัมพันธ์ 4 ฝ่าย ในการ ดำเนินธุรกิจ เพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพและความพึงพอใจของลูกค้าได้แก่ ฝ่ายออกแบบ ฝ่ายผลิต ฝ่ายขาย ฝ่ายวิจัยความสัมพันธ์ของทั้ง 4 ฝ่ายนั้น จะต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับ คุณภาพของสินค้าตามความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ต่อมาแนวคิด เกี่ยวกับวงจรมะเดมมิ่งได้ถูกดัดแปลงให้เข้ากับวงจรมะเดมมิ่งซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนการ วางแผน ขั้นตอนการปฏิบัติ ขั้นตอนการตรวจสอบและขั้นตอนการดำเนินการให้เหมาะสม วงจรมะเดมมิ่งได้พัฒนาไปในทิศทางที่มุ่งเน้นสูงขึ้นในประเทศญี่ปุ่นซึ่งได้ให้ความสำคัญกับพื้นฐาน การบริหารงาน 2 อย่าง คือ การสื่อสาร และความร่วมมือร่วมใจจากทุกคนในหน่วยงาน

ภาพ 1 แสดง วงจร PDCA กับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

วงจรเดมมิ่ง ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ขั้นตอนการวางแผนครอบคลุมถึงการกำหนด กรอบหัวข้อที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน

2. ขั้นตอนการปฏิบัติ (Do) ขั้นตอนการปฏิบัติคือ การลงมือปรับปรุง เปลี่ยนแปลงตามทางเลือกที่ได้กำหนดไว้ในขั้นตอนการวางแผน

3. ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) ขั้นตอนการตรวจสอบ คือ การประเมินผลที่ได้รับจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การตรวจสอบทำให้เราทราบว่า การปฏิบัติในขั้นที่สอง สามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ สิ่งสำคัญคือ เราต้องรู้ว่า จะ ตรวจสอบอะไรบ้าง บ่อยครั้งแค่ไหน ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบจะเป็นประโยชน์สำหรับ ขั้นตอนถัดไป

4. ขั้นตอนการดำเนินงานให้เหมาะสม (Acting) ขั้นตอนการดำเนินงานให้ เหมาะสมจะพิจารณาผลที่ได้จากการตรวจสอบ

โฆมฉาย กาศโอสถ (2554) ได้กล่าวไว้ว่า วงจรคุณภาพมี 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผน (Plan) จะช่วยพัฒนาความคิดต่างๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมา ในรายละเอียดให้พร้อมในการเริ่มต้นลงมือปฏิบัติ (Do)

2. ปฏิบัติ (Do) ประกอบด้วยการทำงาน 3 ระยะคือ

2.1 การวางแผนการกำหนดการโดยแยกแยะกิจกรรมต่างๆกำหนดเวลาที่ คาดว่า ต้องใช้ในกิจกรรมแต่ละอย่าง การจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ

2.2 การจัดการแบบเมทริกซ์ (Matrix Management) ซึ่งสามารถดึงเอา ผู้เชี่ยวชาญ หลายแขนงจากแหล่งต่างๆมาได้

2.3 การพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงาน

3. การตรวจสอบ (Check) ทำให้รับรู้สภาพการณ์ของงานที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับสิ่งที่ วางไว้

4. การแก้ไขปัญหา (Act) ผลของการตรวจสอบหากพบว่าเกิดข้อบกพร่องขึ้น ทำให้ งานที่ได้ไม่ตรงตามเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ให้แก้ไขปัญหตามลักษณะปัญหา ที่ ค้นพบ

สรุปได้ว่า การบริหารงานคุณภาพ วงจรเดมมิ่ง (PDCA) ประกอบด้วยขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ วางแผน-ปฏิบัติตรวจสอบ-ปรับปรุงการดำเนินงาน กิจกรรม PDCA อย่างเป็นระบบให้ครบ วงจรอย่างต่อเนื่องหมุนเวียนไปเรื่อยๆ ย่อมส่งผลให้การ ดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมี คุณภาพเพิ่มขึ้น

1. การวางแผน (Planning)

ความหมายของการวางแผน

โคมฉาย กาศโอสถ (2554) กล่าวว่าไว้ว่า การวางแผน เป็นกระบวนการในการกำหนด วัตถุประสงค์ขององค์การหรือคณะทำงานที่สำคัญเริ่มจากภารกิจจุดหมายและแผนซึ่ง เป็นหรือ ค่าชดใช้ต่างๆ การตัดสินใจถึงสิ่งที่จะทำในอนาคตด้วยวิธีทางที่ดีที่สุดและยังเป็นการ ตัดสินใจ ล่วงหน้าของผู้บริหารว่าจะทำอะไร เมื่อไหร่และใครเป็นผู้ทำโดยกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย โครงการ และวิธีการปฏิบัติงานเพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ประมวล วิลาจันทร์ (2555) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผน เป็นการกำหนด เป้าหมาย ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์วิธีการและกระบวนการให้บรรลุเป้าหมายการบริหารงาน กิจกรรม นักเรียนนักศึกษา การศึกษาสภาพการบริหาร การกำหนดวัตถุประสงค์การบริหาร การ กำหนดทิศทางการบริหาร การกำหนดกลยุทธ์การบริหาร และกำหนดแผนปฏิบัติการของการ บริหารงานในส่วนของงานกิจการนักเรียนนักศึกษาเพื่อเป็นการคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้าในการ ทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุงานในส่วนนี้ของสถานศึกษา

ภูวดล วงศ์รัตน์ (2551) ได้กล่าวไว้ว่า การกำหนดเป้าหมาย-วัตถุประสงค์ในการ ดำเนินงาน และขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายในการวางแผน จะต้องทำ ความเข้าใจกับ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เป้าหมายที่กำหนดต้องเป็นไปตามนโยบาย

วิสัยทัศน์และพันธกิจ ขององค์กร เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร การวางแผนในบางด้าน อาจจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงาน หรือเกณฑ์มาตรฐานต่างๆ ไปพร้อมกันด้วย ข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐานนี้จะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเพราะใช้เป็นเกณฑ์ในการ ตรวจสอบได้ว่า การปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้ระบุไว้ในแผนหรือไม่

พิชญ์ณัฐภา งามมีศรี (2552) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ ครอบคลุมถึงการ กำหนดหัวข้อที่ต้องการปรับปรุง ซึ่งมีการพัฒนา การแก้ปัญหาสิ่งที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติงาน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของการดำเนินงาน มีแผนการจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมาย กำหนดผู้รับผิดชอบ งบประมาณที่จะใช้ ระยะเวลาการดำเนินงาน รวมถึงการเขียนแผนอาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของการดำเนินงาน การวางแผนยังช่วยให้เราสามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้น และช่วยลดความเสี่ยงต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้

ได้สรุปขั้นตอนในการวางแผน ไว้ 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการก่อนการวางแผน เป็นขั้นแรกของการวางแผนควรเริ่มต้นจากการจัดตั้งหน่วยงานหรือกลุ่มบุคคลขึ้นเพื่อรับผิดชอบในการวางแผน กำหนดวิธีการวางแผนว่ามีขั้นตอนอย่างไรบ้างและการรวบรวมข้อมูลต่างๆ อันได้แก่ทรัพยากรการบริหารและสถิติต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ปัญหาเป็นการรวบรวมข้อมูลและศึกษา งานที่ปฏิบัติมาแล้วว่ามีปัญหาอะไร ด้านใดที่ต้องแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่พึงประสงค์ และต้องการ ให้เกิดสิ่งอะไรใหม่บ้าง

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดแผนงานและโครงการ เป็นการเขียนแผน ซึ่งประกอบด้วย แผนงานและโครงการแผนงาน เป็นการแบ่งงานออกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ เพื่อสะดวกในการวางแผนโครงการและกำหนดรายละเอียดของการปฏิบัติว่าจะทำอะไร ที่ไหนใครเป็นผู้รับผิดชอบ ค่าใช้จ่ายเท่าไร อาจกล่าวได้ว่าโครงการคือกลุ่มของกิจกรรมหรือโครงการหนึ่งๆอาจมีหลายกิจกรรมก็ได้

ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติตามแผน เป็นการนำแผนออกมาปฏิบัติ ซึ่งอาศัยใช้กระบวนการบริหารต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล เป็นการประเมินผลหลังจากได้ดำเนินการตามแผนไประยะหนึ่งควรมีการตรวจสอบประเมินผลงาน การประเมินผลที่นิยมกันคือการประเมินในระยะ

ครึ่งเวลาของแผน และในเวลาสิ้นสุดของแผน เพื่อให้รู้จุดอ่อน ข้อบกพร่อง อุปสรรคต่างๆ จะได้แก้ไขปรับปรุงแผนให้ดีขึ้นต่อไป

สรุปได้ว่า ในการวางแผนดำเนินการพัฒนาสถานศึกษา โดยกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ประกอบด้วยขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดแผนงานและโครงการ ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติตามแผน และขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล ในกระบวนการวางแผน ควรมีความชัดเจนรวมถึงมีความเหมาะสมกับการดำเนินงานอื่นที่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา

2. การปฏิบัติตามแผน (Doing)

ความหมายของการปฏิบัติตามแผน

โหมฉาย กาศโอสถ (2554) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผน หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการมอบหมายงานการประสานงาน การเบิกจ่ายงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ การควบคุมงานที่กำหนดไว้ในแผน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ประมวล วิลาจันทร์ (2555) ได้สรุปไว้ว่า การปฏิบัติตามแผน (D-Do) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ประกอบด้วย การประสานงาน การจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดของวัตถุประสงค์ เป้าหมายกลยุทธ์ รวมถึงแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานต่อผู้เกี่ยวข้อง และการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายการบริหารงานกิจการนักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

พิชญ์ณัฐรา งามมีศรี (2552) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินการตามแผน อาจประกอบด้วย การมีโครงสร้างรองรับการดำเนินการ (เช่น คณะกรรมการหรือหน่วยงานของคณะ) มีวิธีการ ดำเนินการ (เช่น มีการประชุมของคณะกรรมการ มีการจัดการเรียนการสอน มีการแสดงความจำนงขอรับนักศึกษาไปยัง ทบวงมหาวิทยาลัย) และมีผลของการดำเนินการ (เช่น รายชื่อนักศึกษาที่รับในแต่ละปี)

ภูวดล วงศ์รัตน์ (2551) ได้กล่าวไว้ว่า การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งก่อนที่จะ ปฏิบัติงานใด ๆ จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลและเงื่อนไขต่าง ๆ ของสภาพงานที่เกี่ยวข้องเสียก่อน ในกรณีที่ เป็นงานประจำ ที่เคยปฏิบัติหรือเป็นงานเล็ก อาจใช้วิธีการเรียนรู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แต่ถ้าเป็น งานใหม่หรืองานใหญ่ที่ต้องใช้บุคลากรจำนวนมาก อาจต้องจัดให้มีการฝึกอบรมก่อนที่จะปฏิบัติจริง การปฏิบัติจะต้องดำเนินไปตามแผน วิธีการ และขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ และจะต้องเก็บรวบรวมและ บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้ด้วย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป

สรุปได้ว่า การดำเนินงานปฏิบัติตามแผน ลงมือปฏิบัติงานตามแผนที่เราวางไว้ การดำเนินการตามแผน อาจประกอบด้วย การมีโครงสร้างงานรองรับ มีวิธีการ ดำเนินการ มีผู้รับผิดชอบงาน และมีผลของการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ผู้เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินงานเป็นไปตามลักษณะงาน ช่วงเวลาและความรับผิดชอบของแต่ละส่วน โดยผู้บริหารอาจจะต้อง นิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตาม หากพบปัญหาอุปสรรคอะไรก็คอยแนะนำช่วยเหลือ ให้งานทั้งปวง ได้เป็นไปตามที่ตั้งความหวังไว้

3. การประเมินผลงาน (Checking)

ความหมายของการประเมินผลงาน

โคมฉาย กาศโอสถ (2554) ได้สรุปไว้ว่า การประเมินผลการปฏิบัติงาน หมายถึง กระบวนการพิจารณาเพื่อตัดสินคุณค่าของผู้ปฏิบัติงานทั้งในระดับบุคคลและระดับกลุ่ม ซึ่งพิจารณาจากศักยภาพคุณลักษณะต่างๆ พฤติกรรมและผลการปฏิบัติงานที่ได้ว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใดโดยอาศัยพื้นฐานของความเป็นระบบ ความเป็นมาตรฐาน เดียวกัน และให้ความเป็นธรรมโดยทั่วกัน

ภูวดล วงศ์รัตน์ (2551) ได้กล่าวไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อประเมินผลว่ามีการปฏิบัติงานตาม แผนหรือไม่ มีปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติงานหรือไม่ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญเนื่องจากการ ดำเนินงานใดๆ มักจะเกิดปัญหาแทรกซ้อนที่ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนอยู่เสมอซึ่งเป็น อุปสรรคต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการทำงาน การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมิน ปัญหาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่ต้องทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน เพื่อที่จะได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ในการปรับปรุงคุณภาพของการดำเนินงานต่อไป ในการตรวจสอบและการประเมินการปฏิบัติงาน จะต้องตรวจสอบด้วยการปฏิบัติ นั้นเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของงาน

พิชญ์ณัฐรา งามมีศรี (2552) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินแผน อาจประกอบด้วย การประเมินโครงสร้างที่รองรับการดำเนินการประเมินขั้นตอนการดำเนินงาน และการประเมินผล ของการดำเนินงานตามแผนที่ได้ตั้งไว้ โดยในการประเมินดังกล่าวสามารถทำได้เอง โดยคณะกรรมการ ที่รับผิดชอบแผนการดำเนินงานนั้นๆ ซึ่งเป็นลักษณะของการประเมินตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องตั้ง คณะกรรมการอีกชุดมาประเมินแผน หรือไม่จำเป็นต้องคิดเครื่องมือหรือแบบประเมิน ที่ยุ่งยาก ซับซ้อน

สรุปได้ว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นขั้นตอนของการประเมินการทำงานว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ หรือมีเรื่องอะไรปฏิบัติได้ตามแผน มีเรื่องอะไรไม่สามารถปฏิบัติได้ตามแผน หรือปฏิบัติแล้วไม่ได้ผล การตรวจสอบนี้จะทำให้การดำเนินการประสบ

ความสำเร็จตามแผนที่วางไว้ การประเมินแผน อาจประกอบด้วย การประเมินโครงสร้างที่รองรับ การดำเนินการ การประเมินขั้นตอนการดำเนินงาน และการประเมินผลของ การดำเนินงานตามแผนที่ได้ตั้งไว้

4. การปรับปรุงและพัฒนางาน (Acting)

ความหมายของการปรับปรุงและพัฒนางาน

โคมฉาย กาศโอสถ (2554) ได้กล่าวว่า การปรับปรุงงานหมายถึงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติงาน โดยประเมินจากการตรวจสอบการทำงานที่เป็นข้อบกพร่องให้ เป็นไปตามมาตรฐาน

ประมวล วิลาจันทร์ (2555) ได้กล่าวไว้ว่า การนำผลการประเมินมาใช้เป็น แนวทาง ในการปรับปรุงวิธีการดำเนินงานในครั้งต่อไปให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ประกอบด้วยการจัด ประชุม วิเคราะห์ผลการดำเนินงานร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องเพื่อแสวงหาวิธีดำเนินงานให้เหมาะสม กว่าเดิมและการเลือกแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมเพื่อนำไปเป็นแนวทางการบริหาร กิจการนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

พิชญ์ณัฐา งามมีศรี (2552) ได้กล่าวไว้ว่า การนำผลการประเมินมาพัฒนาแผน อาจประกอบด้วย การนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ว่ามีโครงสร้างหรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน ใดที่ควรปรับปรุงหรือ พัฒนาลิ่งที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีก และสังเคราะห์รูปแบบการ ดำเนินการใหม่ที่เหมาะสมสำหรับการดำเนินการในปีต่อไป

ภูวดล วงศ์รัตน์ (2551) ได้กล่าวไว้ว่า กิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น หลังจากการปรับปรุงแล้วอาจเป็นการแก้ไขแบบเร่งด่วน หรือมีการค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของ ปัญหา การปรับปรุงอาจนำไปสู่ การป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอยเดิม มีการกำหนด มาตรฐานของวิธีการทำงานต่างจากเดิม เมื่อมีการดำเนินงานตามวงจร PDCA ในรอบใหม่ ข้อมูลที่ได้จากการปรับปรุงจะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพเพิ่มขึ้นได้ด้วย ในการ ขับเคลื่อนวงจร PDCA ให้หมุนไปนั้น องค์การ ไม่จำเป็นต้องเริ่มที่ P เสมอไปก็ได้ขึ้นอยู่กับ ลักษณะ และการใช้งานของแต่ละขั้นตอนอย่างละเอียด องค์การจะต้องวิเคราะห์ว่า ควรเริ่ม ที่ขั้นไหน จึงจะเหมาะสมกับสถานการณ์ วงจร PDCA นี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้แม้แต่ใน ชีวิตประจำวัน ของทุกคนซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์มาก

สรุปได้ว่า การปรับปรุงงานเปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติงานโดยประเมินจากการ ตรวจสอบการทำงานที่เป็นข้อบกพร่อง หรือมีปัญหา แล้วลงมือแก้ไข ซึ่งในขั้นนี้อาจพบว่า ประสบความสำเร็จหรืออาจพบว่ามีข้อบกพร่องอีกด้วย ต้องตรวจสอบเนื้อหาของงาน เพื่อหาทาง

แก้ไข และประเมินวิเคราะห์ว่ามีโครงสร้าง หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานใดที่ควรแก้ไข ปรับปรุง อีก หรือพัฒนาสิ่งที่คืออยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไปอีก จึงเป็นการทำไปเรื่อยๆ ไม่มีการหยุด เป็นการพัฒนาให้ดีขึ้นเรื่อยๆ เป็นการพัฒนาอย่างยั่งยืน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานพัฒนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนี้

จันทร์หา ยิ้มเข้ม (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย พบว่า 1. สภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานด้านการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานบุคคล 2. แนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ใน ภาพรวม พบว่า 1) ควรมีการสรรหาบรรจุและแต่งตั้งบุคลากรด้วยความยุติธรรม 2) ควรพัฒนา ระบบการบริหารงานบุคคลให้เกิดความชัดเจน 3) ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนสร้างเครือข่าย ครูผู้ดูแลเด็กอย่างจริงจังและในรายด้าน ด้านที่ 1 ด้านการบริหารงาน สรุปได้ว่า 1) ควรออก ระเบียบข้อบังคับให้มีความเป็นเอกภาพในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ควรมีการ บริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการบริหารเชิงคุณภาพและให้ทุก ภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาแก้ไขการบริหารงาน 3) ควรจัดสรรบุคลากรให้ตรงกับงานและส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบและพัฒนาบุคลากรให้มีความ เข้าใจในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อปรับปรุงและพัฒนาแก้ไขให้มีประสิทธิภาพ 4) ควรมีการส่งเสริมให้ครู ผู้ปกครอง ร่วมมือกันส่งเสริมให้เด็กได้มีพัฒนาการสมวัยเกิดความรู้ และจัดประสบการณ์ โดยเน้นการจัดสื่อการสอน 5) ควรมีการกำหนดให้จัดอาหารหลักและ อาหารเสริมให้ครบตามหลักโภชนาการ ด้านที่ 2 ด้านการบริหารงบประมาณ สรุปได้ว่า 1) ควร สร้างความตระหนักในการใช้งบประมาณสถานศึกษาเพื่อให้ใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า 2) ควรมี การวางแผนการจัดซื้อสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนและจัดซื้อให้ตรงกับความต้องการของ ผู้เรียน ด้านที่ 3 ด้านการบริหารงานบุคคล สรุปได้ว่า 1) หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการตรวจเช็คการปฏิบัติงานเพื่อให้รู้ถึงการพัฒนาและต้องมีแนวทางพัฒนาครูที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางให้ครู ได้ปฏิบัติงานและต้องออกเป็นแผนปฏิบัติการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และต้องตั้งเป้าหมายให้ครู ปฏิบัติ 2) ครูต้องมี

จิตสำนึกในความเป็นครูรักในอาชีพของตัวเองตั้งใจทำงานในหน้าที่ของ ตนเอง เพื่อพัฒนา ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

วันเพ็ญ กงเพชร (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสื่อไถ่ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม” พบว่า 1) การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสื่อไถ่ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทั้งโดยรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการบุคลากร ด้านการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ด้านมาตรการด้านความปลอดภัยของศูนย์เด็กเล็ก ด้านการจัด สภาพแวดล้อมของศูนย์เด็กเล็ก และด้านการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสื่อไถ่ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม พบว่า บุคลากรที่มีเพศ อายุ และตำแหน่ง ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมไม่แตกต่างกัน 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสื่อไถ่ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดมหาสารคาม ลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย สามลำดับแรกคือ ควรให้การสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กได้รับการพัฒนาตนเอง เพื่อพัฒนาศักยภาพอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเพียงพอและเหมาะสม และควรจัดทำกิจกรรม เชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

จันทิมา จันทร์สุวรรณ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาล” พบว่า 1. การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลจากการศึกษาเชิงปริมาณ พบว่า มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การจัดประสบการณ์เรียนรู้ 2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน 3) การบริหารงานคุณภาพ 4) การจัด สภาพแวดล้อมและความปลอดภัย และ 5) การวางแผนพัฒนาผู้เรียน 2. การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การจัดประสบการณ์เรียนรู้ 2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน 3) การบริหารงานคุณภาพ 4) การจัดสภาพแวดล้อมและความปลอดภัย 5) การบริหารงานบุคคล และ 6) การพัฒนาเครือข่ายครูผู้ดูแลเด็ก 3. ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาลที่ประมวลจากวิธีเชิง ปริมาณและตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามี 6 องค์ประกอบ คือ 1) การจัดประสบการณ์เรียนรู้ 2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน 3) การบริหารงานคุณภาพ 4) การจัดสภาพแวดล้อมและความ ปลอดภัย 5) การบริหารงานบุคคล และ 6) การพัฒนาเครือข่ายครู

ผู้ดูแลเด็ก ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเห็น ด้วยว่าองค์ประกอบทั้ง 6 องค์ประกอบมีความเหมาะสมเป็นไปได้ ถูกต้อง ครบคลุม และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

เกษม พงษ์เดช (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก : องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มี 3 ปัจจัยเรียงลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ทักษะและประสบการณ์ การสอนที่ดีของผู้ดูแลเด็ก 3) การจัดสรรงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นให้กับศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กที่เพียงพอ และเหมาะสม การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใน อำเภอแม่แตงจังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2554 ความสำเร็จระดับมาก ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ ปัญหาการบริหาร จัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จัดสรรงบประมาณ สำหรับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่เพียงพอ 2) การเดินทางไปศูนย์พัฒนาเด็กเล็กลำบาก 3) อาคารสถานที่ไม่เพียงพอไม่เป็นสัดส่วน และห้องเรียนมีสภาพไม่ปลอดภัยต่อเด็ก 4) การดูแล เด็กไม่ทั่วถึงเนื่องจากขาดบุคลากร 5) เด็กเล็กส่วนใหญ่เป็นบุตรของแรงงานต่างด้าว รวมทั้งมี ปัญหาด้านการสื่อสาร 6) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่มีความพร้อมในทุกๆ ด้านในการบริหาร จัดการให้มีประสิทธิภาพ 7) ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กไม่มีรั้วรอบขอบชิด สำหรับป้องกันไม่ให้เด็กได้รับอันตราย 8) สื่อการเรียนการสอน ไม่ตรงกับความต้องการของครูผู้สอน 9) ความไม่เข้าใจกัน ระหว่างผู้ปกครองกับผู้บริหาร 10) ขาดความสามัคคีกันระหว่างผู้บริหารกับผู้ปกครอง 11) มีเด็ก ฝากที่มาจากสายนักการเมือง ทำให้มีปัญหาในการบริหารจัดการ 12) ความสามัคคีความร่วมมือในหน่วยงานมีน้อย ผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนได้ให้ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตงจังหวัดเชียงใหม่เรียงลำดับความถี่มากจากไปหาน้อย ได้แก่ 1) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัด สรรงบประมาณเพิ่มเติมสำหรับการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีความพร้อมในการจัดการเรียน การสอน และ ส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็กได้รับการศึกษาหรืออบรมอย่างต่อเนื่อง 3) ขยายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้ มาตรฐานและแบ่งเป็นสัดส่วน 4) ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ควรมีปราชญ์ชาวบ้านถ่ายทอดความรู้และวิถีชีวิต วัฒนธรรมให้กับเด็ก 5) ควรเพิ่ม บุคลากรผู้ดูแลเด็ก 6) ควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 7) ควรให้มีรถรับส่งเด็ก นักเรียน 8) ควรมีผู้เชี่ยวชาญสำหรับเป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการต่างๆ 9) ผู้นำ

ท้องถิ่นและผู้บริหาร ควรมีนโยบายที่ชัดเจนในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 10) ควรมีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เด็กเล็ก

สายสมร ชื้อทัศนประสิทธิ์ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัญหาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี” พบว่า 1. ปัญหาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรีโดยรวมและรายได้น้อยระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายได้แล้วเรียงอันดับจากมาก ไปน้อยได้ด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป และ ด้านการบริหารงานบุคคล 2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดชลบุรีตามความคิดเห็นของพนักงานส่วนท้องถิ่น จำแนกตามเพศอายุ ประสบการณ์ และรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า 2.1 จำแนกตามเพศ พบว่า ปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยรวมแตกต่างกัน ในระดับน้อย 2.2 จำแนกตามอายุพบว่าปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยรวม ไม่แตกต่างกัน 2.3 จำแนกตามประสบการณ์พบว่า ปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยรวม แตกต่างในระดับน้อย 2.4 จำแนกตามรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่าปัญหาการบริหารงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ปวันรัตน์ สุขเนตร และสาทร ทรัพย์รวงทอง (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร” ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในอันดับมาก อันดับสูงสุด ได้แก่ ด้านบุคลากร และอันดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ส่วนแนวทางการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ให้มีมาตรการดำเนินงานด้านความปลอดภัย และมีการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมให้น่าอยู่ 2) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้มีคณะกรรมการในการทำงานแต่ละด้านอย่างมีระบบ 3) ด้านบุคลากรให้มีการพัฒนาตนเองของบุคลากร และการสรรหาบุคคลอย่างเป็นธรรม 4) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างมีระบบ รวมทั้งดำเนินการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่ายด้วย 5) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร จัดให้มีการประเมินคุณภาพเด็กจากสภาพจริง และจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหา และ 6) ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ให้ชุมชนเข้า

มามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การให้คำแนะนำ รวมถึงการเข้าไปร่วมกิจกรรมกับชุมชนด้วย

ทองลักษณ์ ทัดทา (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น” ผลการศึกษา พบว่า 1. สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “น้อย” ส่วนวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับปฏิบัติที่น้อยที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน รองลงมา คือ ด้านบุคลากรด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย และด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 2. ปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” ส่วนวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับปัญหามากที่สุด คือ ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยรองลงมา คือ ด้านบุคลากร มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 3. แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดขอนแก่นแต่ละด้านสามารถสรุป ได้ดังนี้ 1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดทำแผนการดำเนินงานประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการปฏิบัติตามแผนมีการตรวจสอบประเมินผล และแก้ไขปรับปรุง ส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณ พร้อมทั้งมีการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบ 2. ด้านบุคลากร มีการจัดทำแผนงานบุคลากร การสรรหาบรรจุ และแต่งตั้งคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่ง มีการนิเทศ กำกับ ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเป็นระบบ และนำผลการปฏิบัติงานมาปรับปรุงแก้ไข 3. ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ส่งเสริมการก่อสร้างและปรับปรุงอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐานตามที่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนมีมุมการเรียนรู้ วัสดุสื่อการสอนเพียงพอเหมาะสม ส่งเสริมให้มีสนามเด็กเล่นเครื่องเล่นพัฒนาการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ทั้งภายในอาคาร และภายนอกอาคาร ที่ถูกสุขลักษณะ 4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา มีการติดตามแผน และประเมินผล ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยมีตัวแทนชุมชน

ผู้ปกครอง ศิษย์เก่าเข้าร่วมเป็นกรรมการ จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อปรึกษาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โครงการพัฒนาต่าง ๆ และเปิดโอกาสให้ คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในเรื่องการจัดการศึกษา และร่วมรับรู้นโยบายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

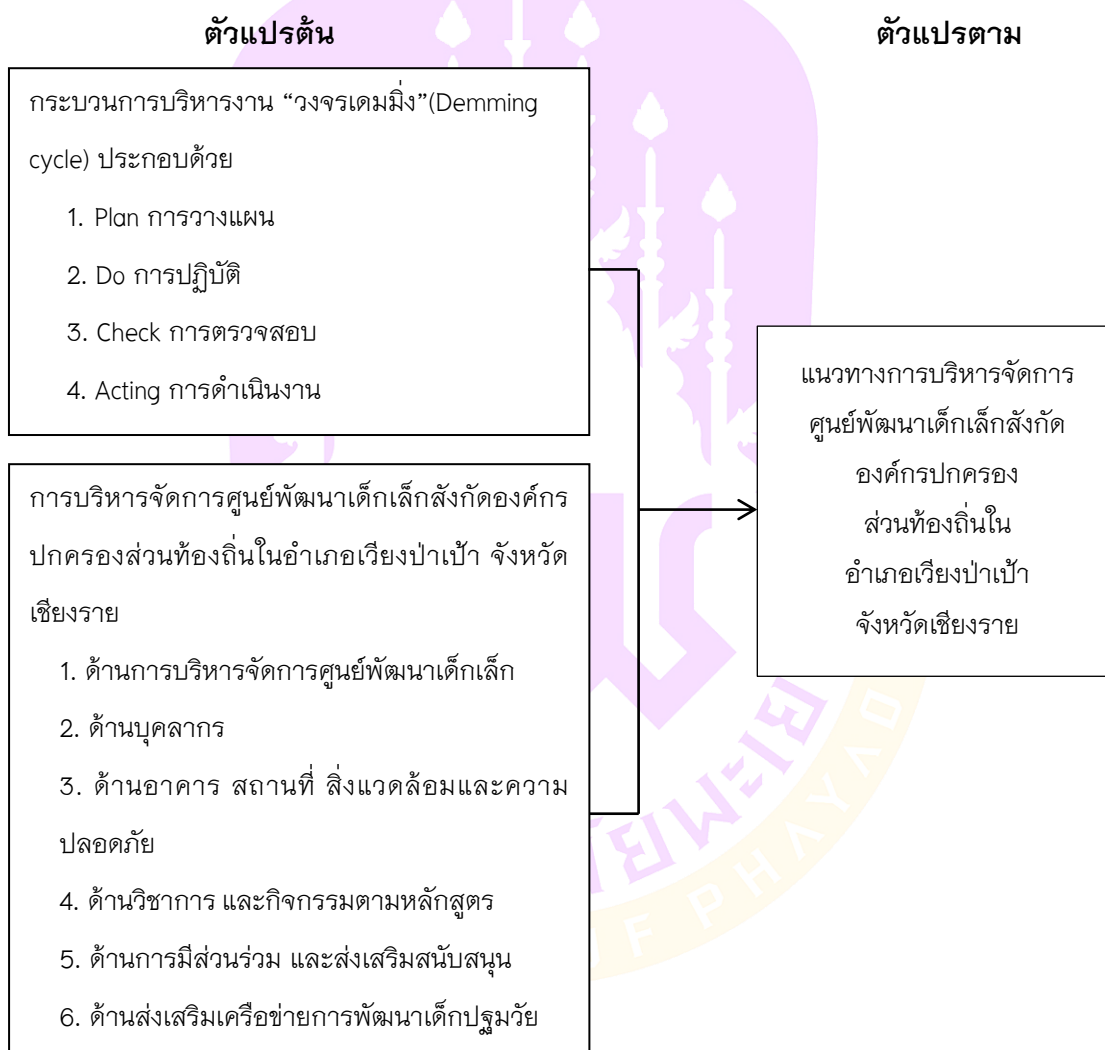
วรรณิ หน่อแสง (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย” ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ส่วนวิเคราะห์เป็นรายด้าน สภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารจัดการตามกระบวนการบริหารด้วยวงจรคุณภาพ PDCA ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย พบว่า ด้านบริหารจัดการศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านผลการจัดการศึกษาและด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการประกันคุณภาพภายใน แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย คือ ด้านการบริหารจัดการศึกษา คือ ควรส่งเสริม จัดทำแผนงาน ปฏิทินงาน ปรับปรุงแนวทาง ปฏิบัติงาน และส่งเสริมสนับสนุนการจัดประชุมหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครู ผู้ดูแลเด็ก ระหว่างองค์รปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดแผนความร่วมมือในการดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น ด้านผลการจัดการศึกษา คือ ควรมีการพัฒนาแผนงานอย่างต่อเนื่องตรงตามหลักสูตร สถานศึกษา และมีรูปแบบการกำกับ ดูแล นิเทศและติดตามการจัดทำแผนการดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมหรือให้คำแนะนำให้ความรู้ในการประเมินคุณภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโครงการพัฒนาต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้ง สนับสนุนทรัพยากรในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กใช้ด้านการประกันคุณภาพภายใน คือ ควรจัดให้มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่องทุกคน และจัดให้มีนิเทศกำกับติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

อภิญญา คำวังสีบ (2559) ได้ทำการศึกษาสภาพการดำเนินงานและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐาน การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา พบว่า สภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการศึกษา

เล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดบุรีรัมย์จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัดโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ทำการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย สามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ครั้งนี้ได้ ดังภาพ

ภาพ 2 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาโดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัย คือ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 9 คน ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 9 คน ผู้อำนวยการกองการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 9 คน ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 37 คน และผู้ดูแลเด็ก จำนวน 39 คน จากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย รวมทั้งหมด 103 คน

เครื่องมือการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สังกัด ประสบการณ์ทำงาน ตำแหน่ง มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2. ด้านบุคลากร 3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย 4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร 5. ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน 6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นแบบที่มีตัวเลือกเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (เป็นแบบคำถามคู่ขนาน) ตามวิธีการของลิเคิร์ท ปรับปรุงมาจาก (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 66)

- 5 หมายถึง - สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด
- สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง - สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก
- สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง - สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง
- สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง - สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการอยู่ในระดับน้อย
- สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง - สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้าจังหวัดเชียงราย ทั้ง 6 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2. ด้านบุคลากร 3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย 4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร 5. ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน 6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-end Form)

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามโดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้การบริหารแบบวงจรเดมมิง (Deming Cycle) PDCA และศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย รวมทั้งศึกษาหลักการรูปแบบ และวิธีการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดขอบเขต โครงสร้างเนื้อหาจากตัวแปรที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์การวิจัยและกรอบแนวคิดที่ศึกษา ประกอบด้วยสาระสำคัญ 6 ด้าน คือ 1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2. ด้านบุคลากร 3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย 4. ด้านวิชาการ และกิจกรรม ตามหลักสูตร 5. ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน 6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

3. นำร่างแบบสอบถามเสนอแก่อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระเพื่อตรวจสอบ ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ ความครอบคลุมเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

4.1 นายวีรัตน์ สานุมิตร ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดเชียงราย ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย

4.2 นายบรรพต ชันคำ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราย เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

4.3 นางสาวอรพินท์ คำเขียว ผู้อำนวยการกองการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เจดีย์ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร

เพื่อตรวจสอบ และหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบและวัตถุประสงค์ (Index of Congruence) หรือ ค่าIOC โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เป็นผู้พิจารณาให้คะแนนแต่ละข้อมีเกณฑ์การพิจารณาคะแนน ดังนี้ (ประภาพรพรณ เล็งวงศ์, 2550)

ให้คะแนน +1 แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

5. จากนั้นนำคะแนนที่ได้จากผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ โดยใช้สูตรของโรวินลลีและแฮมเบิลตัน (Rowinelli and Hambleton, 1997 (ประภาพรพรณ เล็งวงศ์, 2550) ดังนี้

$$IOC = (\sum R/N)$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบและวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

6. โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม มีค่า IOC พบว่า แบบสอบถามรายข้อมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00

7. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการกองการศึกษาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ดูแลเด็ก ในเขตพื้นที่อำเภอตำบลเตา จังหวัดเชียงราย ที่กำลังปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน

8. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้สูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับของสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เท่ากับ 0.85 และสภาพพึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เท่ากับ 0.87

9. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

10. นำแบบสอบถามฉบับจริงไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาคั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอลงหนังสือจากวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยาถึงผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย เพื่อขออนุญาตวิเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกให้ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการกองการศึกษาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ดูแลเด็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความเรียบร้อย และความสมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ต่อไปนี้

1. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานะสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยสถิติที่ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอ

เวียงป่าเป้าจังหวัดเชียงราย โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (μ) และค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายค่า (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง	– สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการมากที่สุด
	– สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง	– สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการมาก
	– สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง	– สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการปานกลาง
	– สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.50 หมายถึง	– สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการน้อย
	– สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง	– สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการน้อยที่สุด
	– สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการน้อยที่สุด

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows คำนวณหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ส่วนสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการ วิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญจำเป็นใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ซึ่งเป็นดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญของความจำเป็นที่ใช้หลักการประเมินความ แตกต่างและสูตรการคำนวณมาจากค่าดัชนี PNI Modified โดยการหาค่าผลต่างระหว่าง ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์ (I) กับค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน (D) แล้วหารด้วยค่าเฉลี่ยของ สภาพปัจจุบัน (D) โดยใช้สูตรในการคำนวณ (สุวิมล ว่องวานิช, 2550)

$$PNI_{Modified} = (I - D) / D$$

เมื่อ PNI_{Modified} หมายถึง ดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความจำเป็น

I = Importance หมายถึง ค่าเฉลี่ย (μ) ของสภาพที่พึงประสงค์ คือ ระดับความต้องการ

D = Degree of Success หมายถึง ค่าเฉลี่ย (μ) ของสภาพปัจจุบัน

3. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้าจังหวัด เชียงราย การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด (Open-ended) ทำการ วิเคราะห์เนื้อหาแต่ละประเด็นสำคัญๆ ที่เกี่ยวข้อง กับแนวทางการบริหารจัดการ และสรุปเป็น ความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

- 1.1 ค่าร้อยละ
- 1.2 ค่าเฉลี่ย (μ)
- 1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)
- 1.4 ค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$)

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพเครื่องมือ

- 2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) เพื่อวัดความเที่ยงตรง
- 2.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2. ด้านบุคลากร 3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย 4. ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร 5. ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน 6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยใช้การบริหารจัดการด้วยวงจรเดมมิง (Deming Cycle) PDCA ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สังกัดประเภทการทำงาน และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สังกัด
 ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่ง

ตาราง 1 แสดงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) จำแนกตามเพศ อายุ
 สังกัด ประสบการณ์ทำงาน และตำแหน่ง

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่ (Frequency)	ค่าร้อยละ (Percentage)
เพศ		
ชาย	17	16.50
หญิง	86	83.50
รวม	103	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	8	7.77
30-40 ปี	23	22.33
41-50 ปี	41	39.81
51 ปีขึ้นไป	31	30.09
รวม	103	100.00
หน่วยงานที่สังกัด		
เทศบาล	43	41.75
องค์การบริหารส่วนตำบล	60	58.25
รวม	103	100.0
ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 3 ปี	1	0.97
3-5 ปี	7	6.80
6-10 ปี	37	35.92
10 ปีขึ้นไป	58	56.31
รวม	103	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่ (Frequency)	ค่าร้อยละ (Percentage)
ตำแหน่ง		
นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	9	8.74
ปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	9	8.74
ผู้อำนวยการกองการศึกษา	9	8.74
ครูผู้ดูแลเด็ก	37	35.92
ผู้ดูแลเด็ก	39	37.86
รวม	103	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 83.50 และมีอายุระหว่าง 41-50 ปี ส่วนใหญ่สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล คิดเป็นร้อยละ 58.25 มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 56.31 และส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นผู้ดูแลเด็ก คิดเป็นร้อยละ 37.86

**ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า
จังหวัดเชียงราย**

โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร
ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร
ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็ก
ปฐมวัย

**ตาราง 2 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก**

ด้านการบริหารจัดการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	N = 103		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 103		ระดับ สภาพที่พึง ประสงค์
	μ	σ		μ	σ	
1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษา โดยมีการ กำหนดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพ ผู้เรียนอย่างหลากหลาย(P)	4.10	0.73	มาก	4.54	0.50	มากที่สุด
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดตั้ง คณะกรรมการศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก (P)	3.22	0.67	ปานกลาง	4.75	0.44	มากที่สุด
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการ กำหนดบทบาทหน้าที่ของ บุคลากร ทุกระดับเป็นลาย ลักษณ์อักษร (P)	3.13	0.65	ปานกลาง	4.55	0.50	มากที่สุด
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัด โครงสร้างการบริหารจัดการ และระบบสารสนเทศ (D)	3.03	0.79	ปานกลาง	4.62	0.49	มากที่สุด

ตาราง 2 (ต่อ)

ด้านการบริหารจัดการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก	N = 103		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 103		ระดับ สภาพที่พึง ประสงค์
	μ	σ		μ	σ	
5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินงานตาม แผนงาน/โครงการและรายงานผล การปฏิบัติงานต่อต้นสังกัด (D)	3.23	0.67	ปานกลาง	4.88	0.32	มากที่สุด
6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการใช้ งบประมาณจัดการศึกษาเป็นไป ตามแผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณ (D)	4.08	0.79	มาก	4.86	0.34	มากที่สุด
7. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำรายงาน การประเมินตนเองของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก (SAR) (C)	3.05	0.81	ปานกลาง	4.80	0.40	มากที่สุด
8. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีบุคลากร ที่รับผิดชอบให้มีการดำเนินงาน ตามขั้นตอน มีการวางแผนนำแผน ไปสู่การดำเนินงาน และประเมิน ติดตามอย่างเป็นระบบ (C)	3.07	0.88	ปานกลาง	4.83	0.38	มากที่สุด
9. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวิเคราะห์ ผลการดำเนินงาน ในการเตรียม ข้อมูลสำหรับการพัฒนาและมี การดำเนินการพัฒนาปรับปรุง (A)	3.05	0.63	ปานกลาง	4.81	0.40	มากที่สุด
10. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปรับปรุง และพัฒนาแก้ไข ในด้านการ บริหารงานอย่างเป็นระบบ (A)	3.02	0.70	ปานกลาง	4.82	0.39	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.30	0.73	ปานกลาง	4.75	0.42	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า สภาพปัจจุบัน ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.30$, $\sigma = 0.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา โดยมีการกำหนดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย มีสภาพในการบริหารจัดการ มากที่สุด ($\mu = 4.10$, $\sigma = 0.73$) รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการใช้งบประมาณจัดการศึกษาเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ($\mu = 4.08$, $\sigma = 0.79$) และสภาพการบริหารจัดการ น้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปรับปรุงและพัฒนาแก้ไข ในด้านการบริหารงาน อย่างเป็นระบบ ($\mu = 3.02$, $\sigma = 0.70$)

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อต้นสังกัด มีสภาพพึงประสงค์ในการบริหารจัดการ มากที่สุด ($\mu = 4.88$, $\sigma = 0.32$) รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการใช้งบประมาณจัดการศึกษาเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ($\mu = 4.86$, $\sigma = 0.34$) และสภาพพึงประสงค์ในการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา โดยมีการกำหนดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย ($\mu = 4.54$, $\sigma = 0.50$)

ตาราง 3 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
ด้านบุคลากร

ด้านบุคลากร	N = 103		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 103		ระดับ สภาพที่พึง ประสงค์
	μ	σ		μ	σ	
11. มีแผนอัตรากำลังและมาตรฐาน ตำแหน่งครูและบุคลากรทาง ศึกษาที่ตรงกับความต้องการ (P)	3.50	0.59	ปานกลาง	4.86	0.34	มากที่สุด
12. มีอัตราส่วนของครูต่อเด็กปฐมวัย เพียงพอต่อการจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก(D)	3.18	0.65	ปานกลาง	4.82	0.41	มากที่สุด
13. การสรรหาคัดเลือกการบรรจุ แต่งตั้งการพัฒนาการเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่งการโยกย้ายและ กิจกรรมด้านการบริหาร ทรัพยากรบุคคลอื่นๆ มีความถูกต้อง และทันเวลา (D)	3.27	0.64	ปานกลาง	4.83	0.41	มากที่สุด
14. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเอกอนุบาลหรือปฐมวัย หรือวิชาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (D)	4.03	0.71	มาก	4.77	0.42	มากที่สุด
15. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ทุกคน ได้รับการอบรมด้านการพัฒนา เด็กปฐมวัยอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (D)	3.88	0.72	มาก	4.68	0.49	มากที่สุด
16. มีการประชุมพิจารณา ประเมินผลการปฏิบัติงานของครู ผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก (C)	2.98	0.78	ปานกลาง	4.65	0.48	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.48	0.68	ปานกลาง	4.77	0.43	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า สภาพปัจจุบัน ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.48$, $\sigma = 0.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเอกอนุบาลหรือปฐมวัยหรือวิชาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีสภาพในการบริหารจัดการ มากที่สุด ($\mu = 4.03$, $\sigma = 0.71$) รองลงมา คือ ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ทุกคนได้รับการอบรมด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ($\mu = 3.88$, $\sigma = 0.72$) และสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ มีการประชุมพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ($\mu = 2.98$, $\sigma = 0.78$)

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีแผนอัตรากำลังและมาตรฐานตำแหน่งครูและบุคลากรทางศึกษาที่ตรงกับความต้องการ มีสภาพพึงประสงค์ในการบริหารจัดการ มากที่สุด ($\mu = 4.86$, $\sigma = 0.34$) รองลงมาคือ การสรรหาคัดเลือกการบรรจุแต่งตั้งการพัฒนาการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งการโยกย้ายและกิจกรรมด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลอื่น ๆ มีความถูกต้องและทันเวลา ($\mu = 4.83$, $\sigma = 0.41$) และ สภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ มีการประชุมพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.48$)

ตาราง 4 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความ ปลอดภัย	N = 103		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 103		ระดับ สภาพที่พึง ประสงค์
	μ	σ		μ	σ	
17. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวางแผนฝึกซ้อมป้องกันอุบัติเหตุ เช่น ป้องกันเด็กจมน้ำ, เด็กติดในรถ (P)	2.79	0.76	ปานกลาง	4.84	0.36	มากที่สุด
18. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีถังขยะ ที่สะอาดมีฝาปิดมิดชิดอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี และมีการจัดเก็บขยะออกจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกวัน (D)	4.11	0.50	มาก	4.52	0.50	มากที่สุด
19. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการเก็บสำรองน้ำสะอาด สำหรับดื่มและใช้อย่างเพียงพอและถูกสุขลักษณะ (D)	4.13	0.54	มาก	4.71	0.48	มากที่สุด
20. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเครื่องเล่นปลอดภัย แข็งแรง อยู่ในสภาพที่ดี และเครื่องเล่นได้มาตรฐาน การติดตั้งแต่ละชนิดถูกต้องอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม (C)	3.29	0.60	ปานกลาง	4.79	0.41	มากที่สุด
21. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พื้นที่ภายในอาคาร สะอาด เหมาะสม แสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก ไม่มีกลิ่นอับ (C)	4.05	0.55	มาก	4.82	0.41	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความ ปลอดภัย	N = 103		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 103		ระดับ สภาพที่พึง ประสงค์
	μ	σ		μ	σ	
22. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอ่างล้างมือ ที่อยู่ในระดับพอเหมาะกับตัวเด็ก และมีสบู่ล้างมือสำหรับเด็ก (C)	3.29	0.60	ปานกลาง	4.54	0.50	มากที่สุด
23. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีห้องน้ำ สะอาด ไม่ลื่น มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก โถส้วม มีขนาดพอเหมาะกับตัวเด็ก (C)	3.33	0.65	ปานกลาง	4.50	0.50	มากที่สุด
24. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการ ปรับปรุงสถานที่ ทั้งภายนอก ภายในอย่างสม่ำเสมอ (A)	3.33	0.66	ปานกลาง	4.55	0.52	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.54	0.61	มาก	4.66	0.46	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า สภาพปัจจุบัน ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.54$, $\sigma = 0.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการเก็บสำรองน้ำสะอาด สำหรับดื่มและใช้อย่างเพียงพอและถูกสุขลักษณะ มีสภาพในการบริหารจัดการ มากที่สุด ($\mu = 4.13$, $\sigma = 0.54$) รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีถังขยะที่สะอาดมีฝาปิดมิดชิดอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี และมีการจัดเก็บขยะออกจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกวัน ($\mu = 4.11$, $\sigma = 0.50$) และสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวางแผนฝึกซ้อมป้องกันอุบัติเหตุ เช่น ป้องกันเด็กจมน้ำ, เด็กติดในรถ ($\mu = 2.79$, $\sigma = 0.76$)

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66$, $\sigma = 0.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวางแผนฝึกซ้อมป้องกันอุบัติเหตุ เช่น ป้องกันเด็กจมน้ำ, เด็ก

ติดในรถ มีสภาพพึงประสงค์ในการบริหารจัดการ มากที่สุด ($\mu = 4.84, \sigma = 0.36$) รองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พื้นที่ภายในอาคาร สะอาด เหมาะสม แสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก ไม่มีกลิ่นอับ ($\mu = 4.82, \sigma = 0.41$) และสภาพพึงประสงค์ในการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีห้องน้ำสะอาด ไม่ลื่น มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก โถส้วมมีขนาดพอเหมาะกับตัวเด็ก ($\mu = 4.50, \sigma = 0.50$)

ตาราง 5 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	N = 103		ระดับสภาพปัจจุบัน	N = 103		ระดับสภาพที่พึงประสงค์
	μ	σ		μ	σ	
25. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก จัดทำแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้และดำเนินการตามแผน เพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย 4 ด้าน ร่างกาย จิตใจ-อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (P)	4.18	0.56	มาก	4.85	0.35	มากที่สุด
26. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแผนการจัดการประสบการณ์ และบันทึกการจัดกิจกรรม (P)	3.32	0.61	ปานกลาง	4.80	0.40	มากที่สุด
27. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีรายงานการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการประสบการณ์ (D)	2.85	0.63	ปานกลาง	4.90	0.30	มากที่สุด

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านวิชาการและกิจกรรม ตามหลักสูตร	N = 103		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 103		ระดับ สภาพที่พึง ประสงค์
	μ	σ		μ	σ	
28. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ได้รับการ การนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลตามแผนจัด ประสบการณ์เป็นระยะอย่าง สม่ำเสมอ (D)	2.64	0.67	ปานกลาง	4.62	0.49	มากที่สุด
29. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดมุม ประสบการณ์/มุมเสริมทักษะ และการพัฒนาการเด็ก (D)	3.38	0.64	ปานกลาง	4.58	0.50	มากที่สุด
30. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีการผล ประเมินพัฒนาการเด็กตาม หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย (D)	3.43	0.69	ปานกลาง	4.58	0.50	มากที่สุด
31. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็ก อย่างต่อเนื่องโดยการส่งเสริม ลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ ชีวิตประจำวันตลอดจนสอดแทรก คุณธรรมจริยธรรมไว้อย่าง เหมาะสม (D)	4.14	0.58	มาก	4.88	0.32	มากที่สุด
32. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก สังเกต พฤติกรรมของเด็กและประเมิน พัฒนาการเบื้องต้นอย่างต่อเนื่อง (D)	3.43	0.68	ปานกลาง	4.89	0.31	มากที่สุด
33. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย รวมทั้งมีการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร (C)	3.40	0.65	ปานกลาง	4.60	0.49	มากที่สุด

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านวิชาการและกิจกรรม ตามหลักสูตร	N = 103		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 103		ระดับ สภาพที่พึง ประสงค์
34. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีการ บันทึกการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร ใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (C)	3.35	0.62	ปานกลาง	4.62	0.49	มากที่สุด
35. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ปรับปรุง แผนการจัดประสบการณ์ให้เหมาะ กับเด็กในแต่ละปี (A)	3.44	0.67	ปานกลาง	4.59	0.49	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.41	0.64	ปานกลาง	4.72	0.42	มากที่สุด

จากตาราง 5 พบว่า สภาพปัจจุบัน ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านวิชาการและกิจกรรม
ตามหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.41$, $\sigma = 0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก จัดทำแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้และดำเนินการตามแผน
เพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย 4 ด้าน ร่างกาย จิตใจ-อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีสภาพในการบริหารจัดการ มากที่สุด ($\mu = 4.18$,
 $\sigma = 0.56$) รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กอย่าง
ต่อเนื่องโดยการส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะ การใช้ชีวิตประจำวันตลอดจนสอดแทรก
คุณธรรมจริยธรรมไว้อย่างเหมาะสม ($\mu = 4.14$, $\sigma = 0.58$) และสภาพการบริหารจัดการน้อย
ที่สุด คือ ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ได้รับการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลตามแผนจัด
ประสบการณ์เป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 2.64$, $\sigma = 0.67$)

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านวิชาการและกิจกรรม ตามหลัก
สูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.72$, $\sigma = 0.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครู
ผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็กมีรายงานการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ มีสภาพพึงประ
สงค์ในการบริหารจัดการ มากที่สุด ($\mu = 4.90$, $\sigma = 0.30$) รองลงมาคือ ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแล

เด็ก สังเกตพฤติกรรมของเด็กและประเมินพัฒนาการเบื้องต้นอย่างต่อเนื่อง ($\mu = 4.89$, $\sigma = 0.31$) และสภาพพึงประสงค์ในการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดมุมประสบการณ์/มุมเสริมทักษะและการพัฒนาการเด็ก และครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีการผลประเมินพัฒนาการเด็กตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย (มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน $\mu = 4.50$, $\sigma = 0.50$)

ตาราง 6 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	N = 103		ระดับสภาพปัจจุบัน	N = 103		ระดับสภาพที่พึงประสงค์
	μ	σ		μ	σ	
36. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในฐานคณะกรรมการ (P)	2.54	0.65	ปานกลาง	4.50	0.50	มากที่สุด
37. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่าง ครูผู้บริหารและคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศึกษาและปรับปรุงการจัดการประสบการณ์ (P)	2.71	0.77	ปานกลาง	4.54	0.50	มากที่สุด
38. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคณะกรรมการบริหารโดยมีผู้แทนจากชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการและมีการประชุมร่วมกันอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (D)	3.53	0.59	มาก	4.72	0.49	มากที่สุด

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการมีส่วนร่วม และการ สนับสนุนจากทุกภาคส่วน	N = 103		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 103		ระดับ สภาพที่พึง ประสงค์
	μ	σ		μ	σ	
39. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัด ประชุมเพื่อให้ผู้ปกครองและ ชุมชนเสนอแนะแนวทาง การพัฒนาการดำเนินงานศูนย์ฯ (D)	3.00	0.78	ปานกลาง	4.77	0.42	มากที่สุด
40. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัด กิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองและ ชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับ ผู้ปกครองและชุมชนอย่าง ต่อเนื่อง (D)	3.26	0.58	ปานกลาง	4.78	0.42	มากที่สุด
41. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดโอกาสให้ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม ในการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก (C)	3.24	0.57	ปานกลาง	4.73	0.47	มากที่สุด
42. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการนำผล จากการประเมินไปพิจารณา ประกอบการจัดทำ/ปรับปรุง แผนพัฒนาให้บรรลุผล รวมทั้ง เป็นที่ยอมรับของชุมชนและ ท้องถิ่น (A)	3.12	0.81	ปานกลาง	4.51	0.50	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.06	0.68	ปานกลาง	4.65	0.47	มากที่สุด

จากตาราง 6 พบว่า สภาพปัจจุบัน ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.06$, $\sigma = 0.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมี คณะกรรมการบริหารโดยมีผู้แทนจากชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการและมีการประชุมร่วมกันอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง มีสภาพในการบริหารจัดการมากที่สุด ($\mu = 3.53$, $\sigma = 0.59$) รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชนอย่างต่อเนื่อง ($\mu = 3.26$, $\sigma = 0.58$) และสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในฐานะคณะกรรมการ ($\mu = 2.54$, $\sigma = 0.65$)

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$, $\sigma = 0.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีสภาพพึงประสงค์ในการบริหารจัดการ มากที่สุด ($\mu = 4.78$, $\sigma = 0.42$) รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประชุมเพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์ฯ ($\mu = 4.77$, $\sigma = 0.42$) และสภาพพึงประสงค์ในการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในฐานะคณะกรรมการ ($\mu = 4.50$, $\sigma = 0.50$)

ตาราง 7 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ด้านส่งเสริมเครือข่ายการ พัฒนาเด็กปฐมวัย	N = 103		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 103		ระดับ สภาพที่พึง ประสงค์
	μ	σ		μ	σ	
43. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนการจัดประชุม หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครู ผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็กระหว่าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดแผนความร่วมมือ ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก (P)	2.80	0.69	ปานกลาง	4.53	0.50	มากที่สุด
44. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการ วางแผนงานในการสร้าง เครือข่ายกับหน่วยงานอื่น (P)	3.52	0.65	มาก	4.69	0.47	มากที่สุด
45. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการแต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบประสานและ ดำเนินงานเครือข่ายศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก (D)	2.86	0.75	ปานกลาง	4.59	0.49	มากที่สุด
46. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริม ให้บุคลากรได้เข้าร่วมประชุม อบรม และสัมมนากับหน่วยงาน ต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (D)	3.41	0.62	ปานกลาง	4.68	0.51	มากที่สุด
47. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับงานเครือข่าย พัฒนาเด็กปฐมวัย (D)	2.76	0.59	ปานกลาง	4.60	0.49	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านส่งเสริมเครือข่ายการ พัฒนาเด็กปฐมวัย	N = 103		ระดับ สภาพ ปัจจุบัน	N = 103		ระดับ สภาพที่พึง ประสงค์
	μ	σ		μ	σ	
48. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์งาน พัฒนาเครือข่ายศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก (D)	2.72	0.75	ปานกลาง	4.54	0.50	มากที่สุด
49. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการ ประเมินผลการดำเนินงานตาม แผนงาน และแจ้งผลการประเมิน ให้ผู้บริหารทราบเพื่อหาแนวทาง ปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการ สร้างเครือข่ายต่อไป (C)	3.33	0.65	ปานกลาง	4.67	0.49	มากที่สุด
50. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำ สรุปและรายงาน แผนงาน ปฏิทินงานแนวทางการ ปฏิบัติงานเครือข่ายศูนย์พัฒนา เด็กเล็กให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นทราบ (A)	3.29	0.64	ปานกลาง	4.66	0.48	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.09	0.67	ปานกลาง	4.62	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 7 พบว่า สภาพปัจจุบัน ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านส่งเสริมเครือข่ายการ
พัฒนาเด็กปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.09$, $\sigma = 0.67$) เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวางแผนงานในการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่นมีสภาพใน
การบริหารจัดการ มากที่สุด ($\mu = 3.52$, $\sigma = 0.65$) รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริม
ให้บุคลากรได้เข้าร่วมประชุม อบรม และสัมมนา กับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

($\mu = 3.41$, $\sigma = 0.62$) และสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก($\mu = 2.72$, $\sigma = 0.75$)

เมื่อพิจารณาสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวางแผนงานในการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น มีสภาพพึงประสงค์ในการบริหารจัดการ มากที่สุด ($\mu = 4.69$, $\sigma = 0.47$) รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้าร่วมประชุม อบรม และสัมมนา กับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.51$) และสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารจัดการน้อยที่สุดคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนการจัดประชุมหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็กระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดแผนความร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.50$)

ตาราง 8 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ในภาพรวม

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	N = 103		ระดับสภาพปัจจุบัน	N = 103		ระดับสภาพที่พึงประสงค์
	μ	σ		μ	σ	
1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	3.30	0.73	ปานกลาง	4.75	0.42	มากที่สุด
2. ด้านบุคลากร	3.48	0.68	ปานกลาง	4.77	0.43	มากที่สุด
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	3.54	0.61	มาก	4.66	0.46	มากที่สุด
4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	3.41	0.64	ปานกลาง	4.72	0.42	มากที่สุด
5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	3.06	0.68	ปานกลาง	4.65	0.47	มากที่สุด
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.09	0.67	ปานกลาง	4.62	0.49	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	3.31	0.67	ปานกลาง	4.70	0.45	มากที่สุด

จากตาราง 8 พบว่า นายก ปลัด ผู้อำนวยการกองการศึกษา ครู และผู้ดูแลเด็ก มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.31$, $\sigma = 0.67$) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ($\mu = 3.54$, $\sigma = 0.61$) ด้านบุคลากร ($\mu = 3.48$, $\sigma = 0.68$) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ($\mu = 3.41$, $\sigma = 0.64$) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\mu = 3.30$, $\sigma = 0.73$) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\mu = 3.09$, $\sigma = 0.67$) และต่ำที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ($\mu = 3.06$, $\sigma = 0.68$)

เมื่อพิจารณาภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.45$) เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านบุคลากร ($\mu = 3.54$, $\sigma = 0.61$) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ($\mu = 3.30$, $\sigma = 0.73$) ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ($\mu = 3.41$, $\sigma = 0.64$) ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ($\mu = 3.48$, $\sigma = 0.68$) ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ($\mu = 3.06$, $\sigma = 0.68$) และต่ำที่สุด คือ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ($\mu = 3.09$, $\sigma = 0.67$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ตาราง 9 แสดงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	PNI _{Modified}	ลำดับที่
1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา โดยมีการกำหนดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย(P)	0.11	9
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (P)	0.47	6
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร ทุกระดับเป็นลายลักษณ์อักษร (P)	0.46	7
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการและระบบสารสนเทศ (D)	0.53	4
5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ และรายงานผลการปฏิบัติงานต่อต้นสังกัด (D)	0.51	5

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	PNI _{Modified}	ลำดับที่
6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการใช้งบประมาณจัดการศึกษา เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ (D)	0.19	8
7. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำรายงานการประเมินตนเองของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (SAR) (C)	0.57	3
8. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีบุคลากรที่รับผิดชอบ ให้มีการ ดำเนินงาน ตามขั้นตอน มีการวางแผน นำแผนไปสู่การ ดำเนินงาน และประเมินติดตามอย่างเป็นระบบ (C)	0.57	3
9. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานใน การเตรียมข้อมูลสำหรับการพัฒนาและมีการดำเนินการ พัฒนาปรับปรุง (A)	0.58	2
10. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปรับปรุงและพัฒนาแก้ไขใน ด้านการบริหารงานอย่างเป็นระบบ (A)	0.59	1
รวมเฉลี่ย	0.46	

จากตาราง 9 พบว่า ค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ในการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมมีค่า PNI_{Modified} = 0.46 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปรับปรุงและพัฒนาแก้ไขในด้านการบริหารงานอย่างเป็นระบบ มีค่าความต้องการจำเป็น มากที่สุด (PNI = 0.59) รองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในการเตรียมข้อมูลสำหรับการพัฒนาและมีการดำเนินการพัฒนาปรับปรุง (PNI = 0.58) และมีค่าความต้องการจำเป็น น้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา โดยมีการกำหนดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย (PNI = 0.11)

ตาราง 10 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงรายรายด้านบุคลากร

ด้านบุคลากร	PNI _{Modified}	ลำดับที่
11. มีแผนอัตรากำลังและมาตรฐานตำแหน่งครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ตรงกับความต้องการ (P)	0.21	6
12. มีอัตราส่วนของครูต่อเด็กปฐมวัยเพียงพอต่อการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก(D)	0.51	2
13. การสรรหาคัดเลือกการบรรจุแต่งตั้งการพัฒนาการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง การโยกย้าย และกิจกรรมด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลอื่นๆ มีความถูกต้องและทันเวลา (D)	0.24	5
14. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเอกอนุบาลหรือปฐมวัยหรือวิชาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (D)	0.36	4
15. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ทุกคนได้รับการอบรมด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (D)	0.43	3
16. มีการประชุมพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก (C)	0.56	1
รวมเฉลี่ย	0.39	

จากตาราง 10 พบว่า ค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านบุคลากร โดยรวมมีค่า PNI_{Modified} = 0.39 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการประชุมพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด (PNI = 0.56) รองลงมา คือ มีอัตราส่วนของครูต่อเด็กปฐมวัยเพียงพอต่อการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (PNI = 0.51) และมีค่าความต้องการจำเป็น น้อยที่สุด คือ มีแผนอัตรากำลังและมาตรฐานตำแหน่งครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ตรงกับความต้องการ (PNI = 0.21)

ตาราง 11 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัด
เชียงรายด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	PNI _{Modified}	ลำดับที่
17. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวางแผนฝึกซ้อมป้องกัน อุบัติเหตุ เช่น ป้องกันเด็กจมน้ำ, เด็กติดในรถ (P)	0.74	1
18. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีถังขยะที่สะอาดมีฝาปิดมิดชิดอยู่ใน สภาพที่ใช้งานได้ดี และมีการจัดเก็บขยะออกจากศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กทุกวัน (D)	0.10	8
19. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการเก็บสำรอง น้ำสะอาด สำหรับ ดื่มและใช้อย่างเพียงพอและถูกสุขลักษณะ (D)	0.14	7
20. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเครื่องเล่นปลอดภัย แข็งแรง อยู่ใน สภาพที่ดี และเครื่องเล่นได้มาตรฐานการติดตั้งแต่ละ ชนิดถูกต้องอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม (C)	0.45	2
21. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พื้นที่ภายในอาคาร สะอาด เหมาะสม แสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก ไม่มี กลิ่นอับ (C)	0.19	6
22. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอ่างล้างมือที่อยู่ในระดับพอเหมาะ กับตัวเด็กและมีสบู่ล้างมือสำหรับเด็ก (C)	0.38	3
23. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีห้องน้ำสะอาด ไม่ลื่น มีแสงสว่าง เพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก โถส้วมมีขนาดพอเหมาะ กับตัวเด็ก (C)	0.35	5
24. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปรับปรุงสถานที่ ทั้งภายนอก ภายในอย่างสม่ำเสมอ (A)	0.37	4
รวมเฉลี่ย	0.34	

จากตาราง 11 พบว่า ค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ในการบริหารจัดการศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้าน
อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยรวมมีค่า PNI_{Modified} = 0.34 เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวางแผนฝึกซ้อมป้องกันอุบัติเหตุ เช่น ป้องกันเด็ก

จมน้ำ, เด็กติดในรถ มีค่าความต้องการจำเป็น มากที่สุด (PNI = 0.74) รองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเครื่องเล่นปลอดภัย แข็งแรง อยู่ในสภาพที่ดี และเครื่องเล่นได้มาตรฐานการติดตั้งแต่ละชนิดถูกต้องอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม (PNI = 0.45) และมีค่าความต้องการจำเป็น น้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีถังขยะที่สะอาดมีฝาปิดมิดชิดอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี และมีการจัดเก็บขยะออกจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกวัน (PNI = 0.10)

ตาราง 12 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัด เชียงรายด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	PNI _{Modified}	ลำดับที่
25. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก จัดทำแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้และดำเนินการตามแผนเพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย 4 ด้าน ร่างกาย จิตใจ-อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (P)	0.16	10
26. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร แผนการจัดประสบการณ์ และบันทึกการจัดกิจกรรม (P)	0.44	3
27. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีรายงานการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ (D)	0.72	2
28. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ได้รับการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลตามแผนจัดประสบการณ์เป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ (D)	0.75	1
29. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดมุมประสบการณ์/มุมเสริมทักษะและการพัฒนาการเด็ก (D)	0.36	6
30. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีการผลประเมินพัฒนาการเด็กตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย (D)	0.34	8

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	PNI _{Modified}	ลำดับที่
31. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กอย่างต่อเนื่องโดยการส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะ การใช้ชีวิตประจำวันตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมไว้อย่างเหมาะสม (D)	0.18	9
32. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก สังเกตพฤติกรรมของเด็กและประเมินพัฒนาการเบื้องต้นอย่างต่อเนื่อง (D)	0.43	4
33. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย รวมทั้งมีการนิเทศ กำกับติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร (C)	0.35	7
34. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีการบันทึกการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (C)	0.38	5
35. ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ปรับปรุงแผนการจัดประสบการณ์ให้เหมาะกับเด็กในแต่ละปี (A)	0.34	8
รวมเฉลี่ย	0.40	

จากตาราง 12 พบว่า ค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยรวมมีค่า PNI_{Modified} = 0.40 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ได้รับการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลตามแผนจัดประสบการณ์เป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ มีค่าความต้องการจำเป็น มากที่สุด (PNI = 0.75) รองลงมา คือ ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีรายงานการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ (PNI = 0.72) และมีค่าความต้องการจำเป็น น้อยที่สุด คือ ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก จัดทำแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้และดำเนินการตามแผนเพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย 4 ด้าน ร่างกาย จิตใจ-อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (PNI = 0.16)

ตาราง 13 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัด
เชียงราย ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุน	PNI _{Modified}	ลำดับที่
จากทุกภาคส่วน		
36. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในฐานะคณะกรรมการ (P)	0.77	1
37. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างครู ผู้บริหารและคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศึกษาและปรับปรุงการจัดประสบการณ์ (P)	0.68	2
38. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคณะกรรมการบริหารโดยมีผู้แทนจากชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการและมีการประชุมร่วมกันอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (D)	0.34	6
39. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประชุมเพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์ฯ(D)	0.59	3
40. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชนอย่างต่อเนื่อง (D)	0.46	4
41. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (C)	0.46	4
42. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการนำผลจากการประเมินไปพิจารณาประกอบการจัดทำ/ปรับปรุงแผนพัฒนาให้บรรลุผล รวมทั้งเป็นที่ยอมรับของชุมชนและท้องถิ่น (A)	0.45	5
รวมเฉลี่ย	0.53	

จากตาราง 13 พบว่า ค่าความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยรวมมีค่า $PNI_{Modified} = 0.53$ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในคณะกรรมการ มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด ($PNI = 0.77$) รองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่าง ครู ผู้บริหารและคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศึกษาและปรับปรุงการจัดประสบการณ์ ($PNI = 0.68$) และมีค่าความต้องการจำเป็น น้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคณะกรรมการบริหารโดยมีผู้แทนจากชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการและมีการประชุมร่วมกันอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ($PNI = 0.34$)

ตาราง 14 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
43. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนการจัดประชุมหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็ก ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดแผนความร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (P)	0.62	2
44. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวางแผนงานในการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น (P)	0.33	7
45. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบประสานและดำเนินงานเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (D)	0.60	3
46. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้าร่วมประชุมอบรม และสัมมนากับหน่วยงานต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (D)	0.37	6
47. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับงานเครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย (D)	0.67	1

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	PNI _{Modified}	ลำดับที่
48. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (D)	0.67	1
49. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน และแจ้งผล การประเมินให้ผู้บริหารทราบ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการสร้างเครือข่ายต่อไป (C)	0.40	5
50. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำสรุปและรายงานแผนงาน ปฏิทินงานแนวทางการปฏิบัติงานเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ (A)	0.42	4
รวมเฉลี่ย	0.51	

จากตาราง 14 พบว่า ค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยรวมมีค่า PNI_{Modified} = 0.51 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับงานเครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีค่าความต้องการจำเป็นมากที่สุด (PNI = 0.67) รองลงมา คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนการจัดประชุมหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็กระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดแผนความร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (PNI = 0.62) และมีค่าความต้องการจำเป็น น้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวางแผนงานในการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น (PNI = 0.33)

ตาราง 15 แสดงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ในภาพรวม

ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	PNI _{Modified}	ลำดับที่
1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	0.46	3
2. ด้านบุคลากร	0.39	5
3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย	0.34	6
4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	0.40	4
5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	0.53	1
6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	0.51	2

จากตาราง 15 พบว่า ค่าความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ในการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ในภาพรวม เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน (PNI = 0.53) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (PNI = 0.51) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (PNI = 0.46) ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร (PNI = 0.40) ด้านบุคลากร (PNI = 0.39) และด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย (PNI = 0.40)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย มาจัดเรียงค่าความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย และนำผลการวิเคราะห์มาเสนอเป็นแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ดังต่อไปนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมจากชุมชนและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน (PNI = 0.53)

1.1 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในฐานะคณะกรรมการ (การวางแผน Plan) มีค่า PNI = 0.77

1.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประชุมวางแผนร่วมกัน ระหว่างครู ผู้บริหารและ คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศึกษาและปรับปรุงการจัด ประสพการณ์ (การวางแผน Plan) มีค่า PNI = 0.68

1.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประชุมเพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนเสนอแนะแนว ทิศทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์ฯ (การปฏิบัติ Do) มีค่า PNI = 0.59

2. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (PNI = 0.51)

2.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับงานเครือข่ายพัฒนาเด็ก ปฐมวัย และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่ายพัฒนา เด็กเล็ก (การปฏิบัติ Do) มีค่า PNI = 0.67

2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนการจัดประชุมหัวหน้า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็กระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนด แผนความร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (การวางแผน Plan) มีค่า PNI = 0.62

2.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบประสานและดำเนินงานเครือข่าย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (การปฏิบัติ Do) มีค่า PNI = 0.60

3. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (PNI = 0.46)

3.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปรับปรุงและพัฒนาแก้ไขในด้านการบริหารงานอย่าง เป็นระบบ (การปรับปรุง Action) มีค่า PNI = 0.59

3.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในการเตรียมข้อมูล สำหรับการพัฒนาและมีการดำเนินการพัฒนาปรับปรุง (การปรับปรุง Action) มีค่า PNI = 0.58

3.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีบุคลากรที่รับผิดชอบ ให้มีการดำเนินงานตามขั้นตอน มีการวางแผน นำแผนไปสู่การดำเนินงาน และประเมินติดตามอย่างเป็นระบบ (การตรวจสอบ Check) มีค่า PNI = 0.57

4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร (PNI = 0.40)

4.1 ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ได้รับการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลตามแผนจัด ประสพการณ์เป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ (การปฏิบัติ Do) มีค่า PNI = 0.75

4.2 ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีรายงานการจัดกิจกรรมตามแผนการจัด ประสพการณ์ (การปฏิบัติ Do) มีค่า PNI = 0.72

4.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแผนการจัดประสพการณ์ และบันทึกการจัดกิจกรรม (การวางแผน Plan) มีค่า PNI = 0.44

5. ด้านบุคลากร (PNI = 0.39)

5.1 มีการประชุมพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก (การตรวจสอบ Check) มีค่า PNI = 0.56

5.2 มีอัตราส่วนของครูต่อเด็กปฐมวัยเพียงพอต่อการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (การปฏิบัติ Do) มีค่า PNI = 0.51

5.3 ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ทุกคนได้รับการอบรมด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (การปฏิบัติ Do) มีค่า PNI = 0.43

6. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

6.1 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวางแผนฝึกซ้อมป้องกันอุบัติเหตุ เช่น ป้องกันเด็กจมน้ำ, เด็กติดในรถ (การวางแผน Plan) มีค่า PNI = 0.74

6.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเครื่องเล่นปลอดภัย แข็งแรง อยู่ในสภาพที่ดี และเครื่องเล่นได้มาตรฐานการติดตั้งแต่ละชนิดถูกต้องอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม (การตรวจสอบ Check) มีค่า PNI = 0.45

6.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอ่างล้างมือที่อยู่ในระดับพอเหมาะกับตัวเด็กและมีสบู่ล้างมือสำหรับเด็ก (การตรวจสอบ Check) มีค่า PNI = 0.38

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

1.1 เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับนำมาบริหารจัดการภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เพียงพอต่อความต้องการ และจะต้องมีการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาเพิ่มเติม โดยจะต้องพิจารณาถึงจำนวนเด็กที่เข้ารับบริการ (ความถี่ = 9)

1.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรดำเนินงานตามแผนงานโครงการและรายงานผลการปฏิบัติงานผลการประเมินโครงการ ต่อต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง (ความถี่ = 8)

1.3 เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ และสื่อการเรียนการสอนทางการศึกษาให้เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ความถี่ = 4)

2. ด้านบุคลากร

2.1 ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือจบการศึกษาระดับปริญญาตรีโดยตรง (ความถี่ = 5)

2.2 ควรมีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการดูแลเด็กให้กับครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ที่ขาดประสบการณ์ในเรื่องการจัดการศึกษาปฐมวัย เช่น การส่งบุคลากรเข้ารับการอบรม และการเชิญวิทยากรจากภายนอกมาอบรมหรือให้คำแนะนำ (ความถี่ = 4)

2.3 จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุกภาคเรียนในรูปแบบของกรรมการทั้งจากบุคคลภายในและบุคคลภายนอก (ความถี่ = 2)

3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

3.1 ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้มีความสวยงาม ร่มรื่น จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อสำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติปรับปรุงเครื่องเล่นสนามให้สามารถใช้งานได้ดี (ความถี่ = 7)

3.2 สภาพแวดล้อมภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการจัดทำรั้วกันพื้นที่สนามหญ้า และสนามเด็กเล่นให้เป็นสัดส่วน เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับเด็ก (ความถี่ = 5)

3.3 ควรมีการปรับปรุง ซ่อมแซม อาคาร สถานที่ที่มีอยู่เดิมให้ได้มาตรฐานด้านความปลอดภัยโดยจัดให้มีแสงสว่างอย่างเพียงพอ ต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และมีการติดตั้งลวดเพื่อความปลอดภัย จัดให้มีห้องน้ำ อากาศถ่ายเทสะดวก มีโถส้วมที่มีขนาดพอเหมาะกับตัวเด็ก (ความถี่ = 4)

3.4 ควรมีการทำความสะอาดห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอซึ่งจะเป็นผลดีต่อสุขภาพอนามัยของเด็ก (ความถี่ = 4)

4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

4.1 เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพิ่มทักษะเรื่องการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อนำมาปรับใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับเด็ก และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กครอบคลุมทุกกิจกรรม (ความถี่ = 6)

4.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา แผนการจัดทำหลักสูตร และเชิญชุมชน ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน เพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ความถี่ = 2)

5. ด้านการมีส่วนร่วมจากชุมชนและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

5.1 ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาจากผู้ปกครองตัวแทนชุมชนและควรมีการประชุมร่วมกันอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (ความถี่ = 7)

5.2 ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากทุกภาคส่วน (ความถี่ = 5)

5.3 การดำเนินงานโครงการหรือกิจกรรมควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามา มีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรม (ความถี่ = 1)

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

6.1 ควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบประสานงานเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยในระดับอำเภอให้ชัดเจน (ความถี่ = 9)

6.2 ควรส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก เข้าสมัครเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยในระดับอำเภอทุกคน (ความถี่ = 7)

6.3 ควรจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับงานเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับอำเภอ (ความถี่ = 6)

6.4 ควรส่งเสริมให้มีการจัดประชุมเครือข่ายภาพในอำเภอ เดือนละ 1 ครั้ง (ความถี่ = 3)

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “แนวทางบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย” โดยประยุกต์ใช้กระบวนการแบบวงจร เดมมิ่ง (Deming Cycle) PDCA เป็นกระบวนการทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพต้องดำเนินการในทุกด้านของการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเป็นระบบต่อเนื่องที่ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและคุณภาพเพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เป็นจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 83.5 และมีอายุระหว่าง 41-50 ปี ส่วนใหญ่สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบล คิดเป็นร้อยละ 58.3 มีประสบการณ์ในการทำงาน 10 ปีขึ้นไป จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 และส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นผู้ดูแลเด็ก คิดเป็นร้อยละ 37.9
2. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน บริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้านดังนี้
 - 2.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวม มีสภาพการบริหารจัดการ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา โดยมีการกำหนดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย มีสภาพในการบริหารจัดการ มากที่สุด รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการใช้งบประมาณจัดการศึกษา

เป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ และสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปรับปรุงและพัฒนาแก้ไข ในด้านการบริหารงานอย่างเป็นระบบ

2.2 ด้านบุคลากร โดยภาพรวม มีสภาพการบริหารจัดการ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเอกอนุบาล หรือปฐมวัยหรือวิชาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีสภาพในการบริหารจัดการ มากที่สุด รองลงมาคือ ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ทุกคนได้รับการอบรมด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ มีการประชุมพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก

2.3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยภาพรวม มีสภาพการบริหารจัดการ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการเก็บสำรองน้ำสะอาด สำหรับดื่มและใช้อย่างเพียงพอและถูกสุขลักษณะ มีสภาพในการบริหารจัดการ มากที่สุด รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีถังขยะที่สะอาดมีฝาปิดมิดชิดอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี และมีการจัดเก็บขยะออกจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกวัน และสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวางแผนฝึกซ้อมป้องกันอุบัติเหตุ เช่น ป้องกันเด็กจมน้ำ, เด็กติดในรถ

2.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยภาพรวม มีสภาพการบริหารจัดการ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก จัดทำแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้และดำเนินการตามแผน เพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย 4 ด้าน ร่างกาย จิตใจ-อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีสภาพในการบริหารจัดการ มากที่สุด รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กอย่างต่อเนื่องโดยการส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดี และทักษะ การใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมไว้อย่างเหมาะสม และสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ได้รับการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลตามแผนจัดประสบการณ์เป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ

2.5 ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยภาพรวม มีสภาพการบริหารจัดการ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมี คณะกรรมการบริหารโดยมีผู้แทนจากชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการและมีการประชุมร่วมกันอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง มีสภาพในการบริหารจัดการ มากที่สุด รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีการจัดกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับ

ผู้ปกครองและชุมชนอย่างต่อเนื่อง และสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในฐานะคณะกรรมการ

2.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยภาพรวม มีสภาพการบริหารจัดการ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวางแผนงานในการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น มีสภาพในการบริหารจัดการ มากที่สุด รองลงมา คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้าร่วมประชุม อบรม และสัมมนา กับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3. ผลการวิเคราะห์สภาพพึงประสงค์ บริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย พบว่า สภาพพึงประสงค์ของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มากที่สุด” โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้านดังนี้

3.1 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยภาพรวม มีสภาพพึงประสงค์การบริหารจัดการ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อต้นสังกัด มีสภาพพึงประสงค์ในการบริหารจัดการ มากที่สุด รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการใช้งบประมาณจัดการศึกษาเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ และสภาพพึงประสงค์ในการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา โดยมีการกำหนดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย

3.2 ด้านบุคลากร โดยภาพรวม มีสภาพพึงประสงค์การบริหารจัดการ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีแผนอัตรากำลังและมาตรฐานตำแหน่งครูและบุคลากรทางศึกษาที่ตรงกับความต้องการ มีสภาพพึงประสงค์ในการบริหารจัดการ มากที่สุด รองลงมาคือ การสรรหาคัดเลือกการบรรจุแต่งตั้งการพัฒนาการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งการโยกย้ายและกิจกรรมด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลอื่นๆ มีความถูกต้องและทันเวลา และสภาพพึงประสงค์ในการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ มีการประชุมพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก

3.3 ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โดยภาพรวม มีสภาพพึงประสงค์การบริหารจัดการ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการเก็บสำรองน้ำสะอาด สำหรับดื่มและใช้อย่างเพียงพอและถูกสุขลักษณะ มีสภาพในการบริหารจัดการ มากที่สุด รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีถังขยะที่สะอาดมีฝาปิดมิดชิดอยู่ในสภาพ

ที่ใช้งานได้ดี และมีการจัดเก็บขยะออกจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกวัน และสภาพการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวางแผนฝึกซ้อมป้องกันอุบัติเหตุ เช่น ป้องกันเด็กจมน้ำ, เด็กติดในรถ

3.4 ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร โดยภาพรวม มีสภาพพึงประสงค์การบริหารจัดการ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็กมีรายงานการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ มีสภาพพึงประสงค์ในการบริหารจัดการ มากที่สุด รองลงมาคือ ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก สังเกตพฤติกรรมของเด็กและประเมินพัฒนาการเบื้องต้นอย่างต่อเนื่อง และสภาพพึงประสงค์ในการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีการจัดมุมประสบการณ์/มุมเสริมทักษะและการพัฒนาการเด็ก และครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็กมีการผลประเมินพัฒนาการเด็กตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

3.5 ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน โดยภาพรวม มีสภาพพึงประสงค์การบริหารจัดการ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีสภาพพึงประสงค์ในการบริหารจัดการ มากที่สุด รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประชุมเพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์ฯ และสภาพพึงประสงค์ในการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในฐานะคณะกรรมการ

3.6 ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยภาพรวม มีสภาพพึงประสงค์การบริหารจัดการ มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวางแผนงานในการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น มีสภาพพึงประสงค์ในการบริหารจัดการ มากที่สุด รองลงมาคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้าร่วมประชุม อบรม และสัมมนา กับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสภาพพึงประสงค์ในการบริหารจัดการน้อยที่สุด คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนการจัดประชุมหัวหน้าศูนย์พัฒนา

4. ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โดยผู้วิจัยได้ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นมาจัดลำดับ เป็นแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ของแต่ละด้านสามารถสรุป ได้ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีแนวทางการบริหารจัดการ ดังนี้
 - 1.1 การปรับปรุง (Action) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการปรับปรุงและพัฒนาแก้ไข ในด้านการบริหารงานอย่างเป็นระบบ และมีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในการเตรียมข้อมูล สำหรับการพัฒนาและมีการดำเนินการพัฒนาปรับปรุง
 - 1.2 การตรวจสอบ (Check) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรแต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบ งานให้ชัดเจนและมีการวางแผน มีการดำเนินงานตามขั้นตอน นำแผนไปสู่การดำเนินงาน และ ประเมินติดตามอย่างเป็นระบบ
2. ด้านบุคลากร ควรมีแนวทางการบริหารจัดการ ดังนี้
 - 2.1 การตรวจสอบ (Check) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการประชุมพิจารณา และ ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก
 - 2.2 การปฏิบัติ (Do) มีการจัดทำแผนงานบุคลากรกำหนดอัตรากำลังของครูต่อ เด็กปฐมวัยเพียงพอต่อการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแล เด็ก ทุกคนได้รับการอบรมด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
3. ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ควรมีแนวทางการบริหาร จัดการ ดังนี้
 - 3.1 การวางแผน (Plan) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการส่งเสริมให้มีการวางแผน ฝึก ซ้อมป้องกันอุบัติเหตุ และรักษาความปลอดภัย เช่น มีการฝึกซ้อมป้องกันเด็กจมน้ำ, เด็กติดใน รถ สำหรับการป้องกันอุบัติเหตุ ควรมีอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ป้องกันอุบัติเหตุ และความ เจ็บป่วย ฉูกฉีดยาของเด็ก
 - 3.2 การตรวจสอบ (Check) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเครื่องเล่นที่ปลอดภัย แข็งแรง อยู่ในสภาพที่ดี และเครื่องเล่นได้มาตรฐานการติดตั้งแต่ละชนิดถูกต้องอยู่ในตำแหน่งที่ เหมาะสม และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีอ่างล้างมือที่อยู่ในระดับพอเหมาะกับตัวเด็กและมีสบู่ ล้างมือสำหรับเด็ก
4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ควรมีแนวทางการบริหารจัดการ ดังนี้
 - 4.1 การปฏิบัติ (Do) จัดให้มีกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้ แผนจัดประสบการณ์ ของครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก เป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ และครูผู้ดูแลเด็ก/ ผู้ดูแลเด็ก จัดทำรายงานการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์
 - 4.2 การวางแผน (Plan) มีการส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำแผนพัฒนา การศึกษา เช่นแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษา 3 ปี แผนปฏิบัติ

การประจําปีงบประมาณ แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา และมีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ มีการติดตามแผน และประเมินผล

5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ควรมีแนวทางการบริหารจัดการ ดังน้

5.1 การวางแผน (Plan) จัดให้มีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่าง ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วม เพื่อปรึกษาการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา โครงการพัฒนาต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และปรับปรุง

5.2 การปฏิบัติ (Do) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมสัมพันธ์กับชุมชนได้ ดังน้ จัดกิจกรรมเยี่ยม บ้าน จัดทำสมุดสื่อสารระหว่างศูนย์กับผู้ปกครอง จัดทำป้ายนิเทศให้ความรู้กับผู้ปกครอง จัดให้มีมุม เรียนรู้ผู้ปกครองจัดกิจกรรมการแสดงของเด็กเข้าร่วมในโอกาสต่าง ๆ จัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงาน ทางวิชาการ นวัตกรรม สื่อการเรียน และผลงานเด็ก

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรมีแนวทางการบริหารจัดการ ดังน้

6.1 การปฏิบัติ (Do) เครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรจัดทำข้อมูล สารสนเทศ เกี่ยวกับงานเครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่าย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบประสานและดำเนินงานเครือข่ายพัฒนาเด็กเล็ก

6.2 การวางแผน (Plan) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีการประชุมการจัดประชุมหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็กระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดแผนความร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ส่วนวิเคราะห์เป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับปฏิบัติน้อยที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน รองลงมาคือ ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และด้าน

บุคลากร มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ใน การจัดการศึกษาได้ทุกระดับ โดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดการศึกษาระดับปฐมวัยโดย รับการ ถ่ายโอนภารกิจมาจาก กรมการพัฒนาชุมชน กรมการศาสนา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจัดตั้งเองเป็น ภารกิจการศึกษาที่ถ่ายโอนโดยไม่ต้องประเมินความพร้อมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กโดยภารกิจที่ถ่ายโอนเป็นภารกิจที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ทำงานร่วมกับรัฐ โดยรัฐเป็นผู้สนับสนุนด้านงบประมาณและวิชาการ และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ ปฏิบัติ ทำให้การบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ความพร้อมด้านการจัดการศึกษา ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ นั้น ยังไม่มีศักยภาพเพียงพอในการบริหารจัดการ การศึกษาทำให้การจัด การศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ทั้งทางด้านการมี ส่วนรวมของชุมชน และการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามที่กรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่นกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วรวิภา เสาวพันธ์ (2559) ได้ ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอ เฉลิมพระเกียรติจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า (1) สภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดบุรีรัมย์โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจาก ชุมชนอยู่ในระดับน้อย โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอาคาร สถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย รองลงมาคือ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ และ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ตามลำดับ (2) ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของ บุคลากรขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ปกครองเด็ก เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัด บุรีรัมย์จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรขององค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่นและ ผู้ปกครองเด็ก เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วน

ท้องถิ่นในเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดบุรีรัมย์จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัดโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณีนุ๋นอแสง (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย” ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ส่วนวิเคราะห์เป็นรายด้าน สภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารจัดการตามกระบวนการบริหารด้วยวงจรคุณภาพ PDCA ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหาร ส่วนตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย พบว่า ด้านบริหารจัดการศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านผลการจัดการศึกษาและด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการประกันคุณภาพภายใน แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย คือ ด้านการบริหารจัดการศึกษา คือ ควรส่งเสริม จัดทำแผนงาน ปฏิทินงาน ปรับปรุงแนวทาง ปฏิบัติงาน และส่งเสริมสนับสนุนการจัดประชุมหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ช่วยครู ผู้ดูแลเด็ก ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดแผนความร่วมมือในการดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น ด้านผลการจัดการศึกษา คือ ควรมีการพัฒนา แผนงานอย่างต่อเนื่องตรงตามหลักสูตร สถานศึกษา และมีรูปแบบการกำกับ ดูแล นิเทศและ ติดตามการจัดทำแผนการดำเนินตามแผนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ด้านการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ควรให้ชุมชนมีส่วนร่วม หรือให้คำแนะนำให้ความรู้ในการ ประเมินคุณภาพการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาโครงการพัฒนาต่างๆ ตามแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้ง สนับสนุน ทรัพยากรในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กใช้ ด้านการประกันคุณภาพภายใน คือ ควรจัดให้มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรม เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน อย่างต่อเนื่องทุกคน และจัดให้มีนิเทศกำกับติดตามผลการ ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2. ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โดยผู้วิจัยได้ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นมาจัดลำดับ เป็นแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ของแต่ละด้านสรุป ได้ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีแนวทางการบริหารจัดการขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรแต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบงานให้ชัดเจนและมีการวางแผน มีการดำเนินงานตามขั้นตอน นำแผนไปสู่การดำเนินงาน และประเมินติดตามอย่างเป็นระบบ และขั้นการปรับปรุง (Action) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีการปรับปรุงและพัฒนาแก้ไขในด้านการบริหารงานอย่างเป็นระบบ และมีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในการเตรียมข้อมูลสำหรับการพัฒนาและมีการดำเนินการพัฒนาปรับปรุงสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิญญา คำวังสีบ (2559) ได้ทำการศึกษาสภาพการดำเนินงานและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐาน การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผลการวิจัยพบว่า 1. การคัดเลือกคณะกรรมการศูนย์พัฒนา เด็กเล็กมีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กมีการประชุมประชาคมเพื่อสำรวจความต้องการของบุคคลในชุมชนที่จะสมัครเข้ามาเป็นคณะกรรมการ การศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในรูปแบบของ คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างชัดเจนมีการดำเนินการสรรหาและเปิดรับสมัครบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมในแต่ละตำแหน่งซึ่งได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาผู้นำทางศาสนาผู้แทน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้แทนชุมชนผู้แทนผู้ประกอบการและผู้แทนครูผู้ดูแลเด็กที่มีความเสียสละและเต็มใจเข้ามาเป็นคณะกรรมการและมีการรายงานผลการสรรหาบุคคลที่จะเข้ามาเป็น คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละตำแหน่งให้หัวหน้าส่วนการศึกษาหรือผู้อำนวยการกองศึกษาและ ผู้บริหารรับทราบเพื่อดำเนินการแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2. การบริหารงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแต่ละประเภทมีการประชุมวางแผนร่วมกับ คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการรับสมัครเด็กนักเรียนเข้าศึกษา ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้อย่างชัดเจนมีการสำรวจจำนวนเด็กของ

แต่ละปีการศึกษามาเป็นฐานข้อมูล ในการจัดตั้งงบประมาณในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีของหน่วยงานต้นสังกัดในด้าน การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนา เด็กเล็กอย่างเพียงพอมีการจัดทำแผนพัฒนา การศึกษาสามปีมีการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการรายงานผลการดำเนินการประจำปี งบประมาณให้กับหัวหน้าส่วนการศึกษาหรือผู้อำนวยการกองการศึกษาและ ผู้บริหารรับทราบ เพื่อจะนำไปเป็นข้อมูลในการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาอย่างเพียงพอ 3. การจัดหาสื่อ หนังสือวัสดุอุปกรณ์การเรียนและอื่นๆที่เกี่ยวข้องมีการวางแผนเพื่อกำหนดแนวทาง การจัดหา หนังสือวัสดุอุปกรณ์การเรียนและอื่นๆที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการ พิจารณาคัดเลือกหนังสือวัสดุอุปกรณ์การเรียนมีการสำรวจความต้องการของครูผู้ดูแลเด็ก ในการใช้ หนังสือวัสดุอุปกรณ์การเรียนและอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมเสริม ประสบการณ์การเรียนรู้และ กิจกรรมประจำวันมีการจัดทำบันทึกขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้างตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่า ด้วยการพัสดุมีการจัดทำทะเบียนควบคุมวัสดุและครุภัณฑ์ และการเบิกจ่ายการใช้วัสดุอุปกรณ์การเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำปีงบประมาณ และมีการรายงานจำนวนวัสดุและอุปกรณ์คงเหลือ ให้กับหัวหน้าส่วนการศึกษาหรือ ผู้อำนวยการกองการศึกษารับทราบเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ในภาคเรียนต่อไป 4. การเบิกจ่ายงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมี การจัดทำ แผนการเบิกจ่ายงบประมาณรายรับ-รายจ่ายในแต่ละโครงการมีการจัดทำแผนการจัดพัสดุ รายปีมีการจัดทำบันทึกการเบิกจ่ายงบประมาณของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในแต่ละปีการศึกษาให้ หัวหน้าส่วนการศึกษาหรือผู้อำนวยการกองการศึกษารับทราบมีการปฏิบัติการเบิกจ่าย งบประมาณตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการนำเงินรายได้ของ สถานศึกษาไปจัดสรรเป็นค่าใช้จ่าย ในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นและหนังสือสั่งการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดมีการจัดทำบัญชีควบคุม งบประมาณรายรับ-รายจ่ายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้เป็นปัจจุบัน และมีการวางแผน กำหนดการรายงานผลการดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณของในแต่ละสัปดาห์ให้ หัวหน้าส่วน การศึกษาหรือผู้อำนวยการกองการศึกษาและผู้บริหารรับทราบ

2. ด้านบุคลากร ควรมีแนวทางการบริหารจัดการ ขั้นตอนในการปฏิบัติ (Do) มี การจัดทำแผนงานบุคลากรกำหนดอัตราส่วนของครูต่อเด็กปฐมวัยเพียงพอต่อการจัด การศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และส่งเสริมให้ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ทุกคนได้รับการอบรม ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) ศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กควรมีการประชุมพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของวันเพ็ญ กงเพชร (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเสือก๊าก อำเภอกว๊านพะเยา จังหวัด มหาสารคาม” พบว่า การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เสือก๊าก อำเภอกว๊านพะเยา จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน ด้านการบริหารจัดการบุคลากร อยู่ในระดับมาก มีแนวทางการพัฒนาดังต่อไปนี้จัดให้มี การสำรวจความต้องการของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก บุคลากรฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อนำความต้องการมากำหนดในการวางแผน กำหนดปริมาณงานให้ เหมาะสมกับอัตรากำลังที่มีอยู่มีการจัดทำแผนงานบุคลากรเช่นแผนการพัฒนา บุคลากรใน สังกัดเปิดโอกาสให้บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มีโอกาสในการมีส่วนร่วมในการ วางแผนพัฒนาบุคลากรให้บุคลากรภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมเป็นกรรมการคัดเลือกผู้ดูแล เด็ก คัดเลือกบุคลากรที่จำเป็นเข้าปฏิบัติงานภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องคัดเลือกจากผู้ที่ มี ความรู้ความสามารถหรือมีวุฒิการศึกษาที่จบทางด้านอนุบาลหรือการศึกษาปฐมวัยมีการ แต่งตั้งคณะกรรมการ จากฝ่ายต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมพิจารณาเป็นผู้ร่วมคัดเลือกเช่นการออก คำสั่งแต่งตั้งให้ร่วมเป็น คณะกรรมการคัดเลือกผู้ดูแลเด็กจัดให้มีการฝึกอบรมและให้ความรู้ เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับงานในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมากขึ้น จัดให้มีการมอบหมายปริมาณงานที่เหมาะสมกับ บุคลากรภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหากพบว่าบุคลากร ไม่เพียงพอต่อปริมาณงานควรได้มีการ จัดสรรอัตรากำลังเพิ่มขึ้นให้ความยุติธรรมและโปร่งใสกับบุคลากร ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใน การจัดบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเข้าสู่งานและมอบหมายงานตาม ศักยภาพและ ความสามารถของบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดตั้งงบประมาณเพื่อให้บุคลากรศูนย์ พัฒนา เด็กเล็กได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงครบทุกศูนย์และทุกคนเพื่อให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นจัด

ฝึกอบรมบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งหน่วยงานต้นสังกัดและสถาบันอื่น ที่ได้เปิดหลักสูตรการฝึกอบรมส่งเสริมบุคลากรให้ได้รับการศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้น สำหรับผู้ที่ยังไม่ถึงเกณฑ์การเข้าศึกษาต่อของสังกัดด้วยการจัดเข้าร่วมอบรมในหลักสูตรต่างๆ กำหนดแผนงานการพัฒนา บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ในแผนต่างๆ ของต้นสังกัด บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใช้สิทธิ การลาเต็มวันตามระเบียบที่ได้กำหนดไว้ควรให้โบนัสประจำปีอย่างเท่าเทียมและยุติธรรมการเบิกจ่าย เงินเดือนแก่บุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สะดวกเปิดโอกาสให้บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับ เงินเดือนของบุคลากรตรงตามวุฒิ การศึกษาจัดให้มีการประกาศและยกย่องชมเชยบุคลากรศูนย์พัฒนา เด็กเล็กที่มีผลงานดีเด่น และกระทำคุณงามความดีแก่ชุมชนและสังคมเช่นมอบรางวัลการมอบเกียรติบัตร จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกภาคเรียนในรูปแบบของ คณะกรรมการทั้งจากภายในและภายนอกพร้อมเป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กนำผลการประเมินการปฏิบัติงานที่ได้จากการประเมินผลการปฏิบัติงาน บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กมาใช้ในการวางแผนและพัฒนาบุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กให้มีคุณภาพและสมรรถนะใน การทำงานเพิ่มมากขึ้น

3. ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ควรมีแนวทางการบริหารจัดการ ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมให้มีการวางแผนฝึกซ้อมป้องกัน อุบัติเหตุ และรักษาความปลอดภัย เช่น มีการฝึกซ้อมป้องกันเด็กจมน้ำ, เด็กติดในรถ สำหรับการป้องกันอุบัติเหตุ ควรมีอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ป้องกันอุบัติเหตุ และความเจ็บป่วย สุขุณของเด็ก และขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเครื่องเล่นปลอดภัย แข็งแรง อยู่ในสภาพที่ดี และเครื่องเล่นได้มาตรฐานการติดตั้งแต่ละชนิดถูกต้องอยู่ในตำแหน่ง ที่เหมาะสม และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรมีอ่างล้างมือที่อยู่ในระดับพอเหมาะกัตัวเด็กและมีสบู่ ล้างมือสำหรับเด็กสอดคล้องกับงานวิจัยของปวันรัตน์ สุขเนตร และสาคร ทรัพย์รวงทอง (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร” ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการ บริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ให้มีมาตรการดำเนินงาน

ด้านความปลอดภัย และมีการจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมให้น่าอยู่ มีการวางแผนฝึกซ้อม ป้องกันอุบัติเหตุ และรักษาความปลอดภัย ควรมีการปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารที่มีอยู่เดิมให้ได้มาตรฐาน ด้านความปลอดภัย โดยเฉพาะการติดบั้งลวด ปรับปรุงห้องน้ำให้เหมาะสมกับตัวเด็กเพื่อสุขอนามัยที่ดีของเด็ก แนวทางพัฒนาด้านสภาพแวดล้อม ควรมีการจัดทำรั้วกันพื้นที่สนามหญ้าและสนามเด็กเล่นให้ เป็นลัดสั้น เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับเด็ก และควร มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ให้มีความ สวยงาม ร่มรื่น โดยการเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยรอบศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อสำหรับ ที่จะ เป็นแหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติปรับพื้นที่สนามเด็ก เล่นให้มีความปลอดภัย

4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ควร มีแนวทางการบริหารจัดการ ชั้น ตอนการวางแผน (Plan) ส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา เช่น แผน ยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษา แผนพัฒนาการศึกษา 3 ปี แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา และมีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ มีการติดตามแผน และประเมินผล และขั้นตอนการปฏิบัติ (Do) จัดให้มีกระบวนการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมิน ผลการใช้แผนจัดประสบการณ์ ของครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก เป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ และครู ผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก จัดทำรายงานการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์สอดคล้อง กับงานวิจัยของอภิญา คำวังสืบ (2559) ได้ทำการศึกษาสภาพการดำเนินงานและแนวทางการ บริหารจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐาน การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก ในเขตอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา พบว่า แนวทางด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลัก สูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็กควรจัดสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ให้ ตรงกับกิจกรรมของเด็ก ควรจัดให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็ก แบบมีส่วนร่วมกับชุมชน การนิเทศ โดยให้ปราชญ์ชาวบ้านมีการเตรียมตัวก่อนการ ถ่ายทอด ประสบการณ์ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ปราชญ์ชาวบ้านเกิดความพึงพอใจ ภาคภูมิใจที่ ได้แสดงภูมิปัญญาภูมิความรู้ ความสามารถของตนเองในการถ่ายทอดประสบ การณ์ แต่ละอย่างให้ แก่บุตรหลาน ทุกคนมีความกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นมีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ ในการถ่ายทอด ประสบการณ์เป็นอย่างดี กลุ่มผู้ร่วมศึกษาเห็นความสำคัญของการ ศึกษาปฐมวัยและคิดว่าศูนย์พัฒนา เด็กเล็กเป็นของทุกคนในชุมชน นักเรียนมีความรู้ ความ

เข้าใจเกิดทักษะในการปฏิบัติ งานมากขึ้น ผู้ดูแลเด็กและปราชญ์ชาวบ้านมี การวางแผนในการ จัดประสบการณ์สำหรับเด็ก จัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้ พร้อมใช้งาน สร้างความมั่นใจให้นักเรียน กล้าปฏิบัติงานด้วยตนเองโดยสรุปการพัฒนาการมีส่วนร่วม ของชุมชนในการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

5. ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ควรให้มีแนวทางการ บริหารจัดการ ขั้นตอนการวางแผน (Plan) จัดให้มีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างครู ผู้ บริหาร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วม เพื่อปรึกษาการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา โครงการพัฒนาต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และปรับปรุง นำสู่ขั้นตอนการปฏิบัติ (Do) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมสัมพันธ์กับชุมชนได้ ดังนี้ มีจัดการ กิจกรรมเยี่ยมบ้าน จัดทำสมุดสื่อสารระหว่างศูนย์กับผู้ปกครอง จัดทำป้ายนิเทศให้ความรู้กับ ผู้ปกครอง จัดให้มีมุม เรียนรู้ผู้ปกครองจัดกิจกรรมการแสดงของเด็กเข้าร่วมในโอกาสต่าง ๆ จัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงาน ทางวิชาการ นวัตกรรม สื่อการเรียน และผลงานเด็ก สอดคล้อง กับงานวิจัยของเกษม พงษ์เดช (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อ ความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมี ส่วนร่วมของประชาชน ผู้ปกครอง และชุมชน ในการจัดทำแผนงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีส่วน ร่วมในการจัดประสบการณ์ทั้งการวางแผน สนับสนุนสื่อการสอนการเข้าร่วมกิจกรรมและการ ประเมินพัฒนาการและยังกล่าวถึงด้านการมีส่วนร่วม และสนับสนุนจากชุมชนว่าควรมีการจัด ประชุมชี้แจงให้ชุมชนทราบชี้ให้เห็นประโยชน์และ ความจำเป็นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัด กิจกรรมประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบ เป็นระยะๆเพื่อกระชับความสัมพันธ์มีการประสานงานและประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบให้ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ รับทราบเพื่อที่จะ มีผู้เข้ามาช่วย เหลือด้านต่างๆ ได้ โดยการประชาสัมพันธ์อาจทำได้หลายรูปแบบเช่นจัดทำเอกสารคู่มือ แผ่น พับการออกไปเยี่ยมบ้านเด็กฯและมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นการให้ ข้อมูล ข่าวสารด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนสถาบันต่างๆ ของชุมชน

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรมีแนวทางการบริหารจัดการ ขั้นตอนการวางแผน (Plan) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีการประชุมการจัดประชุมหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็กระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดแผนความร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และขั้นตอนการปฏิบัติ (Do) เครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรจัดทำข้อมูล สารสนเทศเกี่ยวกับงานเครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบประสานและดำเนินงานเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิญญา คำวังสีบ (2559) ได้ทำการศึกษาสภาพการดำเนินงานและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐาน การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา พบว่า แนวทาง ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยในระดับอำเภอ มีการประชุมวางแผน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่าย มีการจัดทำสรุปและรายงาน แผนงาน ปฏิทินงาน แนวทางการปฏิบัติงานเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ งานพัฒนาเครือข่ายไปยังเครือข่ายอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการแนวทางการจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้าจังหวัดเชียงราย ตามกระบวนการบริหารด้วยวงจรคุณภาพ PDCA ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านวิชาการ และกิจกรรม ตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์ยังเป็นแนวทางแก่เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเวียงป่าเป้าจังหวัดเชียงราย นำไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า

จังหวัดเชียงราย ในด้านต่าง ๆ ให้มีการบริหารงานที่ดี ผู้วิจัยจึงได้มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ควรสนับสนุนความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความสามารถด้านการนิเทศการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในการจัดทำแนวทางทางการ บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อใช้นิเทศในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้เป็นแนวทางเดียวกัน

2. เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ควรส่งเสริมการพัฒนาคณะกรรมการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีความรู้ความเข้าใจ ในหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็ก อายุ 3-5 ปี เพื่อที่จะได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ควรส่งเสริมให้มีการประชุมการจัดประชุมหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็กระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดแผนความร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับรางวัลหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีผลการปฏิบัติเป็นเลิศ

2. ควรมีการศึกษาการวางแผนและพัฒนากิจการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นและเป็นไปตามความต้องการของชุมชน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2553). **มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2559). **มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542) **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: กระทรวงการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- เกษม พงษ์เดช. (2558). **การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก :องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ รป.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- จันทรา ยิ้มเข้ม (2557). **แนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดสุโขทัย**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก.
- จันทิมา จันท์สุวรรณ. (2558). **การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของเทศบาล**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- โฉมฉาย กาสโอสถ. (2554). **รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: ไทเนรมิตกิจ อินเตอร์ โปรแกรสซิฟ.
- ฐานมาศ สมวรรณ. (2559). **การบริหารจัดการมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- ทองลักษณ์ ทัดทา. (2558). **แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประภาพรธณ เล็งวงศ์. (2550). **การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ด้วยการวิจัยในชั้นเรียน**.
กรุงเทพฯ: อี.เค.บุ๊คส์.
- ประมวล วิลาจันทร์. (2555). **การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนของ
สถาบันการอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา**.
วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ปวันรัตน์ สุขเนตร และสาทร ทรัพย์รวงทอง. (2558). **แนวทางการบริหารงานศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอโพธิ์ประทับช้าง
จังหวัดพิจิตร**. วิทยานิพนธ์ ค.บ., มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- พิชญ์ณัฐา งามมีศรี. (2552). **การประเมินโครงการพัฒนาความปลอดภัยทางด้าน
อาหารในโรงเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวง
สาธารณสุข**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร,
กรุงเทพฯ.
- ภูวดล วงศ์รัตน์. (2551). **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตในการทำงานกับประสิทธิผล
การปฏิบัติงานของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตของจังหวัด
เพชรบุรี**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยเพชรบุรี, เพชรบุรี.
- วรรณิภา เสาวพันธ์. (2559). **การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลในเขตอำเภอเฉลิมพระเกียรติจังหวัดบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- วรรณิ หน่อแสง (2559). **แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์
การบริหารส่วนตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย**.
การศึกษาคว่าอิสระ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- วรภาพษ์ ดังศรีพล. (2556). **การศึกษาศาภาพ และปัญหาการดำเนินงานศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแม่อาว จังหวัดลำปาง**.
การศึกษาคว่าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- วันเพ็ญ กงเพชร. (2558). **การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในสังกัดองค์การบริหาร
ส่วนตำบลเสื่อไ้ก อำเภอบ้านป่าสัก จังหวัดมหาสารคาม**. **วารสารมหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด**. 2(5), 8.

- สายสมร ชื้อทัศนประสิทธิ์. (2558). **ปัญหาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.,
มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สุธาสิณี โพธิจันทร์. (2558). **PDCA หัวใจสำคัญของการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง**. สืบค้นเมื่อ
9 พฤศจิกายน 2561. จาก <https://www.ftpi.or.th>
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (พิมพ์ครั้งที่ 2)**.
กรุงเทพฯ: ธรรมดาเพรส.
- อภิญา คำวังสืบ. (2559). **ศึกษาสภาพการดำเนินงาน และแนวทางการบริหาร
จัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนา
เด็กเล็ก ในเขตอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา**. การศึกษาคว้าด้วยตนเอง กศ.ม.,
มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- อรอุทัย บุญถา. (2557). **ศึกษาสภาพ และปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ
เทศบาลตำบลบ้านเหล่า อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา**. การศึกษาคว้าด้วยตนเอง
กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.

ภาควิชา

มหาวิทยาลัยพะเยา

UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้าจังหวัดเชียงราย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาในครั้งนี้นอกจากจะเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาแล้วจะได้นำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ดังนั้นความคิดเห็นของท่านจึงมีประโยชน์อย่างยิ่งในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สังกัด ภาระสภาระณทำงาน ตำแหน่ง มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย เป็นแบบที่มีตัวเลือกเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาจะกล่าวภาพรวมไม่มีผลกระทบต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่ง แต่จะเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

นางสาวเบญจพร ต่ำคำดี

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบคำถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

สถานสภาพทั่วไป

1. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง
------------------------------	-------------------------------
2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี	☐ 30-40 ปี
☐ 41-50 ปี	☐ 51 ปีขึ้นไป
3. หน่วยงานที่ท่านสังกัด

☐ เทศบาล	☐ องค์การบริหารส่วนตำบล
---------------------------------	--
4. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐ ต่ำกว่า 3 ปี	☐ 3-5 ปี
☐ 6-10 ปี	☐ 10 ปีขึ้นไป
5. ตำแหน่ง

☐ นายกองตรีปกครองส่วนท้องถิ่น
☐ ปลัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
☐ ผู้อำนวยการกองการศึกษา
☐ ครูผู้ดูแลเด็ก
☐ ผู้ดูแลเด็ก

ข้อที่	การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ต่อ)											
5.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อต้นสังกัด (D)										
6.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการใช้งบประมาณจัดการศึกษาเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ (D)										
7.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำรายงานการประเมินตนเองของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (SAR) (C)										
8.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีบุคลากรที่รับผิดชอบให้มีการดำเนินงานตามขั้นตอน มีการวางแผน นำแผนไปสู่การดำเนินงาน และประเมินติดตามอย่างเป็นระบบ (C)										
9.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในการเตรียมข้อมูลสำหรับการพัฒนาและมีการดำเนินการพัฒนาปรับปรุง (A)										
10.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปรับปรุงและพัฒนาแก้ไขในด้านการบริหารงานอย่างเป็นระบบ (A)										
ด้านบุคลากร											
11.	มีแผนอัตรากำลังและมาตรฐานตำแหน่งครูและบุคลากรทางศึกษาที่ตรงกับความต้องการ (P)										

ข้อที่	การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร (ต่อ)											
26.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแผนการจัดประสบการณ์และบันทึกการจัดกิจกรรม (P)										
27.	ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีรายงานการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ (D)										
28.	ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ได้รับการนิเทศกำกับติดตาม ประเมินผลตามแผนจัดประสบการณ์เป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ (D)										
29.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดมุมประสบการณ์/มุมเสริมทักษะและการพัฒนาการเด็ก (D)										
30.	ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีการผลประเมินพัฒนาการเด็กตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย (D)										
31.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กอย่างต่อเนื่องโดยการส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมไว้อย่างเหมาะสม (D)										
32.	ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก สังเกตพฤติกรรมของเด็กและประเมินพัฒนาการเบื้องต้นอย่างต่อเนื่อง (D)										
33.	ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย รวมทั้งมีการนิเทศ กำกับติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร (C)										

ข้อที่	การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (ต่อ)											
48.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (D)										
49.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน และแจ้งผลการประเมินให้ผู้บริหารทราบ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการสร้างเครือข่ายต่อไป (C)										
50.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำสรุปและรายงาน แผนงาน ปฏิทินงานแนวทางการปฏิบัติงานเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ (A)										

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้าจังหวัดเชียงราย

1. ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

.....

.....

.....

2. ด้านบุคลากร

.....

.....

.....

3. ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

.....

.....

.....

4. ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร

.....

.....

.....

5. ด้านการมีส่วนร่วมจากชุมชนและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

.....

.....

.....

6. ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการหาค่าความเที่ยงตรงและคุณภาพของเครื่องมือ

ในการพิจารณาว่า ข้อคำถามแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับเนื้อหาเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้าจังหวัดเชียงราย โดยแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมจากชุมชนและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิร่วมพิจารณาคุณภาพแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

1. นายวีรัตน์ สานุมิตร ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย
2. นายบรรพต ชันคำ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
3. นางสาวอรพินท์ คำเขียว ผู้อำนวยการกองการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เจดีย์ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร

ภาคผนวก ค การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา แบบสอบถาม เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ข้อ ที่	การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก							
1	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา โดยมีการกำหนดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย(P)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีกาจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (P)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร ทุกระดับเป็นลายลักษณ์อักษร (P)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการและระบบสารสนเทศ (D)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อต้นสังกัด (D)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการใช้งบประมาณจัดการศึกษาเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ (D)	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
7.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำรายงานการประเมินตนเองของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (SAR) (C)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ ที่	การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ต่อ)							
8.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีบุคลากรที่รับผิดชอบให้มีการดำเนินงานตามขั้นตอน มีการวางแผน นำแผนไปสู่การดำเนินงาน และประเมินติดตามอย่างเป็นระบบ (C)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในการเตรียมข้อมูลสำหรับการพัฒนาและมีการดำเนินการพัฒนาปรับปรุง (A)	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
10.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปรับปรุงและพัฒนาแก้ไขในด้านการบริหารงานอย่างเป็นระบบ (A)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านบุคลากร							
11.	มีแผนอัตรากำลังและมาตรฐานตำแหน่งครูและบุคลากรทางศึกษาที่ตรงกับความต้องการ (P)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12.	มีอัตราส่วนของครูต่อเด็กปฐมวัย เพียงพอต่อการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก(D)	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
13.	การสรรหาคัดเลือกการบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนาการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง การโยกย้ายและกิจกรรมด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลอื่นๆ มีความถูกต้องและทันเวลา (D)	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
14.	ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเอกอนุบาลหรือปฐมวัยหรือวิชาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (D)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ ที่	การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านบุคลากร (ต่อ)							
15.	ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ทุกคนได้รับการอบรมด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (D)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
16.	มีการประชุมพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก (C)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย							
17.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวางแผนฝึกซ้อมป้องกันอุบัติเหตุ เช่น ป้องกันเด็กจมน้ำ, เด็กติดในรถ (P)	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
18.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีถังขยะที่สะอาด มีฝาปิดมิดชิดอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี และมีการจัดเก็บขยะออกจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกวัน (D)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการเก็บสำรองน้ำสะอาด สำหรับดื่มและใช้อย่างเพียงพอ และถูกสุขลักษณะ (D)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเครื่องเล่นปลอดภัย แข็งแรง อยู่ในสภาพที่ดี และเครื่องเล่นได้มาตรฐานการติดตั้งแต่ละชนิดถูกต้องอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม (C)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
21.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พื้นที่ภายในอาคารสะอาด เหมาะสม แสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก ไม่มีกลิ่นอับ (C)	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้

ข้อ ที่	การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย (ต่อ)							
22.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีอ่างล้างมือที่อยู่ในระดับพอเหมาะกับตัวเด็กและมีสบู่ล้างมือสำหรับเด็ก (C)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีห้องน้ำสะอาด ไม่ลื่น มีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทสะดวก โถส้วมมีขนาดพอเหมาะกับตัวเด็ก (C)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
24.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการปรับปรุงสถานที่ทั้งภายในและภายนอกอย่างสม่ำเสมอ (A)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร							
25.	ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก จัดทำแผนการจัดการกระบวนการเรียนรู้และดำเนินการตามแผนเพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัย 4 ด้าน ร่างกาย จิตใจ-อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (P)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
26.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแผนการจัดประสบการณ์ และบันทึกการจัดกิจกรรม (P)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
27.	ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีรายงานการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ (D)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
28.	ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ได้รับการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลตามแผนจัดประสบการณ์ เป็นระยะอย่างสม่ำเสมอ (D)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ ที่	การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร (ต่อ)							
29.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดมุม ประสบการณ์/มุมเสริมทักษะและการ พัฒนาการเด็ก (D)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
30.	ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีการผลประเมิน พัฒนาการเด็กตามหลักสูตรสถานศึกษา ปฐมวัย (D)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
31.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ให้เด็กอย่างต่อเนื่องโดย การส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะ การใช้ชีวิตประจำวันตลอดจนสอดแทรก คุณธรรมจริยธรรมไว้อย่างเหมาะสม (D)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
32.	ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก สังเกตพฤติกรรม ของเด็กและประเมินพัฒนาการเบื้องต้น อย่างต่อเนื่อง (D)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
33.	ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย รวมทั้งมีการ นิเทศ กำกับติดตามประเมินผลการใช้ หลักสูตร (C)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
34.	ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก มีการบันทึกการ นิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลการใช้ หลักสูตรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (C)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
35.	ครูผู้ดูแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็ก ปรับปรุงแผน การจัดประสบการณ์ให้เหมาะกับเด็กในแต่ ละปี (A)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ ที่	การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน							
36.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในฐานะคณะกรรมการ (P)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
37.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่าง ครู ผู้บริหาร และคณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการบริหารจัดการศึกษาและปรับปรุงการจัดประสบการณ์ (P)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
38.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีคณะกรรมการบริหารโดยมีผู้แทนจากชุมชนเข้าร่วมเป็นกรรมการและมีการประชุมร่วมกันอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง (D)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
39.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประชุมเพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานศูนย์ฯ(D)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
40.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครองและชุมชนอย่างต่อเนื่อง (D)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
41.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (C)	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้

ข้อ ที่	การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน (ต่อ)							
42.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการนำผลจากการประเมินไปพิจารณาประกอบการจัดทำ/ปรับปรุงแผนพัฒนาให้บรรลุผล รวมทั้งเป็นที่ยอมรับของชุมชนและท้องถิ่น (A)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย							
43.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมสนับสนุนการจัดประชุมหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ดูแลเด็กระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดแผนความร่วมมือในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (P)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
44.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการวางแผนงานในการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานอื่น (P)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
45.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบประสานและดำเนินงานเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (D)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
46.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้าร่วมประชุม อบรม และสัมมนา กับหน่วยงานต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (D)	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
47.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับงานเครือข่ายพัฒนาเด็กปฐมวัย (D)	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
48.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานพัฒนาเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (D)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ ที่	การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		คนที่	คนที่	คนที่			
		1	2	3			
ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย (ต่อ)							
49.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน และแจ้งผลการประเมินให้ผู้บริหารทราบ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการสร้างเครือข่ายต่อไป (C)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
50.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดทำสรุปและรายงาน แผนงาน ปฏิทินงานแนวทางการปฏิบัติงานเครือข่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ (A)	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้าจังหวัดเชียงราย

ข้อ ที่	แนวทางการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1.	ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	+1	1+	+1	+3	1.00	ใช้ได้
2.	ด้านบุคลากร	+1	1+	+1	+3	1.00	ใช้ได้
3.	ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย	+1	1+	+1	+3	1.00	ใช้ได้
4.	ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร	+1	1+	+1	+3	1.00	ใช้ได้
5.	ด้านการมีส่วนร่วมจากชุมชนและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน	+1	1+	+1	+3	1.00	ใช้ได้
6.	ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย	+1	1+	+1	+3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โดยใช้สูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของสภภาพปัจจุบัน การบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.85	50

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
โดยใช้สูตรค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของสภาพพึงประสงค์การบริหารจัดการ
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.870	50

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	เบญจพร ต่ำคำดี
วัน เดือน ปี เกิด	25 พฤศจิกายน 2529
สถานที่เกิด	เชียงราย
วุฒิการศึกษา	วิทยาศาสตร์บัณฑิต วท.บ.(วิทยาศาสตร์), มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่
ที่อยู่ปัจจุบัน	133 หมู่16 ตำบลแม่เจดีย์ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
ผลงานตีพิมพ์	เบญจพร ต่ำคำดี. (8 มิถุนายน 2662). แนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย. ใน การประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 5 (หน้า 471-485). พะเยา: กองบริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยพะเยา.

